

กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ของเด็กก่อนวัยเรียน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา(ศิลปะการแสดงศึกษา)

มีนาคม 2560

กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ของเด็กก่อนวัยเรียน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา(ศิลปะการแสดงศึกษา)

มีนาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ของเด็กก่อนวัยเรียน

บทคัดย่อ
ของ
โกมล ศรีทองสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา(ศิลปะการแสดงศึกษา)

มีนาคม 2560

โกมล ศรีทองสุข. (2560). *กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองใน*

กิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา

ปรินญานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ นพอดมพันธ์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ และศึกษาเปรียบเทียบผล ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กก่อนวัยเรียนเพศชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 15 คน เพศชาย 7 คน เพศหญิง 8 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการทดลองจากกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน

ผลการศึกษาสรุปว่า ผลของการออกแบบสร้างแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน โดยนำกระบวนการทฤษฎีละครสร้างสรรค์ซึ่งเป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดี และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์ ที่ว่าด้วยพัฒนาการต้องเป็นไปตามลำดับขั้นและเน้นกระบวนการปฏิบัติด้วยตนเอง และทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ และแบบประเมินทักษะก่อนและหลังเรื่องการช่วยเหลือตนเอง 3 ด้าน ประกอบไปด้วย 1. ด้านความสะอาด 2. ด้านการแต่งตัว 3. ด้านรับประทานอาหารและการขับถ่าย การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

ผลการวิจัยพบว่าเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนมีการพัฒนาสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม เพราะว่าเด็กก่อนวัยเรียนมีทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันช่วงก่อนการทำกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับน้อยมาก ซึ่งคิดเป็นเด็กทำได้คิดเป็น 0 % และช่วงหลังจากการจัดกิจกรรม มีการเปลี่ยนแปลงโดยทำได้มากที่สุดทั้งหมด เด็กทำได้คิดเป็น 100 % ถึงแม้เด็กจะสามารถทำได้ 100% ทั้ง 3 ด้าน แต่เมื่อมาพิจารณาเป็นรายด้านแล้วทำให้พบว่าเด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้ในเรื่องของด้านความสะอาดได้ดีที่สุด รองลงมาคือด้านการแต่งตัว และสุดท้ายด้านการรับประทานอาหารและการขับถ่าย

**CREATIVE DRAMA ACTIVITIES TO DEVELOP SELF-HELP SKILLS
IN THE ROUTINE OF PRESCHOOL CHILDREN**

**Presented in Partail Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Art Education
at Srinakharinwirot University
March 2017**

Komon Sritongsuk. (2017). *Creative Drama Activities to Develop Self-Help Skills in the Routines of Preschool Children*. Master Thesis, M.Ed. (Arts Education), Bangkok : Graduate Srinakharinwirot University. Thesis Advisor : Assoc.Prof.Dr.Kittikorn Nopudomphan.

The purpose of this research into Creative Drama Activities was to develop self-help skills in the routines of preschool children and compare the results before and after a series of creative activities to develop self-help skills in terms of the routines of preschoolers. The pre-school children were selected from kindergarten first year students at the Buddharaksa Nursery. The sample used in this research included preschoolers, both male and female, between the ages of three and four who are in kindergarten level 1. The sample consisted of fifteen students, seven boys and eight girls. The researchers collected data and conducted experiments on the subjects using a descriptive statistics sample.

The study concluded that the design of the building plan for creative drama activities to develop self-help skills in the routines of preschool children by the process of Creative Drama Theory or a Creative Drama form of Role Play. This involves processed data preparation planning and the development of age-appropriate activities, so that the participants can get the most benefit from the play while still maintaining natural play. Jean Piaget's Cognitive Developmental Theory is concerned with the development of the hierarchy and emphasizes procedures. Furthermore The learning theory of Thorndyke established. The governing rules of practicing and repetition. There were three assessment skills which were assessed before and after self-help activities. There include cleanliness, dressing, eating and excreting. The assesment of appropriateness and consistency, according to the opinions of experts. The results show that it is appropriate and in accord at the highest level, with an average of 3.00

The research found that preschoolers who prache creative drama activities develop self-help skills in the routines. They have higher level of development than before they participated in these had activities. Due to the fact that pre-school children with the skills to help themselves in the first routine before this activities were at a low level overall is very low level which accounted for 0% of the children. After the activity, there was a couldperform substitution conversion, which accounted for 100%. Although the children can do 100% of all three skills, but it was found that cleanliness was the most important followed by dressing, and finally, eating and excreting.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

ของเด็กก่อนวัยเรียน

ของ

โกมล ศรีทองสุข

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา)

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธุ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธุ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษฎา เทพรักษ์)

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่ได้อุทิศสละเวลาอันมีค่ามาเป็นทั้งที่ปรึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของปริญญานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย ประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้และขอกราบขอบพระคุณ ดร.กุสุมา เทพรักษ์ กรรมการปริญญานิพนธ์ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์จนเสร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญอันประกอบไปด้วย ดร.วรวิทย์ สุภาพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มณีวัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพดล อินทร์จันทร์ ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กรุณาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องรวมทั้งให้การแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ คุณครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 และทุกๆท่าน ณ สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษาที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีในการเข้าไปทำวิจัยและเก็บข้อมูล

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุคนธ์และคุณแม่กาญจนา ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาศิลปการแสดงทุกท่านที่ให้คำแนะนำและให้กำลังใจ และขอขอบคุณกัลยาณมิตรที่ดี คุณนรฤทธิ์ เสรีกิจ คุณทิพากร พูลดี และคุณนริศรา เมธีธรรมกุลที่คอยช่วยเหลือเสมอ

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้มีความรักความอบอุ่นและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้วางรากฐานการศึกษาอันทรงคุณค่าและการทำประโยชน์เพื่อสังคมให้แก่ผู้วิจัย

โกมล ศรีทองสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐาน.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับด้านพัฒนาการกับพฤติกรรมและทฤษฎีการเรียนรู้การปรับ	
พฤติกรรมของเด็กก่อนวัยเรียนช่วงอายุ 3-4 ปี.....	7
ความหมายของเด็กก่อนวัยเรียน	7
หลักการพัฒนาการ.....	9
พัฒนาการของเด็กอายุช่วงอายุ 3-4 ปี.....	9
พฤติกรรมของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี.....	11
พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี.....	13
การส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก.....	13
หลักการจัดกิจกรรมประจำวันของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี.....	16
ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์.....	16
ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการช่วยเหลือตนเอง.....	20
ความหมายของทักษะการช่วยเหลือตนเอง.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
คุณค่าและประโยชน์ของทักษะการช่วยเหลือตนเอง.....	21
ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับละครสร้างสรรค์.....	23
ความหมายของละครสร้างสรรค์.....	23
ความสำคัญของละครสร้างสรรค์.....	24
องค์ประกอบและกระบวนการหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์.....	25
ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกับพัฒนาการเด็กในช่วงอายุ 2-6 ปี.....	28
ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกับละครสร้างสรรค์.....	29
ความสัมพันธ์ระหว่างละครสร้างสรรค์กับการเรียนรู้.....	30
ประโยชน์และคุณค่าของละครสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็ก.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
งานวิจัยในประเทศ.....	36
งานวิจัยต่างประเทศ.....	38
3	
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	41
ตารางกิจกรรมละครสร้างสรรค์.....	42
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	85
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	85
สมมติฐานในการวิจัย	85
ขอบเขตของการวิจัย	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
วิธีดำเนินการทดลอง	86
สรุปผลการวิจัย	87
อภิปรายผล	87
ข้อสังเกตที่ได้จากการทดลอง	104
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	104
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	105
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก.....	110
ภาคผนวก ข.....	171
ภาคผนวก ค.....	183
ภาคผนวก ง.....	188
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	195

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงพัฒนาการของเด็กใน 10 พฤติกรรมในวัยเด็กตอนต้น.....	12
2 ตัวอย่างทักษะการช่วยเหลือตนเองในช่วงอายุต่างๆ.....	22
3 คุณลักษณะการช่วยเหลือตนเองตามวัย.....	22
4 แผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์.....	42
5 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านความสะอาด เรื่องการล้างมือ จำนวน 15 คน.....	51
6 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านความสะอาด เรื่องการแปรงฟัน จำนวน 15 คน.....	54
7 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านความสะอาด เรื่องการอาบน้ำ จำนวน 15 คน.....	57
8 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมเสื้อยืด จำนวน 15 คน.....	60
9 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมกางเกงยีนส์ จำนวน 15 คน.....	63
10 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการแต่งตัว เรื่องการติดกระดุมเสื้อ จำนวน 15 คน.....	66
11 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมถุงเท้า จำนวน 15 คน.....	69
12 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมรองเท้า จำนวน 15 คน.....	72
13 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เรื่องการรับประทานอาหาร จำนวน 15 คน...	75
14 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เรื่องการการดื่มจากแก้ว จำนวน 15 คน.....	78
15 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	
ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เรื่องการการขับถ่าย จำนวน 15 คน.....	81

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยามวิกฤตเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลง ความจำเป็นทางเศรษฐกิจบีบบังคับให้หลายครอบครัวต้องช่วยกันทำงานทั้งบิดามารดาจึงจะอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบัน มีหลายครอบครัวให้ความสำคัญกับงานหรือรายได้มากกว่าลูก สังเกตได้ว่าหลายครอบครัวนั้นหาคนที่เลี้ยงลูกด้วยตนเองยากยิ่งนัก ถ้าไม่ปล่อยให้ญาติผู้ใหญ่เลี้ยง ก็ให้พี่เลี้ยงเลี้ยงหรือเอาไปฝากตามสถานเลี้ยงเด็กด้วยความที่ยุงจนไม่มีเวลาให้ลูก ผู้ปกครองจึงเลี้ยงลูกด้วยการตามใจและสรรหาของเล่นหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เข้ามาทดแทน ขาดเชยความรักและความใกล้ชิดแก่ลูก บิดามารดา ผู้ปกครองบางกลุ่มเลี้ยงลูกแบบไขว่ในหิน คอยเอาอกเอาใจทุกอย่าง คอยช่วยเหลือจนลูกไม่เคยช่วยเหลือตนเอง หรือแม้แต่พบกับความลำบาก ความผิดหวัง จริงอยู่ว่าบิดามารดาทุกคนย่อมไม่ยากให้ลูกลำบาก แต่การที่เด็กไม่รู้จักช่วยเหลือตนเองได้นั้นจะสร้างความลำบากให้แก่ตัวเด็กในอนาคตมากกว่าหากเติบโตขึ้น เด็กไม่เคยเรียนรู้ที่จะทำอะไรด้วยตนเองจะประสบปัญหาไม่น้อย

เด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้นั้น เด็กจะไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องง่ายแค่ไหนก็ตาม เด็กติดนิสัยพึ่งพาแต่ผู้อื่น ทำอะไรด้วยตนเองไม่เป็น ไม่มีภาวะการเป็นผู้นำ แก้ไขปัญหาไม่เก่ง คิดได้ช้า มีปัญหาการเข้าสังคม ติดนิสัยรักสบายเพราะไม่เคยทำงานหนักมาก่อน สุดท้ายเด็กมีความรับผิดชอบต่องานน้อยมากไม่ว่าจะเป็นการซักเสื้อผ้าของตนเองหรือล้างจาน จากสถิติกระทรวงสาธารณสุขระบุว่าในแต่ละปีประเทศไทยมีเด็กเกิดใหม่ประมาณ 8 แสนคน ในจำนวนนี้ร้อยละ 30 มีปัญหาเรื่องพัฒนาการช้าไม่สมวัย ร้อยละ 10 พบว่าอยู่ในภาวะเป็นโรค อีกร้อยละ 20 เป็นกลุ่มที่สามารถกระตุ้นกลับมาให้มีพัฒนาการที่สมวัยได้ ดังนั้นบิดามารดาจึงควรเปิดโอกาสให้ลูกได้ลองช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ ที่ไม่ยากจนเกินไปตามพัฒนาการของเด็ก เช่น แต่งตัว แปรงฟัน อาบน้ำ ทานข้าว ล้างมือหรือแม้แต่ช่วยงานบ้านเล็กน้อยๆก็ตาม ผลจากการที่เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้เด็กจะมีความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเองเมื่อทำสำเร็จ ผลลัพธ์เหล่านี้มีคุณค่ามากที่สุดต่อพัฒนาการของเด็กในวัย 3 ปีและวัยต่อไป การศึกษาระดับปฐมวัยนับว่าเป็นการศึกษาระดับรากฐานของชีวิต เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางถึงความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ การจัดการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (2542: 1) เป็นการพัฒนาต่อเนื่องมากจากการ

อบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การเตรียมเด็กให้มีความพร้อมและพัฒนาตามวัยและมีศักยภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับทราบเพื่อที่เด็กจะได้พร้อมต่อการเรียนรู้และพร้อมเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพเพราะการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ในช่วง 3 ปีแรกของชีวิตมีผลต่อพัฒนาการในขวบต่อไป หากเด็กไม่ได้รับการพัฒนาในช่วงวัยนี้การพัฒนาระยะต่อไปอาจเชื่องช้า ทำให้พัฒนาการหลายด้านช้าเกินกว่าที่จะแก้ไขความบกพร่องได้ทัน เด็กวัยอนุบาลต้องการการเลี้ยงดูที่สร้างเสริมให้เด็กได้พัฒนาร่างกาย จิตใจ สังคม ปัญญาและคุณธรรม ได้รับประสบการณ์ชีวิตที่ดี เด็กวัย 3 ขวบ ต้องการการเรียนรู้ตนเอง บุคคลรอบตัวและสิ่งต่างๆรอบตัว แต่มีเงื่อนไขที่ว่า เด็ก 3 ขบยังมีข้อจำกัดในเรื่องการสื่อสาร การหยิบจับและการรับรู้ของสมองซึ่งยังอยู่ในระหว่างการพัฒนา ความยากง่ายของประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีความหมายกับวัยเด็กเท่านั้นจึงจะทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างแท้จริง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีต้องส่งผลถึงพัฒนาการของเด็กแบบองค์รวม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมที่พัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสุขภาพรวมถึงการพัฒนาปัญญาของเด็กให้hookงามไปพร้อมกัน เด็กปฐมวัยต้องการการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้การแก้ปัญหาและคิดเป็น ต้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ได้ลงมือทำ แก้ปัญหาและคิดเป็น

ริชาร์ด คอร์ทนี (ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนาภรณ์. 2550: 13; อ้างอิงจาก Richard Courtney. 1974: 204) ได้กล่าวไว้ว่าการเล่นเป็นกุญแจสำคัญในการเติบโต หากไม่มีการเล่น เด็กก็จะไม่สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสติปัญญาปกติได้ หากไม่มีการเล่น เด็กก็จะไม่มีพัฒนาการไปสู่การใช้ชีวิตอย่างเข้าอกเข้าใจเมื่อเขาเป็นผู้ใหญ่ เริ่มตั้งแต่ 3 - 6 ขวบ เป็นวัยที่สามารถใช้จินตนาการในโลกแห่งความเพ้อฝันได้อย่างเต็มที่ เป็นวัยที่ “การเล่นสมมติ” เป็นส่วนสำคัญของชีวิต ในเมื่อการเล่นมีความสำคัญถึงเพียงนี้แล้วแทนที่ผู้ใหญ่จะใช้วิธีการสอนโดยยึดเบียดความรู้ให้แก่เด็ก คงจะเป็นการดีกว่าหากผู้ใหญ่คำนึงว่าจะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กได้อย่างไรจึงจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีความสุขผ่านการเล่นโดยที่ไม่จำเป็นต้องให้สองสิ่งแยกออกจากกัน

ละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลและวางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่น โดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดี กล่าวคือ การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นไม่เหมือนกับการแสดงละครเวที ไม่ได้เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมและไม่ได้เป็นการแสดงเพื่ออวดฝีมือ แต่การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องเล่นในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกปลอดภัย ไม่เครียด ไม่กังวลใจและสามารถแสดงออก (ภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงกัน) อย่างเสรี โดยมุ่งเน้นประโยชน์ไปที่พัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็น

หลักเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ที่จะสอดแทรกผ่านกิจกรรมที่เน้นทักษะการช่วยเหลือตนเอง เพื่อช่วยพัฒนาทักษะให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในอนาคตข้างหน้า

ละครสร้างสรรค์มีคุณูปการมากมาย เป็นแนวทางหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาคนให้สมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความสามารถหรือปัญญาของมนุษย์ครบทั้ง 8 ด้าน มีความสอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาของชาติ เนื่องจากที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสพัฒนาทั้งจิตใจ ร่างกาย สังคมและปัญญา เรียนรู้ที่จะคิดและแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดทักษะการพึ่งตนเอง และสามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ (ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนาภรณ์. 2550: 23)

จากผลงานวิจัยของ ดร.เอ็ดการ์ เดล พบว่าวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและวิธีการเรียนรู้ที่รองลงมาคือการใช้ละครหรือนาฏการเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ ดร.เดล พบว่า การเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนร่วมแสดงละครหรือเรียนรู้ผ่านละครที่เป็นผลงานจากมนุษย์ ไม่ใช่จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นให้ผลดีกว่าการใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทอื่นๆทั้งหมด

จากปัญหาที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในฐานะที่สามารถช่วยพัฒนาคนให้สมบูรณ์ ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสพัฒนาทั้งจิตใจ ร่างกาย สังคมและปัญญา เรียนรู้ที่จะคิดและแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดทักษะการพึ่งตนเองโดยเลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กก่อนวัยเรียน ช่วงอายุ 3 - 4 ปี เนื่องจากเป็นวัยที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ สิ่งสำคัญคือให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยการเรียนรู้ผ่านการเล่นซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการของเด็กโดยตรง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการเตรียมความพร้อมในทักษะการช่วยเหลือตนเองให้กับเด็กโดยผ่านการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ให้ได้มากที่สุดก่อนที่เด็กจะออกไปเผชิญกับโลกภายนอก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ใช้พัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมละครสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมละครของเด็ก มีเนื้อหาสั้นๆ ทอดแทรกความรู้และการแสดงที่เป็นไปในเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิด การใช้ภาษา ท่าทางที่แสดงออกมาตามจินตนาการจึงเลือกใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

2. พัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน หมายถึง ความสามารถของเด็กที่ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ เช่น ด้านการกิน/การดื่ม ด้านการแต่งกาย ด้านสุขอนามัยและการขับถ่าย เพื่อเป็นการเตรียมพื้นฐานความพร้อมให้สำหรับเด็ก

3. เด็กก่อนวัยเรียน หมายถึง เด็กนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุ 3 - 4 ปี ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการเลือกใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลของการวิจัยจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่สามารถส่งเสริมศักยภาพของเด็กได้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษาทั้งหมด 1 ห้อง จำนวน 15 คน

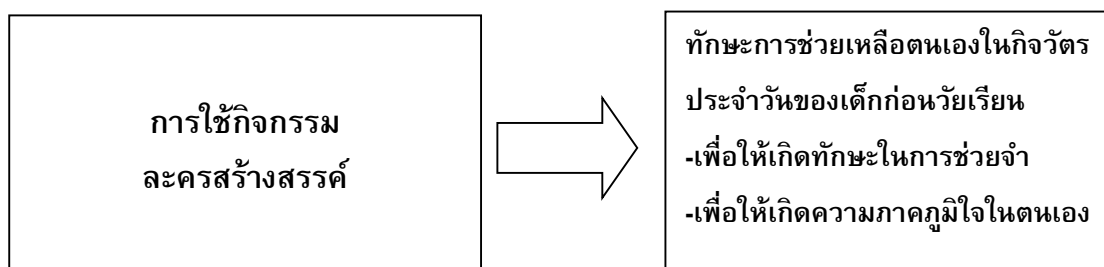
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กก่อนวัยเรียน เพศชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา จำนวน 15 คน เพศชาย 7 คน เพศหญิง 8 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมละครสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันมีการพัฒนาสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน โดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเรียบเรียงและเสนอรายละเอียดในหัวข้อ ต่อไปนี้

1.เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านพัฒนาการกับพฤติกรรมและทฤษฎีการเรียนรู้การปรับพฤติกรรมของเด็กก่อนวัยเรียนช่วง อายุ 3-4 ปี

- 1.1 ความหมายของเด็กก่อนวัยเรียน
- 1.2 หลักการพัฒนาการ
- 1.3 พัฒนาการของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี
- 1.4 พฤติกรรมของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี
- 1.5 พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเด็กช่วง อายุ 3-4 ปี
- 1.6 การส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
- 1.7 หลักการจัดกิจกรรมประจำวันของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี
- 1.8 ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์
- 1.9 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์

2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการช่วยเหลือตนเอง

- 2.1 ความหมายของทักษะการช่วยเหลือตนเอง
- 2.2 คุณค่าและประโยชน์ของทักษะการช่วยเหลือตนเอง
- 2.3 ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี

3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับละครสร้างสรรค์

- 3.1 ความหมายของละครสร้างสรรค์
- 3.2 ความสำคัญของละครสร้างสรรค์
- 3.3 องค์ประกอบและกระบวนการหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์
- 3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกับพัฒนาการเด็กในช่วงอายุ 2-6 ปี
- 3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกับละครสร้างสรรค์
- 3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างละครสร้างสรรค์กับการเรียนรู้
- 3.7 ประโยชน์และคุณค่าของละครสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็ก

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านพัฒนาการกับพฤติกรรมและทฤษฎีการเรียนรู้การปรับพฤติกรรมของเด็กก่อนวัยเรียนช่วง อายุ 3 - 4 ปี

1.1 ความหมายของเด็กก่อนวัยเรียน

วัยก่อนวัยเรียน (Pre-school) เป็นวัยที่กำลังเฟื่องฟูกับการเรียนรู้เรื่องความสามารถของตนเองพร้อมไปกับการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม โดยเด็กในวัยนี้บางคนอาจเริ่มไปโรงเรียนเด็กเล็ก หรือโรงเรียนอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป ทำให้เด็กได้พบกับสิ่งแวดล้อมกว้างขวางกว่าเดิมที่เด็กอยู่แค่เพียงในครอบครัวเท่านั้น

พัฒนาการทางร่างกาย

เด็กในวัยนี้ลักษณะและสัดส่วนของร่างกายอาจจะเปลี่ยนแปลงไปจากลักษณะของการก่อร่างสร้างตัว กล่าวคือ ช่องท้องบางลง หน้าอก ใหญ่กว้างและใหญ่ขึ้น แขนขายาวออกไป ศีรษะได้ขนาดกับลำตัว มือและเท้าใหญ่ขึ้น โครงกระดูกแข็งแรงขึ้น กล้ามเนื้อเติบโตแข็งแรงขึ้น และการเพิ่มน้ำหนักตัวเกิดจากการเจริญเติบโตของกระดูกและกล้ามเนื้อเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งต่างจากวัยทารกที่การเพิ่มน้ำหนักตัวเกิดจากเนื้อเยื่อไขมัน แต่อย่างไรก็ตาม เด็กในวัยนี้มักจะรับประทานอาหารได้น้อย และเลือกรับประทานอาหารเฉพาะที่ชอบเท่านั้น อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับวัยทารก พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กในวัยนี้จะเป็นไปอย่างช้าๆ มากกว่า ส่วนด้านทักษะการเคลื่อนไหว เด็กในวัยนี้เริ่มมีทักษะการเคลื่อนไหวและสามารถใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ดีขึ้น ระบบกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสทำหน้าที่ได้ดีขึ้น และการเจริญเติบโตเป็นไปในลักษณะเพื่อให้อวัยวะต่างๆ สามารถทำงานได้เต็มที่ตามหน้าที่ ดังนั้น ลักษณะเด่นทางด้านร่างกายของเด็กในวัยนี้คือ เป็นช่วงของการฝึกใช้กล้ามเนื้อและการทำงานประสานสัมพันธ์ของอวัยวะที่ใช้ในการเคลื่อนไหว จึงชอบแสดงออกด้านความสามารถทางร่างกายของตน ทั้งโดยการเล่น วิ่ง กระโดด ห้อยโหน เดิน แบบไม่รู้จักเหนื่อย จนกระทั่งมีผู้เรียกเด็กวัยนี้ว่า “วัยซน”

นอกจากนั้นยังชอบช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร แต่งตัว ใส่รองเท้า อาบน้ำ หวีผม เขียนหนังสือ การหยิบจับสิ่งของต่างๆ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กวัยนี้อาจประสบอุบัติเหตุจากการชนหรือการเล่นของตนเองได้ง่าย เพราะกล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ ยังไม่แข็งแรงหรือยังไม่พัฒนาอย่างเต็มที่นั่นเอง

พัฒนาการทางอารมณ์

วัยเด็กตอนต้นจะมีหลากหลายอารมณ์ ทั้งอารมณ์ทางบวกและอารมณ์ทางลบ โดยอารมณ์เด่นๆ ได้แก่ อารมณ์โกรธเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ อารมณ์ดีใจเมื่อได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ อารมณ์กลัวเมื่อพบสิ่งแปลกใหม่หรือกลัวสิ่งที่จินตนาการไปเอง เช่น กลัวรถไฟ กลัวผี กลัวยักษ์ กลัวตุ๊กแกกินตับ ฯลฯ อีกทั้งยังมักเลียนแบบความกลัวจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดด้วย สำหรับอารมณ์อิจฉาริษยาเกิดขึ้นเมื่อรู้สึกว่าตนเองด้อยกว่าผู้อื่นหรือกำลังถูกแบ่งปันหรือสูญเสียความสนใจที่ตนได้รับ เช่น เมื่อมีน้องใหม่ และเด็กในวัยนี้จะแสดงออกทางอารมณ์อย่างอิสระ ตรงไปตรงมา เช่น เมื่อดีใจเด็กก็จะหัวเราะเสียงดัง ยิ้มปรบมือกระโดดโลดเต้น เวลาโกรธก็

แผดเสียง ลงมือลงเท้า เวลารักก็จะแสดงออกโดยการกอดจูบบุคคลหรือสิ่งของที่รัก เวลากลัวจะร้องเสียงดัง หลบซ่อน วิ่งหนี วิ่งเข้าหาผู้ใหญ่ เมื่ออธิบายวิชาก็อาจแสดงภาวะถดถอยกลับไปสู่ความเป็นทารกอีกครั้งเพื่อเรียกร้องความสนใจด้วยการปัสสาวะรดที่นอน ดุดนื้อ ดื้อดึง ร้องไห้แง นอกจากนั้นเด็กในวัยนี้จะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพอยู่ในขั้นเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง และเริ่มแสดงความเป็นตัวของตัวเอง ทำให้พฤติกรรมของเด็กวัยนี้เด่นออกมาในด้านการเอาแต่ใจตัวเอง ดื้อรั้นไม่เชื่อฟัง ขัดขืนผู้ใหญ่จนเป็นเรื่องธรรมดา แต่อย่างไรก็ตาม อารมณ์ทางลบที่เด็กแสดงออกในวัยนี้จะค่อยๆ ลดลงเมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยตอนกลาง

พัฒนาการทางสังคม

เด็กวัยนี้พยายามเรียนรู้ที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เรียนรู้การเข้าสังคมในกลุ่มคนที่มีอายุต่าง ๆ กัน ชอบพบปะพูดคุยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งวัยเดียวกันและต่างวัย เรียนรู้มารยาทการไหว้ทักทาย เรียนรู้ที่จะระมัดระวังคนแปลกหน้า สำหรับการเล่นกับเด็กวัยเดียวกันจะมีลักษณะต่างคนต่างเล่น แต่จะเล่นอยู่ในบริเวณเดียวกันและอาจมีปัญหาการแย่งของเล่น การทะเลาะกันอยู่บ่อยๆ ทั้งนี้เพราะลักษณะการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ทำให้เด็กยังไม่รู้จักการแบ่งปันและมีลักษณะการเอาแต่ใจตนเอง อีกทั้งพฤติกรรมกับผู้ใหญ่เด็กจะมีพฤติกรรมคือ ชอบปฏิเสธ เพราะเด็กต้องการเป็นตัวของตัวเองและช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุดดังที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งนี้ การอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องเหมาะสมของพ่อแม่จะช่วยให้เด็กผ่านปัญหาเหล่านี้ไปได้

พัฒนาการทางสติปัญญา

วัยเด็กตอนต้นนี้เป็นวัยของความอยากรู้อยากเห็น ช่างซักช่างถาม โดยเด็กจะสงสัยได้ทุกอย่างและถามได้ตลอดเวลาไม่สิ้นสุด ในสถานการณ์นี้ผู้ใหญ่ควรตอบคำถามตามความเป็นจริงและเหมาะสมกับวัย เพราะหากเด็กไม่ได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องจะทำให้ความอยากรู้อยากเห็นของเด็กลดลง นอกจากนั้นเด็กยังชอบสำรวจ รื้อค้น เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก ชอบอิสระบางครั้งพูดเล่นคนเดียว ชอบฟังนิทาน ดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ที่มีเรื่องราวตื่นเต้น มหัศจรรย์ผจญภัยสามารถจำลองของหรือบุคคลต่างๆ ได้อย่างถูกต้องรวมทั้งชอบสังเกตจดจำเลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครในภาพยนตร์ โทรทัศน์หรือบุคคลต่างๆ ดังนั้น การมีแบบอย่างที่ดีจึงจำเป็นมาก นอกจากนั้นเด็กในวัยนี้จะมีจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ ชอบแก้ปัญหาตามความคิดและวิธีการของตนเอง จึงควรจัดหาของเล่นที่แยกส่วนประกอบได้ไว้ให้เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กวัยนี้ ส่วนในด้านภาษาเด็กวัยนี้สามารถเข้าใจภาษาและใช้ภาษาได้ดีขึ้น เข้าใจความหมายของคำใหม่ๆ อ่านและเขียนได้ดีขึ้น ซึ่งการเจริญงอกงามทางสติปัญญาของเด็กวัยนี้สามารถสังเกตได้จากลักษณะพฤติกรรมในการเล่นของเด็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กในวัยนี้ชอบช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร แต่งตัว ใส่รองเท้า อาบน้ำ หวีผม จึงควรสนับสนุนให้เด็กในวัยนี้ได้ลองปฏิบัติจริงเพื่อจะได้เกิดการเรียนรู้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่ตนเองพบเจอได้ และเป็นการพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ได้จากที่เด็กเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติจริง

1.2 หลักการพัฒนาการ

นิตยา คชภักดี (2543: 3-5) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาการของมนุษย์ไว้สรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาการเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่อง ตั้งแต่ปฏิสนธิจนเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะและต่อไปจนตลอดชีวิต
 2. ลำดับขั้นตอนของพัฒนาการของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะเดียวกันแต่อัตราและระยะในการผ่านขั้นตอนต่างๆ อาจต่างกันก็ได้ ซึ่งพัฒนาการของเด็กจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยขั้นต้นเป็นพื้นฐานสำหรับขั้นตอนต่อไป
 3. พัฒนาการมีมิติสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา สังคม จิตใจ และอารมณ์ แต่ละส่วนส่งผลกระทบซึ่งกันและกันเมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตาม
 4. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพันธุกรรมกับปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมในแต่ละช่วงชีวิต โดยปัจจัยทางพันธุกรรมเป็นต้นกำหนดศักยภาพ ส่วนปัจจัยทางภาวะแวดล้อมเป็นตัวกำหนดโอกาสความเป็นไปได้ของการที่เด็กจะเติบโตและพัฒนาตามศักยภาพนั้นๆ
 5. พฤติกรรมพัฒนาการของเด็กขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของสมองและระบบประสาทโดยตรง กล่าวคือ ระบบประสาทที่ควบคุมอวัยวะหรือระบบต่างๆ จะต้องพัฒนาอย่างเต็มที่ก่อนที่ระบบหรืออวัยวะนั้น จะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์
 6. ทิศทางของพัฒนาการเริ่มจากศีรษะไปเท้า ส่วนการควบคุมการทำงานของแขนขาจะมีทิศทางจากส่วนใกล้ตัวไปส่วนปลาย
 7. พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวจะเปลี่ยนจากปฏิกิริยาสะท้อน มาเป็นการเคลื่อนไหวที่ควบคุมได้
 8. พัฒนาการทางพฤติกรรมเริ่มจากการแสดงออกแบบรวมๆ ก่อนที่จะเปลี่ยนไปพฤติกรรมที่เจาะจง
 9. พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสาทสัมผัสต่างๆ จากการคิด พุด และลงมือทำ
- จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าพัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสาทสัมผัสต่างๆ จากการคิด พุด และลงมือทำ

1.3 พัฒนาการของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี

1. พัฒนาการของเด็กช่วงอายุ 3 ปี

- 1.1 ขอบทำกิจกรรมที่ต้องออกกำลังกล้ามเนื้อ เช่น กล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อแขนขา และเท้า วัยนี้เล่นได้ยาวนานกว่าเมื่ออายุ 2 ปี ชอบใช้ดินสอเทียนลากเส้นหรือวาดภาพสนใจการเล่นที่ใช้มือ เด็ก 3 ปี จะ่วนอยู่กับการเล่นภาพตัดต่อ เป็นเวลาติดต่อกันนานๆ

1.2 สามารถลากเส้นได้ดีขึ้น ไม่ยุ่งเหยิง ไม่ลากซ้ำๆสร้างหอคอยได้โดยใช้แท่งลูกปัดจำนวน 9-10 อัน

1.3 สามารถม้วนกระดาษได้ตามยาวและตามกว้าง แต่ยังไม่สามารถม้วนกระดาษตามแนวเส้นทะแยงมุมได้

1.4 กล้ามเนื้อเท้าแข็งแรงและมั่นคง จึงสามารถวิ่งได้เร็วขึ้น และด้วยความสะดวกสบาย เวลาวิ่งเหยาะเป็นมุมได้ดีขึ้น สามารถหยุดได้ทันทีทันใด

1.5 ขึ้นบันไดได้โดยไม่ต้องการความช่วยเหลือ

1.6 สามารถกระโดดจากบันไดขั้นสุดท้ายด้วยขา 2 ขาพร้อมกัน และสามารถกระโดดไปข้างหน้าด้วยขาทั้งสองพร้อมกันไกลประมาณ 12 นิ้ว

1.7 เริ่มใช้คำพูดแสดงออกซึ่งอารมณ์โกรธแทนการรุกรานด้วยกำลังกาย

1.8 มีการเรียนรู้ที่จะช่วยตัวเองในสิ่งตนต้องการ เรียนรู้ที่จะทำสิ่งเล็กๆน้อยๆให้ผู้อื่น เช่น พ่อ แม่ พี่ๆและสมาชิกในครอบครัว คนอื่นที่ได้พบบ่อยๆและคุ้นเคย

1.9 รู้จักเสียสละแบ่งของเล่น ชอบทำให้ถูกใจพ่อแม่และครู ให้ความร่วมมือดี

1.10 เรียนรู้การเข้าแถวตามลำดับก่อนและหลัง

1.11 รับประทานอาหารได้เองโดยไม่ต้องช่วยแต่เวลารับประทานอาหารจะมีหกล็กน้อย รินน้ำจากขวดได้

1.12 ทำตามคำสั่งและเชื่อฟังดี

1.13 แต่งตัวได้เอง ถอดและใส่กระดุมได้ ใส่รองเท้า ถอดรองเท้า

1.14 เข้าห้องน้ำเองได้

1.15 สามารถพูดเป็นประโยคได้

1.16 ชอบเล่นบทบาทสมมติ

1.17 ชอบทำท่าประกอบการเล่น

1.18 รู้จักขีดมือให้แห้งได้เอง

1.19 เล่าเรื่องที่ประสบพบเห็นมาโดยการเล่าอย่างง่ายๆ

2. พัฒนาการของเด็กช่วงอายุ 4 ปี

2.1 สามารถเหวี่ยงแขนไปข้างหลังแล้วโยนของไปข้างหน้าได้ สามารถปาลูกบอลลูกเล็กๆขึ้นไปในอากาศได้

2.2 วิ่งได้ดีกว่าอายุ 3 ปี

2.3 สามารถวิ่งไปแล้วกระโดดได้ไกล หรือยืนนิ่งอยู่กับที่แล้วกระโดดได้

2.4 ยังไม่สามารถกระโดดขาเดียวได้ แต่ยืนขาเดียวและทรงตัวอยู่ได้นานกว่าเด็กอายุ 3 ปีหลายวินาที

2.5 สามารถทรงตัวและแลเห็นได้ชัดโดยการเดินบนไม้กระดานกว้าง 6 ซม.ได้

2.6 สามารถแสดงปฏิกิริยาตอบสนองเฉพาะส่วนของร่างกายแทนการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองทั้งร่างกาย

2.7 สามารถใช้ไม้ถักนิตตั้งทรงรูเล็กๆได้แม่นยำ

2.8 สามารถใส่กระดุม ถอดกระดุม และผูกเชือกทรงเท้าได้โดยง่าย

2.9 เขียนวงกลมได้ดีกว่าเด็กอายุ 3 ปี เขียนจากซ้ายไปขวา ยังเขียนรูปลี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนไม่ได้

2.10 สามารถจดจำประโยคยาว 12-13 พยางค์ได้

2.11 เริ่มใช้คำพูดแสดงออกซึ่งอารมณ์โกรธแทนการรุกรานด้วยกำลังกาย

2.12 มีการเรียนรู้ที่จะช่วยตัวเองในสิ่งตนเองต้องการ เรียนรู้ที่จะทำสิ่งเล็กๆน้อยๆให้ผู้อื่น เช่น พ่อ แม่ พี่ๆและสมาชิกในครอบครัว คนอื่นที่ได้พบบ่อยๆและคุ้นเคย

2.13 จะทำการสะสมสิ่งของและวัตถุ ซึ่งนับว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความอยากรู้อยากเห็น

2.14 ไม่ชอบเล่นคนเดียว ชอบอยู่ในสังคมกับเพื่อนมากขึ้น

2.15 เป็นวัยช่างพูด ช่างซักถาม สามารถร่วมการสนทนาได้นานขึ้น

2.16 สามารถเล่านิทานเรื่องสั้นๆได้จบ

2.17 มักจะเอาเรื่องจริงปนกับเรื่องสมมุติ

2.18 สามารถแสดงความคิดเห็นได้

2.19 ชอบเล่นบทบาทสมมุติ

2.20 สามารถล้างมือตนเองได้สะอาดโดยไม่ต้องช่วย และเมื่อล้างเสร็จก็เช็ดให้แห้งโดยไม่ทำเลอะเทอะ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กในช่วงอายุ 3-4 ขวบ มีพัฒนาการที่ใกล้เคียงกันและเริ่มเป็นลำดับขั้นตอนจากง่ายมายากตามอายุ และเด็กยังชอบจะเล่นบทบาทสมมุติเพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่อยากรู้อยากเห็นได้อย่างชัดเจนและได้ลงมือทำจริง และยังชอบที่จะช่วยเหลือตนเองเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

1.4 พฤติกรรมของเด็กช่วงอายุ 3 - 4 ปี

อีเวอลีน เอ็ม ดูวาล (1977: 52-53) ได้กล่าวถึงการแบ่งพัฒนาการของเด็กตามพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเป็น 10 พฤติกรรม คือ

1.พฤติกรรมความเป็นอิสระ

2.พฤติกรรมการให้และรับความรัก

3.พฤติกรรมสร้างความสัมพันธ์

4.พฤติกรรมพัฒนาการควบคุมตนเอง

5.พฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อแสดงบทบาททางเพศ

6. พฤติกรรมการยอมรับและปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
7. พฤติกรรมการเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
8. พฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อเข้าใจและสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
9. พฤติกรรมการพัฒนาระบบการใช้สัญลักษณ์และความสามารถในการเกิดความคิด

รวบยอด

10. พฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับจักรวาล

ตาราง 1 แสดงพัฒนาการของเด็กใน 10 พฤติกรรมในวัยเด็กตอนต้น

พฤติกรรม	วัยเด็กตอนต้น 2-5 ปี และ 5-7 ปี
1. พฤติกรรมความเป็นอิสระ	- ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้มากขึ้น ยึดถือตัวเองน้อยลง และมีความเป็นอิสระในการทำสิ่งต่างๆทางร่างกายได้ด้วยตนเอง (แต่ในสถานการณ์ยังต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นอยู่) - พัฒนาความสามารถในการให้และรับความรัก
2. พฤติกรรมการให้และรับความรัก	- เรียนรู้ที่จะแลกเปลี่ยนความรู้สึกกับผู้อื่น - พัฒนาความสามารถในการสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมกลุ่มในระดับอายุเดียวกัน - ปรับตัวให้เป็นไปตามความคาดหวังของครอบครัว ซึ่งเด็กควรกระทำในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม
3. พฤติกรรมสร้างความสัมพันธ์	- พัฒนาความสามารถในการทำตามคำสั่ง และทำตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ
4. พฤติกรรมการพัฒนาการควบคุมตนเอง	- พัฒนาความสามารถในการทำตามคำสั่งแม้ว่าผู้ออกคำสั่งจะไม่อยู่ โดยสามารถจะควบคุมตนเองได้
5. พฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อแสดงบทบาททางเพศ	- เรียนรู้ที่จะปรับตัวตามอย่างบทบาทของผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงตามเพศของตน
6. พฤติกรรมการยอมรับและปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	- ปรับตัวตามความคาดหวังของผู้ใหญ่ในการพัฒนากล้ามเนื้อต่างๆ - ปรับตัวตามบทบาททางเพศ
7. พฤติกรรมการเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	- พัฒนาการควบคุมกล้ามเนื้อใหญ่และเรียนรู้ที่จะใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก
8. พฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อเข้าใจและสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	- พัฒนาการค้นคว้าและกระทำเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพตามความคาดหวังของผู้ใหญ่
9. พฤติกรรมการพัฒนาระบบการใช้สัญลักษณ์และความสามารถในการเกิดความคิดรวบยอด	- พัฒนาการใช้ภาพที่เป็นสัญลักษณ์ - พัฒนาการสร้างความคิดรวบยอด
10. พฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับจักรวาล	- พัฒนาความจริงเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของแต่ละสิ่งในจักรวาลจากสิ่งที่ไม่สามารถวิเคราะห์และจากความคิดเห็น

ที่มา : Evelyn M. Duval, Family Development, (Philadelphia : J.B. Lippincott co., 1957). p. 108-109.

ในการเลี้ยงดูและอบรมเด็กจะต้องคำนึงถึงเสมอว่า เด็กแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะคน และมีอัตราการพัฒนาไม่เท่ากัน บางคนเร็ว บางคนช้า ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กจะต้องคำนึงถึงเสมอในการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยการช่วยให้เด็กรู้จักระเบียบ การช่วยตัวเองในการขับถ่าย การใส่เสื้อผ้า การกิน การเล่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการของเด็กนั้นจะดีขึ้นถ้าเราพัฒนาการไปตามช่วงอายุให้เหมาะสมและเด็กได้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่ดีจากการลงมือปฏิบัติจริง

1.5 พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี

วาโรช เพ็งสวัสดิ์ (2544: 84) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เด็กมีการแสดงออกและการเรียนรู้ โดยใช้วิธีต่างๆ เชิงสร้างสรรค์ เช่น เด็กจะชื่นชอบกับการทดลอง การสัมผัส การเล่น ขอบขั๊กถาม ตั้งข้อสังเกต และค้นหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการต่างๆ

2. เด็กมีระยะความสนใจนานในขณะที่กำลังทำกิจกรรมที่น่าสนใจ ปกติแล้วเด็กวัยนี้มีระยะความสนใจประมาณ 15 นาที ในการทำกิจกรรมหนึ่งๆ แต่ถ้าเด็กมีความคิดสร้างสรรค์มักจะให้ความสนใจได้นานถึง 30 นาที และบางกิจกรรมเด็กอาจจะมีสมาธิได้นานถึง 60 นาที

3. เด็กมีความสนใจในการแก้ปัญหา ลักษณะนี้หมายถึงทักษะในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

4. เด็กสามารถศึกษาและเรียนรู้จากสิ่งที่เรียนรู้แล้วในแง่มุมใหม่ที่ละเอียดและลึกซึ้งกว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะไม่เบื่อหน่ายกับประสบการณ์เดิมที่เคยผ่านมาแล้วโดยสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้จากประสบการณ์เดิม

5. เด็กเรียนรู้ด้วยการจินตนาการและการติดพัน จินตนาการและการติดพันเป็นลักษณะของความคิดที่เด็กชอบมาก โดยปกติเด็กจะแสดงออกด้วยการเล่นบทบาทสมมุติ การเล่านิทาน การใช้คำพูด การเล่นทางงานศิลปะ

6. เด็กชื่นชอบและสนุกกับการเล่นด้วยคำพูด และมีทักษะในการเล่นสูง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กมีระยะความสนใจแค่ประมาณ 15 นาที ในการทำกิจกรรม แต่ถ้ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจหรือในกิจกรรมนั้นประกอบไปด้วย การเล่นบทบาทสมมุติ การเล่านิทาน เด็กจะให้ความสนใจได้นานถึง 30 นาที และบางกิจกรรมเด็กอาจจะมีสมาธิได้นานถึง 60 นาที

1.6 การส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของการฝึกฝนความสามารถพื้นฐานต่างๆ เพื่อเตรียมตัวในการศึกษาอย่างมีระบบต่อไป ความสามารถพื้นฐานที่ควรจะมีการส่งเสริมพัฒนาการ เช่น ความสามารถในการใช้ภาษา ความสามารถในการฝึกฝนประสาทสัมผัสทั้งห้า การฝึกการรู้จัก

แยกแยะสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อม รวมถึงการให้ประสบการณ์ในการสร้างความคิดรวบยอดต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก ตลอดจนการฝึกความรับผิดชอบต่อสังคมหรือกลุ่มเพื่อน การรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตาม การรู้จักการให้และการรับ ตลอดจนการรู้จักการปฏิบัติตนในการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในวัยนี้อาจทำได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เช่น ในการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ นับเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเด็กในวัยนี้ พ่อแม่ที่เข้าใจพฤติกรรมของเด็กให้ความอบอุ่น ให้โอกาสเด็กในการค้นหาสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อม รวมทั้งให้ความคิดรวบยอดต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กอย่างถูกต้อง นับเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก ส่วนทางโรงเรียนนั้นควรจัดหาประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพื่อฝึกความสามารถพื้นฐานต่างๆ ของเด็กให้มีพัฒนาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรให้โอกาสเด็กในการฝึกเข้าสังคมรอบๆ ตัวได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้บุคลิกภาพของครูนับเป็นสิ่งที่สำคัญและจะมีอิทธิพลต่อเด็กวัยนี้เป็นอย่างมากเพราะครูจะเป็นบุคคลแรกที่เด็กเริ่มสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก ครูควรเป็นบุคคลที่สามารถให้ความอบอุ่นและเข้าใจความรู้สึกของเด็กแต่ละคนได้เป็นอย่างดี กาแลมโบส (Galambos, 1969, 1970) พบว่าครูในโรงเรียนอนุบาลควรจะมีเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกลักษณะที่ไม่เครียด เป็นคนแข็ง ในขณะเดียวกันก็มีความอบอุ่นที่จะให้กับเด็ก สุภาพและสนับสนุนส่งเสริมการทำกิจกรรมของเด็ก แต่ในขณะเดียวกันก็ควรรู้จักการวางกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมให้กับเด็ก บุคลิกภาพของครูสำหรับเด็กปฐมวัยจึงนับเป็นสิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อสังคมภายนอกที่เด็กเพิ่งพบ นอกจากนั้นโรงเรียนที่ดีมีครูที่เหมาะสมกับเด็กยังช่วยสร้างทัศนคติที่ดีให้กับเด็กให้เป็นเด็กรักโรงเรียน หรือสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของเด็ก ซึ่งนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนต่อไปในอนาคต การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยนี้ เราจึงสามารถทำได้ทั้งทางบ้านและทางโรงเรียนควบคู่ไปด้วยกัน การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเราอาจส่งเสริมเป็นด้านใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. การส่งเสริมการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเคลื่อนไหวของเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นทั้งการเคลื่อนไหวโดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่และการเคลื่อนไหวโดยใช้กล้ามเนื้อย่อย ซึ่งการส่งเสริมการเคลื่อนไหวทั้ง 2 ชนิดนี้อาจจัดทำขึ้นโดยการจัดกิจกรรมการเล่นในลักษณะต่างๆ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่(กล้ามเนื้อตามแขน ขา) เช่นการวิ่งกลางแจ้ง การปีนป่าย การกระโดดขาเดียว การกระโดดในลักษณะอื่นๆ เช่น การกระโดดกบ การเต้นระบำเข้าจังหวะ ปาลเมอร์(Palmer, 1916) ได้ทำการศึกษาและพบว่าเด็กวัย 3-4 ขวบ ชอบทำกิจกรรมเพื่อทดสอบการควบคุมกล้ามเนื้อต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทรงตัว เช่น การเดินบนกระดานแผ่นเดียว การเดินในที่แคบๆ การกระโดด ส่วนกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อย่อย (กล้ามเนื้อนิ้วมือ) ควรจะมีการส่งเสริมเช่นกัน โดยการจัดกิจกรรมฝึกหัดกล้ามเนื้อย่อย เช่นการหยิบจับสิ่งเล็กๆ เช่น เมล็ดพันธุ์พืช การฝึกหัดการระบายสี การร้อยลูกปัด การตอกตะปู หรือการติด ดิน หรือเคาะเครื่องดนตรี เป็นต้น การส่งเสริมพัฒนาการการเคลื่อนไหวของเด็กนับเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะเด็กในวัยนี้ จะมีการฝึกฝนการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการ

ช่วยฝึกฝนให้เด็กมีความสามารถในการประสานงานของอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

2. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การสร้างมโนภาพในเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีพัฒนาการในด้านความคิดสร้างสรรค์และการสร้างมโนภาพสูงในวัยนี้อาจจัดทำได้ด้วยการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านนี้โดยเฉพาะการเล่นบางชนิดสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางด้านนี้ได้เป็นอย่างดี เช่น การเล่นประเภทต่อเสริม หรือกิจกรรมทางศิลปะอื่นๆ เช่น การต่อเติมรูปภาพ การติดประติมากรรมตามความคิดของเด็กนอกจากนี้การเล่นสิ่งของที่มาจากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ดินเหนียว ทราย ก็สามารถช่วยส่งเสริมทางความคิดสร้างสรรค์และการสร้างมโนภาพได้อีกด้วย ผู้ปกครองหรือครูควรให้ความเป็นอิสระให้เด็กสามารถคิดได้ด้วยตนเองมีอิสระในการเล่นสิ่งที่เด็กต้องการ การเล่นเกมสมมุติควรได้รับการส่งเสริมเพราะการเล่นเกมสมมุตินอกจากจะช่วยให้เด็กใช้เป็นทางระบายออกของอารมณ์แล้ว ยังช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าในการพัฒนาต่างๆ เช่น ด้านร่างกาย สติปัญญา และสังคมอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากในขณะที่เด็กเล่นเกมสมมุติเด็กมักจะนึกสมมุติให้ตนอยู่ในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งเป็นการฝึกหัดความชำนาญทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ฯลฯ ผู้ปกครองหรือครูควรให้เวลาเด็กเล่นในลักษณะที่เด็กต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเป็นตัวของตัวเองในการเล่นและหากิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นพัฒนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการสร้างมโนภาพของเด็กในวัยนี้ เพื่อให้พัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่

3. การส่งเสริมเพื่อฝึกหน้าที่ความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน เด็กปฐมวัยเป็นวัยของการเรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบ และการฝึกหัดการช่วยตัวเองในชีวิตประจำวัน การให้โอกาสเด็กทำอะไรด้วยตนเองจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านนี้ได้เป็นอย่างดี การให้โอกาสเด็กในการรับผิดชอบงานบางอย่างเล็กๆ น้อยๆ จะช่วยเป็นการฝึกนิสัยความรับผิดชอบต่อให้กับเด็ก เช่น การให้เด็กดูแลต้นไม้บางต้นหรือการให้เด็กรับผิดชอบต่อหน้าที่ในบ้านอย่างง่าย ๆ เป็นต้น

4. การส่งเสริมการเข้าสังคมภายนอก เด็กปฐมวัยจะเป็นวัยของการเรียนรู้สังคมภายนอกบ้าน เช่น การอยู่ร่วมกับเพื่อนหรือครู การเรียนรู้หน้าที่ทางเพศของเด็ก ในลักษณะของการส่งเสริมการเข้าสังคมกับเด็กควรมีการจัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการเล่นด้วยกันอย่างถูกต้อง เช่น การสอนให้รู้จักการให้และการรับ การเป็นผู้นำหรือผู้ตาม ตลอดจนสอนให้รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กอยู่กับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างถูกต้องมากขึ้น พฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กจะถูกเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม รวมทั้งการสังเกตพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและไม่ยอมรับจากสังคมภายนอก การให้โอกาสเด็กในการเข้าสังคมกับบุคคลอื่น และการชี้แนะพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับและไม่ยอมรับให้กับเด็กปฐมวัย จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการการเข้าสังคมของเด็กในวัยนี้

5. การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา เด็กปฐมวัยจะมีการฝึกฝนพัฒนาการทางภาษาอย่างเห็นได้ชัด พัฒนาการทางด้านภาษานี้จะพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ ตั้งแต่เด็กอยู่ในวัยทารก เด็กสามารถจะพูดได้ถูกหลักไวยากรณ์ประมาณอายุ 2-3 ขวบ นั่นก็คือการพูดภาษาจะเริ่มเป็น

ประโยชน์อย่างสมบูรณ์ การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านนี้อาจทำได้โดยการให้โอกาสเด็กในการพูดภาษาหรือเข้าใจภาษา เช่นการเล่านิทานแล้วถามเรื่องราวกับเด็กเพื่อให้เด็กพูดและดูความเข้าใจภาษาของเด็ก หรือการพูดคุยกับเด็กเพื่อให้เด็กฝึกหัดการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ตลอดจนการบอกคำศัพท์ที่เด็กยังไม่รู้และการฝึกเด็กเล่านิทานให้เพื่อนฟังหน้าชั้น เป็นต้น เด็กวัยนี้จึงมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องมากขึ้นเนื่องจากการฝึกฝน การจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสเด็กใช้ภาษาในการพูดหรือใช้ความสามารถในการฟังและเข้าใจภาษา นับเป็นสิ่งสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านนี้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กวัยนี้ควรถูกส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆด้านเพราะเป็นวัยเริ่มต้นของการฝึกฝนความสามารถพื้นฐานต่างๆ เพื่อเตรียมตัวในการศึกษาอย่างมีระบบต่อไป ควรจะจัดหาประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพื่อฝึกความสามารถพื้นฐานต่างๆ ของเด็กให้มีพัฒนาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสิ่งที่สำคัญที่สุดการส่งเสริมเพื่อฝึกหน้าที่ความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน เด็กวัยนี้เป็นวัยของการเรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบ และการฝึกหัดการช่วยตัวเองในชีวิตประจำวัน การให้โอกาสเด็กทำอะไรด้วยตนเองจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านนี้ได้เป็นอย่างดี

1.7 หลักการจัดกิจกรรมประจำวันของเด็กช่วงอายุ 3 -4 ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้ กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัยและยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ขวบ มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที

กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องเกิน 20 นาที

กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่นการเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

1.8 ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์

ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ หรือทฤษฎี S – R หรือทฤษฎีการเชื่อมโยง ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สร้างขึ้นโดย เอ็ดเวิร์ด แอล ธอร์นไดค์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาชาวอเมริกัน ธอร์นไดค์เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (S) กับการตอบสนอง (R) ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องสร้างความเชื่อมโยงของพันธะ ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยอาศัยการลองผิดลองถูก จนกว่าจะพบรูปแบบที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด

หลักการเรียนรู้ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

1.กฎแห่งความพร้อม หมายถึง สภาพความพร้อม หรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกาย อวัยวะต่าง ในการเรียนรู้ และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ปะสาท สมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้สึกรู้สึกหรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน ถ้าผู้เรียนเกิดมีความพร้อมตามองค์ประกอบดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

2. กฎของการฝึกหัด หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเรียนรู้และการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้ กฎของการฝึกหัดแบ่งออกได้เป็น

2.1 กฎแห่งการใช้ หมายถึง การฝึกฝน การตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่เสมอ ย่อมทำให้เกิดพันธะที่แน่นแฟ้นระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้ว นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้อยู่เสมอ ก็จะทำให้การเรียนรู้เกิดความมั่นคงถาวรไม่ลืม

2.2 กฎแห่งการไม่ใช้ หมายถึง การไม่ได้ฝึกฝน หรือไม่ได้ใช้ ไม่ได้กระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ความมั่นคงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง หรือลดความเข้มลง หรือเมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วไม่ได้นำความรู้ไปใช้ หรือไม่เคยใช้ ย่อมทำให้การทำการกิจกรรมนั้นไม่ดีเท่าที่ควร หรืออาจทำให้ความรู้ที่นั้นลืมนั่นได้

3. กฎแห่งผล หมายถึง การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองแล้วอินทรีย์เกิดความพอใจ อินทรีย์จะมีแนวโน้มในการทำพฤติกรรมนั้นๆ ซ้ำอีก แต่ถ้าเกิดทำให้เกิดความไม่พึงพอใจหรือได้รับโทษอินทรีย์ก็จะลดการทำพฤติกรรมนั้นๆ ลง และหลังจากได้มีการศึกษาทดลองเพิ่มเติมมากขึ้น ธอร์นไคด์ก็พบว่า การลงโทษไม่มีผลในลักษณะที่ซ้ำกับการให้รางวัลอย่างชัดเจน คือในขณะที่รางวัลมีผลทำให้อินทรีย์มีแนวโน้มในการทำพฤติกรรมนั้นๆ เพิ่มขึ้น แต่การลงโทษไม่ได้มีผลให้พฤติกรรมนั้นๆ ลดลงอย่างชัดเจนถึงแม้ว่าอาจจะมียุบยั้ง นอกจากนั้นการลงโทษยังอาจทำให้อินทรีย์แสดงการตอบสนองอย่างอื่น ๆ ที่หลากหลายมากขึ้นด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคด์นั้นสามารถนำมาใช้กับเด็กในวัยช่วงอายุ 3-4 ปีได้ดีเพราะ การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพที่ดีได้ก็ต่อเมื่อ ผู้รับมีความพร้อมที่จะเปิดรับความรู้ และได้รับความรู้ไปแล้วความรู้นั้นจะเกิดประโยชน์ก็ต่อเมื่อเราลงมาทำซ้ำๆ เพื่อให้เกิดการจำได้และทำอย่างถูกวิธี ถ้าเราไม่ถูกการทำซ้ำเลยความรู้นั้นก็อาจจะหายไปได้หรือเราทำไม่ถูกต้อง ดังนั้นถ้าอยากให้ความรู้ที่เราได้รับมาอยู่กับตัวเราและสร้างประโยชน์ ควรที่จะมีการฝึกฝนและการทำซ้ำๆ เพื่อให้เกิดการมีประสิทธิภาพที่ดีและอยู่มั่นคงถาวร

1.9 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์

จังก์ เปียเจต์ เป็นนักจิตวิทยาชาวสวิสในกลุ่มพัฒนาการทางสติปัญญา ที่สนใจศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็ก

หลักการเรียนรู้ของเปียเจต์ เปียเจต์กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการที่เกิดจากการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางที่เรียกว่า โครงสร้างทางสติปัญญา ซึ่งเขาให้นิยามว่าเป็นวิธีการที่มนุษย์จะรับรู้ เข้าใจ และคิดถึงเกี่ยวกับโลกที่เขาอยู่ ซึ่งเป็นวิธีการที่เด็กจะเริ่มต้นความสัมพันธ์ระหว่าง “ตัวเขาเองกับโลกภายนอก” เปียเจต์เชื่อว่า คนทุกคนเกิดมาพร้อมด้วยกระบวนการคิดอันเป็นสิ่งสากล เปียเจต์กล่าวว่า โครงสร้างทางสติปัญญาหรือการทำงานของระบบประสาทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคิดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และกระบวนการที่การทำงานของระบบประสาทนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป ที่เรียกว่า “ปฏิบัติการ” สิ่งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับกระบวนการคิด ที่สำคัญมี 2 อย่างด้วยกัน คือ

1. การขยายโครงสร้าง คือการที่บุคคลได้รับประสบการณ์หรือได้รับรู้สิ่งใหม่เข้ามาในสมอง

2. การปรับเข้าสู่โครงสร้าง คือการที่โครงสร้างทางสติปัญญามีอิทธิพลต่อการแปลความ ประสบการณ์ที่ได้รับ หรือกระบวนการที่บุคคลรับประสบการณ์ที่ได้รับให้เข้ากับความเป็นจริงของโลกภายนอก

กระบวนการทั้ง 2 ประการนี้ เมื่อเกิดการปรับขยายโครงสร้างโดยการรับประสบการณ์ และการปรับประสบการณ์เข้าสู่โครงสร้างแล้ว ก็จะสร้างโครงสร้างทางสติปัญญาขึ้นมาใหม่ และขยายโครงสร้างให้กว้างออกไป

เปียเจต์จะเน้นกระบวนการทำงานภายในตัวผู้เรียนมากกว่าสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นผู้เรียน สิ่งที่มากระตุ้นนั้นควรอยู่ในระดับวุฒิภาวะของเด็กจะสามารถเข้าถึง โดยที่กระบวนการทั้ง 2 ที่กล่าวมาแล้วจะทำงานร่วมกันตลอดเวลา เพื่อช่วยรักษาความสมดุล และผลจากการทำงานของกระบวนการดังกล่าวจะเกิดเป็นโครงสร้าง ขึ้นในสมอง โครงสร้างต่างๆ จะพัฒนาขึ้นตามระดับอายุ พัฒนาการจะเป็นไปตามลำดับขั้น จะข้ามขั้นไม่ได้ แต่อัตราของการพัฒนาการอาจจะแตกต่างกันในตัวเด็กแต่ละคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2552: 4)

เปียเจต์ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาหรือการคิดออกเป็น 4 ขั้นด้วยกัน ซึ่งแต่ละระยะก็จะมีกระบวนการทางสติปัญญา หรือ โครงสร้าง เกิดขึ้น โครงสร้างเหล่านี้จะแตกต่างกันในแต่ละระยะ ระยะของพัฒนาการแต่ละขั้น มีดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว อายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ ในขั้นนี้เด็กจะรู้จักการใช้ประสาทสัมผัสทั้งปาก หู และตา ต่อสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว พฤติกรรมทางสติปัญญาของเด็กจะแสดงออกในรูปของการมีปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้า หรือพฤติกรรมสะท้อน ในวัยทารก ซึ่งพฤติกรรมนี้จะถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยความตั้งใจและความต้องการของเด็กเองในการติดต่อกับโลกภายนอก ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะพัฒนาเป็นแบบแผนของการคิดต่อไป ในระยะนี้เด็กจะสร้างแบบฉบับของการคิดที่เรียกว่า การคงที่ของวัตถุ ขึ้น กล่าวคือ เด็กจะสามารถจำได้ว่าวัตถุและเหตุการณ์บางอย่างเป็นอย่างเดียวกัน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในรูปแบบใด และสิ่งนั้นจะยังคงอยู่ แม้ว่าคนจะมองไม่เห็น

ระยะที่ 2 ขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ อยู่ในช่วงอายุ 2-6 ขวบ เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและเข้าใจเครื่องหมายต่าง ๆ หรือเข้าใจสภาพแวดล้อมบ้าน สัญลักษณ์ต่าง ๆ เด็กจะเริ่มพัฒนาความสามารถในการรู้จักสิ่งที่เป็นตัวแทน และเด็กจะสามารถสร้างโครงสร้างทางสมองแบบง่าย ๆ โดยไม่ได้เห็นวัตถุหรือเหตุการณ์นั้นสัมผัสอยู่ด้วย ซึ่งจัดเป็นการคิดแบบพื้นฐานที่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ เด็กในวัยนี้จะยังไม่สามารถใช้การคิดแบบใช้เหตุผลได้

เด็กในวัยนี้จะยังมีความเห็นแก่ตัวอยู่มาก จึงมักจะย้ำความสนใจลงเฉพาะจุดใดจุดหนึ่งโดยไม่นำพากับส่วนอื่นเลย นอกจากนี้เด็กในวัยนี้จะไม่สามารถคิดย้อนกลับได้ ลักษณะของเด็กในวัยนี้ที่สำคัญอีกลักษณะหนึ่งคือ ความสามารถในการเลียนแบบคนอื่นในช่วงสั้น ๆ ความสามารถในการเล่นสมมุติ และความสามารถในการหยั่งรู้ และความสามารถในการใช้ภาษาได้

ในขั้นของพัฒนาการระยะนี้ยังสามารถแบ่งย่อยออกเป็นขั้นก่อนเกิดความคิดรวบยอด อายุระหว่าง 2-4 ขวบ ซึ่งเป็นขั้นที่เด็กจะเรียนรู้จากสัญลักษณ์เป็นสำคัญ และขั้นหยั่งรู้หรือขั้นก่อนการคิด อายุระหว่าง 4-6 ขวบ ซึ่งเป็นระยะที่เด็กเริ่มเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุ

ระยะที่ 3 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม อายุระหว่าง 7-11 ปี ในช่วงอายุดังกล่าวเด็กจะสามารถใช้เหตุผลกับสิ่งที่แลเห็น และมองความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้นทั้งนี้เพราะเด็กจะพัฒนาโครงสร้างการคิดที่จำเป็นต่อการจัดการกับความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับระบบทำงานต่าง ๆ โครงสร้างที่สำคัญประการหนึ่งของพัฒนาการในขั้นนี้คือ การแบ่งกลุ่ม เด็กในวัยนี้จะสามารถจัดของออกเป็นกลุ่มโดยอาศัยลักษณะที่เหมือนกัน ซึ่งจะช่วยให้เด็กแลเห็นโลกภายนอกประกอบด้วยวัตถุและเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีระบบและความมั่นคง ลักษณะความเห็นแก่ตัว ในระยะที่ 2 จะถูกทดแทนด้วยความรู้สึกและความเข้าใจในสิ่งที่ป็นจริงและสิ่งที่เที่ยงตรงของโลกภายนอก การพุ่งความสนใจไปยังของอย่างใดอย่างหนึ่ง ถูกทดแทนด้วยการขยายความสามารถที่คิดย้อนกลับได้

ระยะที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม อายุ 11-15 ปี เป็นช่วงที่เด็กจะเข้าใจ ใช้เหตุผลและการทดลองได้อย่างมีระบบ และเรียนรู้เกี่ยวกับนามธรรมได้ เพื่อการคาดคะเนพยากรณ์ ได้ดีขึ้น และสามารถใช้การคิดเชิงวิทยาศาสตร์โดยสามารถตั้งสมมุติฐานและแก้ปัญหา การคิดเชิงตรรกศาสตร์ จะพัฒนาอย่างสมบูรณ์ เป็นขั้นที่เกิดโครงสร้างทางสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ เด็กในวัยนี้จะมีความคิดอ่านเท่าผู้ใหญ่แต่อาจจะแตกต่างกันที่คุณภาพ เนื่องจากประสบการณ์แตกต่างกันและด้วยเหตุผลหลายประการ เราจะพบว่าเรายังมีผู้ใหญ่อีกจำนวนมากที่ยังไม่เคยพัฒนาเข้าสู่ขั้นของการคิดเช่นนี้ตามแนวทฤษฎีของเปียเจต์

จากแนวความคิดของเปียเจต์ พัฒนาการทั้งหมดจะดำเนินไปในลักษณะที่มีขั้นตอน โดยผ่านระยะทั้ง 4 ดังกล่าว และแต่ละระดับขั้นของพัฒนาการจะมีรากฐานมากจากระดับพัฒนาการในขั้นก่อน และพัฒนาการขั้นก่อนๆ ก็จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการในระดับขั้นต่อไป (ประสาธิต ปรिता. 2551: 20 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 11-13)

การนำทฤษฎีของเปียเจต์ไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย

- การจัดลำดับเนื้อหาในหลักสูตร ทฤษฎีของเปียเจต์สามารถนำมาใช้ในการจัดลำดับเนื้อหาในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยได้โดยตรง โดยหลักสูตรสำหรับเด็กควรเน้นการให้เด็กได้มีโอกาสจัดกระทำ กับวัตถุต่างๆ เพราะเด็กในวัยนี้จะเรียนรู้โดยอาศัยประสาทสัมผัสรับรู้และการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมที่ควรจัดให้กับเด็กปฐมวัยควรเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสให้ได้มากที่สุด กิจกรรมที่สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้คิดและมีโอกาสจัดกระทำ หรือ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและต้อง ได้เห็นสิ่งต่างๆ หรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รอบตัว

- การเลือกวัสดุอุปกรณ์ในทักษะของเปียเจต์ การที่เด็กได้มีโอกาสสัมผัส จับต้องสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ดิน ทราย น้ำ หิน ฯลฯ เป็นสื่อเบื้องต้นที่จะช่วยพัฒนาประสาทสัมผัสรับรู้ และการเคลื่อนไหวเพื่อให้เข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงของวัตถุ เช่น เรื่องน้ำหนัก เนื้อสาร ซึ่งจะนำไปสู่การเชื่อมโยงกับโครงสร้างอื่นๆ ดังนั้นสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนในวัยนี้จึงควรให้เด็กได้มีโอกาสจัดกระทำ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาประสาทสัมผัสให้ได้มากที่สุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมที่ควรจัดให้กับเด็กปฐมวัยควรเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสให้ได้มากที่สุด กิจกรรมที่สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้คิดและมีโอกาสจัดกระทำ หรือ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและต้อง ได้เห็นสิ่งต่างๆ หรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รอบตัว

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการช่วยเหลือตนเอง

2.1 ความหมายของทักษะการช่วยเหลือตนเอง

ประกัสสร ปรีเอี่ยม (2539: 24) กล่าวว่าทักษะการช่วยเหลือตนเองหมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องกิจวัตรประจำวันให้เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเองเต็มความสามารถที่เขา มีอยู่หรือต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด ทักษะการช่วยเหลือตนเอง แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านการกิน / การดื่ม คือ การรับประทานอาหารและการดื่มน้ำ การรับประทานอาหารด้วยช้อน การรับประทานอาหารด้วยมือ และการดื่มน้ำจากแก้วน้ำ
2. ด้านการแต่งกาย คือ การถอด-สวมเสื้อยืดทางศีรษะ การติด-ปลดกระดุมเสื้อ การถอด-สวมกางเกงยางยืด การถอด-สวมเสื้อผ้าหน้า การถอด-ใส่รองเท้า และการถอด-ใส่ถุงเท้า
3. สุขอนามัยและการขับถ่าย คือ การล้างมือ การแปรงฟันการล้างหน้า การอาบน้ำ การล้างก้น การหิวผม การขับถ่าย การถ่ายปัสสาวะ และการถ่ายอุจจาระ

พรพรรณ แสงแปงวัง (2555: 23) กล่าวถึงความหมายของการช่วยเหลือตนเองว่าเป็นทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองในชีวิตประจำวัน ซึ่งในการใช้ทักษะการช่วยเหลือตนเองในด้านต่าง ๆ เด็กต้องอาศัยการพัฒนาสมรรถนะจากทักษะกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กซึ่งเป็นทักษะที่เด็กควรได้รับการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมช่วยเหลือตนเอง

ศศิพันธ์ สุขบุญพันธ์ (2549: 222) กล่าวถึงความหมายของการช่วยเหลือตนเองไว้ดังนี้

1. การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ ได้แก่ การรับประทานอาหารด้วยช้อน การดื่มน้ำจากแก้ว
2. การแต่งตัว ได้แก่ การถอดเสื้อ การสวมเสื้อ การปลดกระดุม การติดกระดุม การใส่รองเท้า การถอดรองเท้า
3. สุขอนามัย ได้แก่ การล้างมือ การแปรงฟัน การล้างหน้า การอาบน้ำ การล้างก้น
4. การขยับถ่าย ได้แก่ การถ่ายปัสสาวะ การอุจจาระ
5. สุวัสดศึกษา ได้แก่ การป้องกันตนเอง จากอันตรายต่างๆ การดูแลรักษาสุขภาพ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเรียนรู้ให้เด็กช่วยเหลือตนเองเป็นทักษะแรกและทักษะสำคัญที่เด็กควรได้รับการเรียนรู้เป็นลำดับแรกเพราะเด็กจะต้องรู้จักกับการพึ่งพาตนเองเพราะไม่มีคนมาคอยช่วยเหลือเขาเหมือนตอนอยู่ที่บ้านและเพราะเด็กนั้นต้องออกมาเผชิญกับโลกภายนอก การช่วยเหลือตนเองได้นั้นจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับตัวเด็กมากเพราะเด็กจะต้องช่วยเหลือตนเองทั้งในด้านการกิน การแต่งตัวและสุขภาวะอนามัยที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนที่จะไปเรียนรู้สิ่งอื่นๆ

2.2 คุณค่าและประโยชน์ของทักษะการช่วยเหลือตนเอง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 28) ได้กล่าวว่า การให้เด็กฝึกช่วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญให้เด็กฝึกทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ เช่น ใส่กระดุมเอง ใส่รองเท้า รับประทานอาหารเอง ยกแก้วนมเอง ดื่มน้ำเอง การฝึกเหล่านี้เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก และกล้ามเนื้อใหญ่ให้แข็งแรงตามวัย อีกทั้งสร้างความมั่นใจให้ตนเองด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 3) ได้กล่าวว่า การที่เด็กได้รับการปลูกฝังให้ได้มีโอกาสช่วยเหลือตนเองนั้น เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักคิด รู้จักทำ มีความรับผิดชอบ รู้จักพึ่งพาตนเอง และภูมิใจในความสามารถของตน

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (2550: 72, 75-76) ได้กล่าวว่า ทักษะการช่วยเหลือตนเองมีประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
2. ช่วยพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองให้กับเด็ก
3. ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของร่างกาย และให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดี

4. ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับช่วงเวลาและจังหวะ เด็กจะรับรู้เวลาไหนควรทำกิจกรรมอะไร และการกระทำดังกล่าวนี้นี้จะมีระยะเวลาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้เด็กได้เรียนรู้จังหวะของชีวิตว่าดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ไม่สลับไปสลับมา

6. ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมในด้านต่างๆ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเพียรพยายาม และการตรงต่อเวลา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของทักษะการช่วยเหลือตนเองไม่ดีมีแค่เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้แต่ยังส่งเสริมให้เด็กไม่พึ่งพาคนอื่นสามารถพึ่งพาตนเองได้และยังเกิดความภาคภูมิใจที่ตัวเองไม่เป็นภาระของผู้อื่น

2.3 ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี

ตาราง 2 ตัวอย่างทักษะการช่วยเหลือตนเองในช่วงอายุต่างๆ

อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี
- ล้างมือได้	- แต่งตัวได้
- รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง	- รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง โดยไม่หกเลอะเทอะ
- เริ่มรู้จักการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม	- รู้จักการทำความสะอาดหลังจากเข้าห้องน้ำ ห้องส้วม

ที่มา: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวมหาวิทยาลัยมหิดล (2545). หนังสือสาระนำรู้เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. หน้า 70-71

ตาราง 3 คุณลักษณะการช่วยเหลือตนเองตามวัย

อายุ	การแต่งตัว	การกินอาหาร	การอาบน้ำและการเข้าห้องน้ำ
3 ปี	ถอดเสื้อกางเกงเองได้ สามารถปลดกระดุมได้ 2-3 เม็ดผูกเชือกรองเท้าและรัดเชือก	จับช้อนส้อมและตักอาหารใส่ปากได้โดยอาหารไม่หล่น เกื่อนกลาด ตีมน้ำจากแก้วได้	ควบคุมระบบขับถ่ายได้ดี สามารถใช้ห้องน้ำและขับถ่ายได้เอง โดยมีผู้ใหญ่คอยดู
4 ปี	ถอดเสื้อและใส่เสื้อเองได้ ไม่ต้องมีคนช่วย ร้อยเชือกรองเท้าได้แต่ยังผูกเชือกรองเท้าไม่ได้ บางคนสามารถติดกระดุมเสื้อได้อย่างคล่องแคล่ว ถ้ากระดุมนั้นไม่เล็กเกินไปหรือไม่อยู่ในที่ที่ติดยากเกินไป	ใช้ช้อน ส้อม แก้วน้ำ หรือเหยือกได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ยังไม่สามารถตักอาหารเป็นชิ้นๆได้ เริ่มทานอาหารเรียบร้อยขึ้น	อาบน้ำได้เองแทบไม่ต้องช่วยและชอบทำความสะอาดร่างกายตัวเอง สามารถแปรงฟันได้เอง และสามารถเข้าห้องน้ำเองได้โดยไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กช่วงอายุ 3-5 ปี. หน้า 13

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550: 92-93) ได้กล่าวว่า สิ่งที่ต้องให้เด็กช่วยตัวเองมี ดังนี้

1. แต่งตัวเอง ให้เด็กหัดใส่เสื้อ นุ่งกางเกง ตัดกระดุมเสื้อเอง ผู้ใหญ่มีหน้าที่สนับสนุนให้กำลังใจ อย่าแต่งตัวให้เด็กตลอดเวลา ปล่อยให้เด็กช่วยตัวเองให้มาก อาจช้าบ้างต้องใช้เวลา เพราะการใส่เสื้อตัดกระดุมแต่ละเม็ด คือความยุ่งยากของเด็กแต่แฝงด้วยความอยากรู้เรียนรู้ความสำเร็จเมื่อทำได้คือความภาคภูมิใจ ถ้ามีกระดุมหลายเม็ดให้เด็กติดเอง 1-2 เม็ด

2. ใส่รองเท้าเอง ถ้ามีถุงเท้าให้ฝึกใส่เองเช่นกัน

3. เก็บของเข้าที่

4. กินข้าวเอง เด็กควรฝึกตักนมจากแก้ว ฝึกตักข้าวกินเอง อาจเลอะเทอะบ้าง นั่นคือการเรียนรู้ของเด็ก

5. การใช้ห้องน้ำรู้จักควบคุมการขับถ่ายได้ แต่เด็กยังต้องการความเข้าใจและเวลาในการปรับตัวในการใช้ห้องน้ำ สามารถบอกผู้ใหญ่ได้ว่าอยากเข้าห้องน้ำ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กในช่วงอายุ 3-4 ปี ในด้านการแต่งกายสามารถถอดและใส่เสื้อเองได้เรียบร้อย ด้านการกินสามารถกินอาหารได้คล่องแต่ยังช้าและกินร่วมกับผู้ใหญ่ได้โดยไม่ต้องป้อน ด้านการอาบน้ำสามารถอาบน้ำได้เองแต่ไม่สะอาดและสามารถบอกได้ว่าอยากเข้าห้องน้ำ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับละครสร้างสรรค์

3.1 ความหมายของละครสร้างสรรค์

สมาคมละครสำหรับเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา (ภรณ์ คุรุรัตน์. 2526: 4; อ้างอิงจากสมาคมละครสำหรับเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา. 1977) ให้คำจำกัดความว่า ละครสร้างสรรค์เป็นลักษณะการแสดงออกแบบละคร โดยไม่มีการชักซ้อม วัตถุประสงค์ในการจัดละครสร้างสรรค์ มิใช่เป็นการแสดงเพื่อให้เกิดความบันเทิงแก่ผู้ชม เช่นการจัดละครโดยทั่วไป แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ใช้ความสามารถของตนเองในการใช้ความคิด ทำทาง และภาษา ครูเป็นผู้แนะแนวทางให้เกิดจินตนาการ กระตุ้นให้เกิดการแสดง ซึ่งสะท้อนความคิดเกี่ยวกับชีวิตและสังคม

ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ (2547: 14) ละครสร้างสรรค์ หมายถึง ละครที่ไม่เป็นทางการเกิดขึ้นจากการสมมุติบทบาทของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้สถานการณ์สมมุติที่กำหนดไว้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ แม้ว่าจุดสำคัญของละครสร้างสรรค์คือการแสดงละครภายในสถานที่ปิด เช่น ห้องเรียน หรือสถานที่ที่ปราศจากผู้ชมที่เป็นทางการแต่จุดเน้นของละครสร้างสรรค์กลับอยู่ที่กระบวนการนำไปสู่ละคร

สมิตร์ เทพวงษ์ (2541: 228) กล่าวว่า ละครสร้างสรรค์ หมายถึง ละครนอกกรอบแบบที่ไม่ต้องการเวทีสำหรับแสดงและไม่ต้องการผู้ชม เป็นการนำเอาละครมาใช้ประกอบการศึกษาในห้องเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กแต่ละคนในชั้นหรือในกลุ่มไปในทางที่

ตนเอง เด็กทุกคนในกลุ่มจะมีโอกาสได้แสดงออกอย่างเท่าเทียมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยซึ่งเป็นการทำให้เด็กแต่ละคนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง

พรรัตน์ ดำรง (2547: 12) กล่าวว่า ละครสร้างสรรค์ หมายถึง ละครนอกรูปแบบที่นำองค์ประกอบของละครมาใช้ในห้องเรียน ละครประเภทนี้ไม่ต้องการผู้ชม มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเด็กตามความถนัดของแต่ละคน การพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการของละครสร้างสรรค์นั้น นอกจากจะพัฒนาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเองและการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มแล้ว เทคนิคของละครสร้างสรรค์ยังเป็นวิธีการสอนที่ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้ การเล่นสมมุติ ฝึกจินตนาการและความเชื่อ เป็นวิธีการที่ทำให้เด็กได้ทดลอง หาเหตุผล จดจำ สร้างสรรค์ ต่อสู้ แก้ปัญหา โดยซึมซับจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่ตนได้ประสบพบเห็น ละครสร้างสรรค์เป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็กเล็กมากที่สุด ละครประเภทนี้มุ่งเน้นที่กระบวนการ และพัฒนาการของผู้ทำกิจกรรมในกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ละครสร้างสรรค์อาจพัฒนาไปเป็นละครเต็มรูปแบบได้ แต่ทุกอย่างต้องมีการวางแผนระยะยาว เตรียมการอย่างมีขั้นตอน และตั้งเป้าหมายไว้ตั้งแต่แรกเริ่ม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ละครสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมทางการละครที่เน้นการให้ประสบการณ์ในด้านต่างๆ โดยตรงแก่ผู้เข้าร่วมเป็นหลักสำคัญ เป็นกระบวนการทางละครที่เด็กจะได้พัฒนาศักยภาพตนเองในด้านต่างๆ และที่สำคัญเราสามารถนำ นิทาน บทกวี บทละคร เกม ละคร ดนตรี มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อเด็กๆ ได้ใช้เป็นแบบฝึกหัดในการเรียนรู้ตนเองและพัฒนาทักษะชีวิตได้อีกด้วย

3.2 ความสำคัญของละครสร้างสรรค์

วิมลศรี อุปรมัย (2526: 13 – 14) กล่าวว่า การละครช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและปัญญาของเด็ก 5 ประการ ได้แก่

1. พัฒนาการแสดงออกในทางกายหรือบุคลิกภาพ การละครช่วยส่งเสริม พัฒนาบุคลิกภาพ ใช้เป็นสื่อความเข้าใจเช่น การแสดงเป็นคนดี คนร้าย มีพฤติกรรมอย่างไร เด็กก็จะแสดงออกเป็นการปลูกฝังค่านิยมหรือบุคลิกภาพของเด็ก
2. พัฒนาการแสดงออกในด้านภาษา สื่การพูดเชิงวาทการ ชีวิตประจำวันของคนเราขึ้นอยู่กับภาษาพูดมากที่สุด การพูดจึงมีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของคนเรามากที่สุดด้วยขนาดที่คนโบราณยกให้เป็นเองทางด้านวิชาการ ดังคำกล่าวที่ว่า “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี”
3. พัฒนาการ แสดงออกทางด้านอารมณ์ อารมณ์ของตัวละครในลักษณะต่างๆ จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจตัวละคร ตัวละครตัวใดเป็นตัวใดดี-ร้ายอย่างไร ฉะนั้นการส่งเสริม

คุณลักษณะทางอารมณ์ในทางที่ดี ผู้เป็นครูจะอาศัยการละครการละครเป็นเครื่องมือแสดงได้ทุกบทบาทและสถานการณ์ สร้างอารมณ์ที่มีทั้งดีและร้าย แต่อารมณ์มีเสน่ห์สำหรับโลกปัจจุบัน คืออารมณ์ดีค่อนข้างไปทางอารมณ์ขัน คนทุกคนอยากพูดและเจรจาด้วย

4. พัฒนาทางการ แสดงออกในทางสังคม การทำตัวให้เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น ถือว่าเป็นความจำเป็นยิ่งในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ทั้งนี้เพราะการละครในบทบาท (Role) การแสดง (Action) ที่จะต้องไปปะทะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interaction) ในลักษณะกระบวนการหมู่พวก (Group Process) ซึ่งเพียงแต่อาศัยกฎเกณฑ์ของบทและเนื้อเรื่องเป็นแกนสำหรับปฏิบัติแทนชีวิตจริงเท่านั้น ฉะนั้น การละครจะส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสแสดง มีความสุขกับการยอมรับของสังคม ช่วยให้ปรับตัวในชีวิตจริงมากขึ้น

5. พัฒนาการแสดงออกในทางสติปัญญา นักปราชญ์กล่าวว่า โลกคือละคร ฉะนั้น การศึกษาการละครก็เท่ากับศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของโลก สำคัญอยู่ที่ว่าละครนั้นมีคุณค่า

ภรณ์ คุรุรัตน์(2526: 21) กล่าวถึง ความสำคัญของการละครสร้างสรรค์ว่า จะช่วยพัฒนาพฤติกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการแสดงออกของเด็ก การที่ครูฝึกให้เด็กได้แสดงออกโดยใช้ความคิด จะทำให้เด็กได้พัฒนาการด้านต่างๆทั้งด้านร่างกาย, อารมณ์, สังคม และสติปัญญา จะทำให้เด็กไม่เบื่อง่าย เกิดจินตนาการ การที่ครูใช้ละครสร้างสรรค์เป็นสื่อในการเรียนการสอน จะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออก ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง กิจกรรมละครสร้างสรรค์มีคุณค่าแก่เด็ก ในด้านทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น มีการปรับตัวได้ดี กระตุ้นให้เกิดความคิดจินตนาการในลักษณะที่สร้างสรรค์

ฉวีวรรณ กิณาวาส (2524: 1) ได้มีผู้กล่าวถึง ละครมีความสำคัญ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ตรัสว่า “การละครนอกจากจะเป็นเครื่องบันเทิงและให้ความสุขแล้ว ยังเป็นวิถีแห่งการศึกษาที่สำคัญ เพราะละครเป็นสิ่งที่จะโน้มน้าวจิตใจคนให้เห็นผิดชอบได้ ทำให้จิตใจสูงขึ้น”

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นไม่ใช่แค่ให้เด็กได้รับความบันเทิงเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งหวังให้เด็กมีพัฒนาการในทุกๆด้านทั้งด้านร่างกาย, อารมณ์, สังคม และ สติปัญญา พร้อมทั้งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆไปในทางที่ดีขึ้น

3.3 องค์ประกอบและกระบวนการหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์

ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ (2545: 27) อธิบายว่าการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์มีองค์ประกอบ คือ

1. การใช้ประสบการณ์จากประสาทสัมผัสทั้ง 5
2. การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์
3. การใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

4. การใช้ทำไป

5. การพูดต้นสด

6. การแสดงละครแบบพูดต้นสด

ภรณี คุรุรัตน์ (2526: 5) กล่าวถึงองค์ประกอบและขั้นตอนการจัดละครสร้างสรรค์ว่า จะต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. ทำทาง เป็นพื้นฐานของการแสดงทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมละคร ควรฝึกให้เด็กได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวตามคำสั่ง ในการเคลื่อนไหวจะต้องให้รู้จักหลักพื้นฐานเบื้องต้น เมื่อเด็กอยู่ร่วมกันในแห่งใดแห่งหนึ่ง

2. การไวต่อการรับรู้ การละครเน้นความสำคัญของการฝึกให้เด็กมีประสาทไวต่อการรับรู้ ครูจะต้องแนะนำให้เด็กมีการสังเกตสิ่งที่อยู่รอบข้าง โดยการฝึกการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า

3. ความรู้สึกทางอารมณ์และการแสดงออก ก่อนที่เด็กจะสามารถแสดงออกด้วย ทำทาง หรือคำพูดได้นั้นจำเป็นต้องมีความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ และตัวละคร ไม่เช่นนั้นเด็กจะแสดงละครได้ไม่ดีเท่าที่ควรครูควรจะนำเรื่องราวและลักษณะของตัวละครมาสนทนากับเด็กก่อน

4. การใช้ถ้อยคำสนทนา นอกจากการสื่อสาร ด้วยทำทางแล้วการละครยังประกอบด้วยการใช้ถ้อยคำภาษาเพื่อสื่อความหมาย และความเข้าใจในเหตุการณ์ เด็กจะต้องใช้คำพูดในลักษณะ ต่างๆ ครูควรให้ได้มีการใช้คำพูด และบทสนทนาในกิจกรรมละครประเภทต่างๆ ยกเว้นการแสดงทำไปและละครใบ้

ภรณี คุรุรัตน์ (2526: 6) สรุปขั้นตอนการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ และหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เอาไว้ดังนี้

1. การเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นกิจกรรมที่ทุกคนสามารถทำได้ เด็กจะมีความรู้สึว่าการเคลื่อนไหวด้วยการวิ่ง กระโดด ถือเป็นการสร้างความพร้อมที่จะทำกิจกรรมอย่างอื่นต่อไป

2. การแสดงทำไป เป็นกิจกรรมที่ผู้แสดงไม่ต้องกังวลถึงเรื่องการคิดคำพูด การแสดงกิจกรรมทำไปควรแสดงเป็นกลุ่มก่อน โดยใช้จินตนาการง่ายๆ เช่น เล่นฟุตบอล วิ่งขึ้นรถเมล์ หาของที่หลบหนีพื้นถ้าให้ทำทั้งกลุ่ม (ไม่เกิน 20 คน) จะทำให้ความรู้สึกไม่กล้าแสดงออกหรือขี้อายลดน้อยลง การจัดกิจกรรมประเภทนี้ควรใช้เวลาประมาณ 15 – 20 นาที

3. การแสดงโดยมีการซักซ้อม ควรเริ่มต้นจากสถานการณ์ง่ายๆจะเป็นเรื่องราวที่นำมาจากการแสดงทำไปมาก่อนก็ได้ ส่วนเด็กที่ยังขาดความมั่นใจครูไม่ควรจะเร่งรัดให้มีการแสดงออกด้วยคำพูดในระยะแรก ครูต้องคิดว่าควรจะให้เด็กใช้คำพูดมากกว่าที่จะจดจำคำพูด

4. พื้นฐานความเข้าใจในโครงสร้างละคร เริ่มให้เด็กเข้าใจว่าเรื่องราวที่จะเป็นละครจะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ เช่น ตัวละคร การดำเนินเรื่อง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่อง จุดสำคัญของเรื่อง ครูอาจยกตัวอย่างนิทานง่ายๆ ขึ้นมาเรื่องหนึ่ง แล้วให้กลุ่มเด็กอภิปรายในหัวข้อเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรื่องและให้สมมุติเป็นตัวละครของเรื่องและลองแสดง

ภรณี คุรุรัตน์ (2526: 6) สรุปหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่สามารถแสดงได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ควรคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความคิด จินตนาการ และร่างกายด้วยวิธีต่างๆ

2. การกระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกทางอารมณ์ในเรื่องหรือลักษณะตัวละคร

3. การเสนอแนะแนวทางในการแสดงความรู้สึกทางอารมณ์ในเรื่องหรือลักษณะตัวละคร

4. การหาวิธีให้เด็กรู้จักการควบคุมอารมณ์

5. การช่วยให้เด็กมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น

6. การช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง

7. การให้เด็กเห็นความสำคัญของการใช้การเคลื่อนไหว จังหวะ ท่าทาง และบทสนทนา

8. การช่วยให้เด็กรู้จักควบคุมระดับเสียง และน้ำเสียง

9. การสร้างเสริมทักษะในการใช้ภาษา

10. การฝึกให้มีวินัยในตนเอง

11. การช่วยให้เด็กเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการค้นคว้า และสร้างสรรค์

12. การช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดี

13. การทำงานเป็นกลุ่มโดยรู้จักให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

14. การให้มีความรักและเห็นคุณค่าของผลงานทางศิลปะ

15. การให้เด็กทุกคนได้ใช้ความสามารถเชิงสร้างสรรค์ที่มีอยู่

สุนันท์ จันทรทิพย์ (2530: 11) ยังกล่าวถึงหลักการละครสร้างสรรค์ เอาไว้ดังนี้

1. มีอิสระในการคิด เด็กมีอิสระในการคิดเอง โดยครูอาจมีคำถามที่ดึงความคิดออกมาจากตัวเด็กได้

2. มีอิสระในการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของเขา เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาโดยไม่ต้องกลัวผิด ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

3. มีลักษณะเฉพาะคนแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เด็กจะแสดงอะไรออกมานั้น แต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะคน ซึ่งไม่เหมือนกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ละครสร้างสรรค์มีหลักการในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เกิดการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และได้ฝึกการเคลื่อนไหวและการใช้จินตนาการอย่างสร้างสรรค์และได้เรียนรู้ในการใช้ท่าไม้เพื่อการสื่อสารในอีกรูปแบบหนึ่ง และมีการกระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกทางอารมณ์และอยากเรียนรู้กับกิจกรรมมากยิ่งขึ้นและเด็กยังเกิดความตระหนักและเข้าใจในตนเองและได้รับความรู้จากบทเรียนที่ถูกทอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมอีกด้วย

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกับพัฒนาการเด็กในช่วงอายุ 2-6 ปี

ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ (2546: 23-25) กล่าวว่า การเล่นเป็นกุญแจสำคัญในการเติบโตหากไม่มีการเล่นเด็กก็จะไม่สามารถเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีสติปัญญาปกติหากไม่มีการเล่นเด็กก็จะไม่มีพัฒนาการไปสู่การใช้ชีวิตอย่างเข้าอกเข้าใจเมื่อเขาเป็นผู้ใหญ่หากไม่มีการเล่นเด็กก็จะไม่มีพัฒนาการของกำลังใจในการต่อสู้กับชีวิตเมื่อเขาโตขึ้น

การเล่นเป็นเรื่องจริงจึงสำหรับเด็กทุกวัยเด็กสามารถเรียนรู้ที่จะเล่นได้เองตามธรรมชาติอาจมีผู้ใหญ่บางคนมองว่าการเล่นเป็นการใช้เวลาที่ปาวประโยชน์และชอบที่จะให้เด็กทำงานหรือทำกิจกรรมแบบผู้ใหญ่มากกว่าแต่ก็มีผู้ใหญ่อีกมากมายที่ศึกษาเรื่องการเล่นของเด็กอย่างจริงจังดังนั้นจึงเกิด ทฤษฎีที่ว่าด้วยการเล่นขึ้นมามากหลายทฤษฎีเฟอร์กัสฟีลด์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการเล่นของเด็กกล่าวไว้ว่าการเล่นมีลักษณะเฉพาะตัว 5 ประการคือ

1. เกิดจากแรงจูงใจภายใน
2. เป็นการเลือกโดยอิสระ
3. สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน
4. ไม่ใช่เรื่องจริง
5. คนที่เล่นคือผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นนั้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเล่นในยุคแรกแรกนั้นเชื่อว่าการเล่นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตทางกายภาพของมนุษย์โดยเชื่อว่าการเล่นคือการปลดปล่อยพลังงานที่มีมากเกินไปหรือเชื่อว่าการเล่นเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตเมื่อเติบโตขึ้นแต่ปัจจุบันนี้นักจิตวิทยามีความเชื่อเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา

การเล่นของเด็กก่อนวัยเรียนวัย 2 ถึง 6 ขวบ

เริ่มตั้งแต่อายุ 2 ขวบเป็นต้นไปเด็กจะเริ่มเรียนรู้การเล่นในเชิงสัญลักษณ์กล่าวคือเด็กจะเริ่มหัดพริ้งความสนใจไปที่สิ่งของที่ตนเองสมมุติขึ้นเปลี่ยนลักษณะการใช้งานของวัตถุสิ่งของนั้นจากที่เคยเล่นแบบสำรวจทั่วไป โดยทดแทนให้เป็นสิ่งอื่นเด็กวัยนี้เริ่มเรียนรู้ที่จะเล่นแบบสมมติและจะเริ่มพัฒนาทักษะการสมมตินี้ให้มีความซับซ้อนขึ้นไปเรื่อยตามพัฒนาการในการเจริญเติบโต

วัย 3 ถึง 6 ขวบเป็นวัยที่สามารถใช้จินตนาการในโลกแห่งความเพ้อฝันได้อย่างเต็มที่ที่เป็นวัยที่การเล่นสมมติเป็นส่วนสำคัญของชีวิตเลยทีเดียวที่เดียวการเล่นสมมติของเด็กวัยนี้อาจจะเป็นการเล่นเพียงคนเดียวเช่นเล่นสมมติกับของเล่นเช่นรถยนต์ตุ๊กตา เครื่องครัวหรืออาจจะเป็นการเล่นกับเพื่อนซึ่งเรียกว่าเป็นการเล่นบทบาทสมมติ สองในสามของการเล่นสมมติในวัยนี้ล้วนแต่เป็นการเล่นโดยใช้บทบาทสมมติเช่นสมมติตัวเองเป็นตัวละครในนิทานการ์ตูนหรือภาพยนตร์ เป็นต้น

การเล่นบทบาทสมมติช่วยให้เด็กได้ทำความเข้าใจกับประสบการณ์ชีวิตและความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นการเล่นที่ช่วยให้เด็กสามารถ ขยายขอบเขตของการสมมุติจากโลกแห่งความเป็นจริงไปสู่โลกแห่งจินตนาการที่ไร้ขอบเขตในการเล่นแบบนี้เด็กสามารถกระโดดเข้าไปแก้ไขปัญหาในโลกสมมติได้ตามที่ตนต้องการ

นอกจากนี้การเล่นบทบาทสมมติ ยังเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิด หลายแบบได้ด้วยโดยเริ่มตั้งแต่การคิดในลักษณะที่เป็นการสมมุติที่ทำให้เด็กต้องถามตัวเองว่าสมมุติว่าแล้วจะเกิดอะไรขึ้นซึ่งการกระทำเช่นนี้เป็นกระบวนการหนึ่งในการฝึกทักษะการคิดการใช้ตรรกะเหตุผลในการทำความเข้าใจกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งการเล่นบทบาทสมมดียังเป็นการกระตุ้นการคิดสร้างสรรค์และได้มีการค้นพบว่าเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการเล่นสมมตินั้นมักจะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ด้วยเช่นกันและยังมีนักจิตวิทยาจำนวนหลายคนยืนยันว่าการเล่นสมมติบทบาทนั้นสามารถช่วยพัฒนาการ จำพัฒนาการใช้ภาษาพัฒนาสติปัญญาพัฒนาการเข้าสังคมและพัฒนาการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและเรื่องรอบตัว

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเล่นมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญาและการเล่นเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตเมื่อเติบโตขึ้นและเด็กวัย 3 ขวบ เป็นวัยที่สามารถใช้จินตนาการในโลกแห่งความเพ้อฝันได้อย่างเต็มที่ที่เป็นวัยที่การเล่นสมมติเป็นส่วนสำคัญของชีวิต การเล่นบทบาทสมมติช่วยให้เด็กได้ทำความเข้าใจกับประสบการณ์ชีวิต การเล่นบทบาทสมมดียังเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดและสามารถแก้ไขปัญหาได้อีกด้วย

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกับละครสร้างสรรค์

ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ (2546: 28) กล่าวว่า การเล่นของเด็กวัยต่างๆ มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัยในทุกๆด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายด้านสมองด้านสังคมและด้านจิตใจเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าการเล่นสามารถที่จะเป็นสื่อกลางในการช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้แน่นอนคำถามมีอยู่ว่าแล้วการเล่นแบบไหนที่จะสามารถช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดจากผลงานวิจัยของ ด็อกเตอร์เอดการ์ เดลพบว่ามีวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นอันดับรองลงมาคือการใช้ละครหรือนาฏกรรมเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ ด็อกเตอร์เดลพบว่าการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงละครหรือเรียนรู้ผ่านละครที่เป็นผลงานจากมนุษย์ไม่ใช่ผลงานจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นให้ผลดีกว่าการใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทอื่นๆทั้งหมดดังนั้นการใช้ละครที่ตอบสนองต่อพัฒนาการในการเล่นของเด็กแต่ละ

วัยจึงน่าจะเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ด็อกเตอร์เดลและน่าจะได้รับการทดลองค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการนำละครไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเล่นเกมที่จะเป็นสื่อกลางในการช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ผ่านละครดีกว่าการใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทอื่นๆ เพราะจะได้ได้รับความรู้จาก กิจกรรมการเล่นละครสร้างสรรค์

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างละครสร้างสรรค์กับการเรียนรู้

ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ (2546: 31-35) กล่าวว่า เวลาที่เด็กเล่นสมมติพวกเขาได้ก้าวเข้าไปอยู่ในโลกแห่งจินตนาการที่พวกเขาเป็นผู้เขียนบท เพราะว่าการเล่นสมมตินั้นมักจะใช้การพูดแทนตัวละครและพวกเขาก็ยังเป็นผู้กำกับเองอีกด้วยเพราะว่าเด็กต้องวางแผนว่าจะเล่นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอะไรจะต้องใช้อะไรและจะเล่นอย่างไรนี้เป็นวิธีการหนึ่ง ที่เด็กแสดงพลังแห่งจินตนาการของพวกเขาอย่างขะมักเขม้นและบ่อยครั้งที่เด็กก็เปลี่ยนการเล่นจากประเภทหนึ่งไปสู่ประเภทหนึ่ง หรือเปลี่ยนความสนใจไปเรื่อยๆ เนลรี แมคคาลิสันกล่าวว่าในการแสดงบทบาทสมมตินั้น เด็กสร้างโลกสมมติส่วนตัวขึ้นมาเพื่อที่จะปรับตัวในชีวิตจริงให้ได้ในโลกแห่งจินตนาการใบนี้เด็กพยายามจะหาวิธีแก้ไขปัญหบางอย่างที่ตัวเองยังไม่สามารถเข้าใจได้ในชีวิตจริง

ในขณะที่การแสดงบทบาทสมมติในการเล่นของเด็ก เด็กโดยทั่วไปนั้นเป็นไปแบบไร้กฎเกณฑ์ที่ชัดเจนเป็นการเล่นแบบเสรีตามใจชอบจึงเป็นเรื่องปกติที่เด็กจะเปลี่ยนการเล่นแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่งหรือบางครั้งก็ดูเหมือนว่าเด็ก ๆ เล่นเรื่องเดิม ๆ ซ้ำ ๆ กันแต่ไม่มีการดำเนินเรื่องที่ชัดเจนบ่อยครั้งที่การเล่นสมมติเป็นเพียงกิจกรรมสมมุติที่เลียนแบบสิ่งที่พวกเขาได้พบเห็นในชีวิตประจำวันแต่ไม่มีการพัฒนาในเชิงเนื้อเรื่องเนื้อหาหรือตัวละครตั้งนั้นหากผู้ใหญ่สามารถที่จะจัดประสบการณ์ในการเล่นสมมติของเด็กให้กลายเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ก็นับได้ว่าผู้ใหญ่ช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้และพัฒนาด้วยตัวของเขาเอง

ละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดีกล่าวคือ การเล่นเกมละครสร้างสรรค์นั้นไม่เหมือนกับการแสดงละครเวทีไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชม และไม่ได้เป็นการแสดงเพื่ออวดฝีมือ แต่การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องเล่นในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกปลอดภัยไม่เครียดไม่กังวลและสามารถแสดงออกภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกันอย่างเสรีโดยมุ่งประโยชน์ไปที่พัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นหลักจึงอาจ

กล่าวได้ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเล่นบทบาทสมมุติในแบบที่ไม่เป็นทางการแทนที่จะมีนักแสดงแต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรมแทนที่จะมีผู้กำกับการแสดงแต่กลับมีผู้นำกิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในกระบวนการทั้งหมด

บางครั้งละครสร้างสรรค์ก็ใช้เรื่องหรือนิทานเป็นจุดเริ่มสำหรับการแสดงเพราะในเรื่องที่ดีนั้นจะต้องมีโครงสร้างของเรื่องที่ดีด้วยนั่นก็คือมีการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบซึ่งช่วยเป็นกรอบสำหรับการแสดงที่มีทิศทางและมีความหมายแต่บางครั้งละครสร้างสรรค์ก็เริ่มจากแรงจูงใจอื่นๆเช่น ข้อเท็จจริงรูปภาพ วัตถุสิ่งของเสียงต่าง ๆดนตรีบทเพลงบทกวีปริศนาคำทายหรือธรรมชาติรอบตัวแต่ไม่ว่าจะเริ่มต้นมาจากอะไรผู้นำกิจกรรมจะสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ทำการสำรวจข้อมูลวินิจฉัยข้อมูลตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ ทดลองสมมุติฐานด้วยประสบการณ์สมมติแสดงออกทางความคิดด้วยกายวาจาใจจนกว่าจะค้นพบคำตอบที่เชื่อมโยงกับความเข้าใจโลกและชีวิตโดยมี ผู้นำกิจกรรมหรือถูกเป็นเสมือนพี่เลี้ยงในการตั้งคำถามและให้ความสะดวกในการเรียนรู้สำหรับผู้ร่วมกิจกรรม

แม้ว่ากิจกรรมบางอย่างที่ใช้ในละครสร้างสรรค์ อาจมีส่วนคล้ายกับการฝึกหัดสำหรับนักแสดงอยู่บ้างแต่จุดมุ่งหมายของละครสร้างสรรค์กลับไม่ได้เป็นไปเพื่อฝึกให้ผู้ร่วมกิจกรรมไปเป็นนักแสดง เทคนิคที่ใช้ในละครสร้างสรรค์นั้นเป็นเทคนิคที่เกิดจากการใช้ธรรมชาติที่อยู่ภายในความเป็นมนุษย์ที่ตั้งตั้งนั้นหากผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความเข้าใจในธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดีก็จะสามารถใช้เทคนิคและวิธีการของละครสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายกลุ่มแม้ว่าเราจะพบเห็นการใช้กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อเด็กและวัยรุ่นเป็นหลักแต่นั้นก็ได้ไม่ได้หมายความว่ากิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นเหมาะสำหรับเด็กและเยาวชนเท่านั้น แท้ที่จริงแล้วการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในแบบของละครสร้างสรรค์เป็นวิธีการที่สอดคล้องต่อธรรมชาติของการเรียนรู้ในมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กผู้ใหญ่บุคคลพิเศษที่มีความพิการหรือแม้แต่ผู้สูงวัยเพราะเป็นการเรียนรู้ที่ต้องใช้ทักษะทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการใช้ร่างกายในการแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวการขีดเขียนการผลิตอุปกรณ์การแสดงการสื่อสารด้วยภาษาทั้งการฟังและการพูดการใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาการใช้ทักษะสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นการใช้ความรู้สึกและจินตนาการในการทำความเข้าใจกับความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับชีวิตและสังคม

การเล่นละครและการประเมินผลจากการเล่นละครเป็นขั้นตอนที่ควบคู่กันเสมอในละครสร้างสรรค์การประเมินผลช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้คิดอย่างมีวิจารณญาณผู้ร่วมกิจกรรมอาจจะอยากเล่นละครสร้างสรรค์เรื่องเดิมๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีกแต่เป้าหมายในการเล่น 3 ของละครสร้างสรรค์นั้น

แตกต่างจากการฝึกซ้อมการแสดงในละครเวที ในขณะที่การฝึกซ้อมละครเวทีนั้นมุ่งเน้นความสมบูรณ์แบบหรือความ ลงตัวในตัวผลงานแต่ในละครสร้างสรรค์นั้นเด็กอาจจะเปลี่ยนหรือสลับบทบาทกันโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความสมบูรณ์แบบของการแสดงหรือในบางครั้งอาจจะมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงหรือเครื่องแต่งกายอยู่บ้างแต่ก็ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดการแสดงแบบละครเวทีที่เป็นทางการ องค์ประกอบทางเทคนิคของละครเวทีเช่นฉากแสงเสียงการแต่งหน้าและเครื่องแต่งกายนั้นเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นสำหรับกิจกรรมละครสร้างสรรค์แต่ถ้าหากผู้เรียนต้องการที่จะพัฒนาผลงานที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนไปสู่การแสดงเพื่อผู้ชมก็อาจจะสามารถทำได้หากทั้งครูและผู้เรียนมีความพร้อมอย่างแท้จริง

ในแต่ละครั้งที่มีการเล่นละครสร้างสรรค์นั้นย่อมหมายถึงการที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้ทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ความคิดและการแสดงออกของตัวละครอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นและเป็นเรื่องราวธรรมดาที่ผู้แสดงก็จะพยายามทำการเล่นของตัวเองให้ดีขึ้นไปเป็นลำดับแต่ถึงกระนั้นก็ตามการเล่นละครสร้างสรรค์ก็ยังคงมีจุดมุ่งหมายที่การพัฒนาศักยภาพ ในตัวผู้เรียนกิจกรรมมากกว่าในตัวผลงานละคร

สมาคมการละครเพื่อการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้นิยามของละครสร้างสรรค์ในปี.ศ. 1996 ว่าละครสร้างสรรค์หมายถึงรูปแบบของละครชนิดหนึ่งที่เกิดจากการโดนสดการไม่พยายามอวดผู้ชมและการใช้กระบวนการเรียนรู้โดยมีผู้นำหรือครูเป็นผู้ช่วยชี้แนะให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ใช้จินตนาการเพื่อเล่นบทบาทสมมติเพื่อสะท้อนถึงประสบการณ์ของมนุษย์ผู้นำมีหน้าที่ช่วยเหลือและชี้แนะให้ผู้ร่วมกิจกรรมนั้นสำรวจข้อมูล พัฒนาวิธีการแสดงออกเพื่อสื่อสารความคิดและความรู้สึกโดยใช้ละครซึ่งเกิดจากการโดนสดด้วยท่าทางและคำพูดเพื่อที่จะค้นหาความหมายหรือสัจธรรมอันเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและการพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดีและกิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเล่นบทบาทสมมติในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการแทนที่จะมีนักแสดงแต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรมแทนที่จะมีผู้นำกับการแสดงแต่กลับมีผู้นำกิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในกระบวนการทั้งหมด

3.7 ประโยชน์และคุณค่าของละครสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็ก

อรรวรรณ ขมวัฒนาและวีรสุดา บุญนา (2552: 138) กล่าวถึงประโยชน์ของละครสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. ช่วยให้แม่นยำในเนื้อหาที่เรียน
3. ช่วยให้การเรียนมีความสุข เพลิดเพลินและผ่อนคลาย
4. มีโอกาสในการแสดงออกที่เหมาะสม
5. สามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นได้
6. เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
7. รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล
8. ฝึกความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับ

ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ (2547: 14) กล่าวว่า ละครสร้างสรรค์มีองค์ประกอบของการพัฒนามนุษย์อย่างครบถ้วน และถ้าหากมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยแล้วก็จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่แท้จริงยั่งยืน คุณูปการของละครสร้างสรรค์มีมากมายและอาจจะจัดเป็นหมวดหมู่แบบกว้างๆ ได้ดังนี้

คุณูปการข้อที่ 1 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

โลกแห่งอนาคตต้องการสมาชิกที่มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่จะนำพามนุษยชาติให้พ้นจากวิกฤตทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจและการเมือง จินตนาการเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญก่อนจะไปถึงขั้นตอนการลงมือสร้างสรรค์ในระยะเริ่มแรกของการฝึกใช้จินตนาการนั้นเด็กๆ หรือผู้ร่วมกิจกรรมควรจะเริ่มจินตนาการในสิ่งที่ตนมีประสบการณ์มาก่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 จะช่วยให้เกิดจินตภาพซึ่งเป็นบ่อเกิดของการขยายจินตนาการให้กว้างไกลและลึกซึ้งในลำดับขั้นต่อไป

คุณูปการข้อที่ 2 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการคิด

เนื่องจากกระบวนการของละครสร้างสรรค์นั้นต้องใช้ทักษะในการถามอย่างสร้างสรรค์จากผู้นำกิจกรรม กระบวนการคิดมักจะ เกิดขึ้นเมื่อเด็กๆ ถูกถามด้วยคำถามชวนคิด ซึ่งเป็นคำถามที่ทำให้เด็กต้องการแสวงหาคำตอบกระบวนการคิดในละครสร้างสรรค์เกิดขึ้นอยู่แทบตลอดเวลา ความซับซ้อน หรือระดับของการคิดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมและลักษณะของคำถาม หลังจากที่เด็กๆ ฟังนิทานเรียบร้อยแล้วลองให้เด็กๆ คิดหาวิธีการในการนำนิทานมาจัดแสดงเป็นละครภายในห้องเรียน เด็กๆ ต้องคิดวางแผนต่าง ๆ นานา และในตอนท้ายของชั่วโมง ครุยังมีคำถามที่ชวนคิดเกี่ยวข้องกับละครที่แสดงจบไปแล้วอีกมากมาย ทักษะในการคิดนั้นมีหลายทักษะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดอย่างมีเหตุผล คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล เป็นต้น กระบวนการสอนที่ใช้ละครสร้างสรรค์นั้นทำให้เด็กต้องฝึกคิดหลายรูปแบบ

คุณูปการข้อที่ 3 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะของการสื่อสารกับผู้อื่น

กิจกรรมของละครสร้างสรรค์นั้นส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่อาศัยทักษะของการเคลื่อนไหว การพูด การอ่าน ทุกๆ ขั้นตอนในการวางแผนของกลุ่ม เด็กทุกคนต้องระดมความคิด ระดมสมอง หัดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หัดเสนอความคิดเห็น สร้างข้อตกลงร่วมกัน ฝึกฝนร่วมกัน จนกระทั่งนำเสนอผลงานของละครออกมาเพื่อที่จะสื่อสารกับเพื่อนคนอื่นๆ เพื่อที่จะได้

สามารถตอบโต้ได้ด้วยการด้นสดได้ กระบวนการทั้งหมดของละครสร้างสรรค์ เป็นการใช้ทักษะการสื่อสารทุกขั้นตอน

คุณูปการข้อที่ 4 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะทางสังคม

ทุกครั้งที่ผู้ร่วมกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนรู้เกี่ยวกับสมาชิกในกลุ่มจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เด็กๆเริ่มที่จะเรียนรู้เปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักที่จะเสียสละหรือเป็นผู้ให้แก่กลุ่มเพื่อผลงานที่ดี กระบวนการกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจความหมายของการฟังพาอาศัยซึ่งกันและกันแต่เป็นการฟังพาที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกที่เท่าเทียมกัน เป็นไปเพื่อผลของงาน ไม่ใช่การฟังพาเพื่อประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้นำกิจกรรมควรจะหมั่นดูแลเอาใจใส่ว่าสมาชิกในแต่ละกลุ่มนั้นช่วยเหลือซึ่งกันและกันและรับผิดชอบในหน้าที่หรือไม่ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาภายในกลุ่ม

คุณูปการข้อที่ 5 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาการมองเห็นคุณค่าในเชิงบวกของตนเอง

เนื่องจากกระบวนการของละครสร้างสรรค์นั้นให้โอกาสแก่ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคนในการมีส่วนร่วมนับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การมีปฏิสัมพันธ์ และการได้แสดงออกอย่างเป็นตัวของตัวเอง ภายใต้บรรยากาศที่ปลอดภัยและเป็นกันเอง ปฏิบัติจากผู้นำกิจกรรมคำชื่นชม การให้กำลังใจซึ่งกันและกันจากผู้ร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคนเกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง พัฒนาการที่เกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าของตนเองนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญต่อความมั่นคงในจิตใจและต่อบุคลิกภาพของเด็กทุกคน

คุณูปการข้อที่ 6 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาการรับรู้และสร้างความเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงในสังคม และช่วยให้ตระหนักถึงปัญหาที่มีอยู่ในสังคม

การได้ลองสวมบทบาทเป็นตัวละครต่างๆ รวมทั้งการได้ชมละครที่มีตัวละครมาปรากฏอยู่อย่างมีชีวิตชีวานั้น ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสเข้าไปอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร บ่อยครั้งที่ผู้ร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องคำนึงถึงเหตุผลที่ตัวละครตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุผลที่ตัวละครแสดงท่าทางลักษณะใดลักษณะหนึ่งทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีโอกาสเข้าใจในสภาพของตัวละครอย่างลึกซึ้งด้วยตนเองการที่เด็กๆ ได้มีโอกาสได้เข้าไปอยู่ร่วมในประสบการณ์ของตัวละครด้วยคุณูปการในข้อนี้ ละครสร้างสรรค์จึงสร้างประโยชน์มหาศาล ไม่เฉพาะต่อเด็กเท่านั้น แต่ยังมีคุณูปการต่อกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรมที่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งอาจจะมีมุมมองที่แตกต่างกันต่อสถานการณ์ต่างๆ ในละครสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพดีนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือมุมมองของผู้ร่วมกิจกรรมได้

คุณูปการข้อที่ 7 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะในการใช้ร่างกายและการใช้ภาษา

เกมและกิจกรรมของละครสร้างสรรค์นั้นมักเป็นแรงจูงใจที่ดีเยี่ยมที่ช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความต้องการที่จะแสดงออกด้วยร่างกายและด้วยการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน ภายใต้การเล่นสมมุติที่สนุกสนานและปลอดภัยนั้น เด็กที่เสียงเบาที่สุดในชั้นเรียนจะเปล่งเสียงดังขึ้นภายใต้การสมมุติว่าเป็นตัวละครต่างๆ นั้นเป็นโอกาสที่ดีที่ครูและเพื่อนร่วมชั้นได้มีโอกาสเห็นความสามารถที่มีอยู่ในตัวเด็กทุกคน

คุณูปการข้อที่ 8 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการอ่าน

กิจกรรมส่วนใหญ่ของละครสร้างสรรค์มักจะมีจุดเริ่มต้นมาจากนิทาน คำกลอน บทกวี เรื่องสั้นหรือสารคดี เป็นต้น เมื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการอ่านที่ดี ประสบการณ์นั้นก็น่าจะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้ด้วยอีกทางหนึ่ง

คุณูปการข้อที่ 9 : ละครสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นไปสู่ความเข้าใจศิลปะที่แท้ของการละคร

ถึงแม้ว่าละครสร้างสรรค์ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกผู้ร่วมกิจกรรมไปเป็นนักแสดง อีกทั้งในการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นก็แตกต่างจากบรรยากาศในการแสดงละครเวที ในขณะที่ละครเวทีมุ่งเน้นที่ภาพรวมของการนำเสนอผลงานที่สมบูรณ์แบบเพื่อผู้ชม แต่ละครสร้างสรรค์กลับมุ่งเน้นที่กระบวนการการเรียนรู้ของผู้ร่วมกิจกรรมแต่อย่างใดก็ดี การแสดงละครสร้างสรรค์ก็ยังมีลักษณะบางส่วนที่เหมือนกับละครเวที นั่นก็คือ ละครสร้างสรรค์คือการนำเสนอโลกสมมุติที่จริงใจกับผู้ชม เด็กๆที่นั่งชมละครสร้างสรรค์ในชั้นเรียนนั้น นอกจากจะได้รับความสนุกสนานจากการชมละครในรูปแบบที่เรียบง่ายแล้ว พวกเขายังได้เรียนรู้บทบาทของการเป็นผู้ชมที่ดี บทบาทของการเป็นนักแสดงที่ดีและเรียนรู้ถึงลักษณะของบทที่ดีด้วย การเรียนรู้เหล่านี้เป็นพื้นฐานอันสำคัญต่อความเข้าใจในศิลปะของละครเวทีต่อไป

คุณูปการข้อที่ 10 : ละครสร้างสรรค์พัฒนาจิตใจให้ละเอียดอ่อน สร้างเสริมจริยธรรมในจิตใจ

การที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสใช้กิจกรรมต่างๆ ในละครสร้างสรรค์เพื่อที่จะเข้าใจถึงประสบการณ์จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 การใช้จินตนาการ การทดแทนความรู้สึกของตนเองด้วยความรู้สึกของผู้อื่น การทำสมาธิเพื่อการเคลื่อนไหวที่ละเอียดอ่อนเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นการสร้างความละเอียดอ่อนให้กับจิตใจไปที่ละเล็กละน้อยและนำไปสู่วุฒิภาวะทางอารมณ์และทางความคิดได้ในที่สุด

คุณูปการข้อที่ 11 : ละครสร้างสรรค์เป็นเทคนิคการสอนได้ในวิชาอื่นๆ

การเรียนรู้จากละครสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จึงนับว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ได้ผลเลิศเพราะทำให้ผู้เรียนเรียนแบบมีส่วนร่วมโดยมีจินตนาการ ความรู้ ความเข้าใจและความรู้สึกของตนเองเป็นศูนย์กลาง วิธีการเรียนรู้แบบนี้จึงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ยั่งยืนครูสามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไปขยายผลต่อเนื่องเข้าสู่เนื้อหาวิชาอื่นๆ ได้อีกมากมาย

ฉวีวรรณ กิณาวังศ์ (2524: 44) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการนำละครสร้างสรรค์มาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. ทำให้บทเรียนน่าสนใจ
2. ช่วยให้เรื่องราวเป็นจริงเป็นจังขึ้น
3. เปิดโอกาสให้เด็กรู้จักใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ และเป็นการปรับปรุงทักษะทางภาษา
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามบุคลิกภาพของตัวละคร
5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

6. เป็นการส่งเสริมให้เด็กสนใจเรียนมากขึ้น
7. ช่วยเปลี่ยนเจตคติของเด็ก
8. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ของเด็ก
9. ช่วยสร้างสถานการณ์ให้เด็กช่วยกันคิดแก้ปัญหา
10. ส่งเสริมทักษะบางประการ เช่น ทักษะในการฟัง ทักษะในการพูด ทักษะในการแสดง และอื่นๆ

อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรรค์ (2540: 76) สรุปประโยชน์ของละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยเอาไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้เด็กได้มีจินตนาการกว้างไกล
2. เปิดโอกาสให้เด็กใช้ความคิดของตนเอง
3. ส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกัน
4. ส่งเสริมให้เด็กมีความเข้าใจในบทบาท ความรู้สึกของบุคคลในสังคมได้ดีขึ้น
5. เปิดโอกาสให้เด็กระบายความรู้สึกและอารมณ์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม
6. ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะท่าทางการพูดที่ดี
7. ช่วยปูพื้นฐานความเข้าใจในศิลปะการละคร
8. ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ละครสร้างสรรค์มีคุณประโยชน์มากมายและละครสร้างสรรค์ยังเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้สมบูรณ์ อีกทั้งผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสพัฒนาด้านจิตใจ ร่างกาย สังคม และปัญญา เรียนรู้ที่จะคิดและแก้ไขปัญหา และทำให้เกิดทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือตนเองได้และยังสามารถไปช่วยเหลือผู้อื่นต่อไปได้อีก

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

มานวิกา ผลวิรุพห์ (2533: 71) ศึกษาความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

เบญจพร สมานมาก (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครส่งเสริมจริยธรรม กิจกรรมสนทนาเสริมจริยธรรม และกิจกรรมแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย หญิง อายุ 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 45 คน ทดลองเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครส่งเสริมจริยธรรม กิจกรรมสนทนาเสริมจริยธรรม และกิจกรรมแบบปกติ มีการรับรู้ทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนาภรณ์ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้ละครสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ละครสร้างสรรค์เป็นศาสตร์แห่งการพัฒนาทักษะการคิดให้กับผู้เรียนและเป็นนวัตกรรมของเทคนิคการสอนในสาระนาฏศิลป์ ในหลักสูตรชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อายุระหว่าง 9 – 10 ปี จำนวน 29 คน ซึ่งกำลังศึกษาวิชานาฏศิลป์ที่โรงเรียนชินวร ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีพัฒนาการด้านต่าง ๆ หลังการทดลอง คือ พุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการนำละครสร้างสรรค์มาใช้กับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ มีความสามารถและพัฒนาการที่ดีขึ้นมากกว่าตอนที่ยังไม่ได้นำละครสร้างสรรค์มาใช้สอนและยังทำให้เด็กเกิดพุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยที่ดี เพื่อที่จะให้เด็กนั้นได้นำเอาไปใช้ในอนาคตให้เกิดประสิทธิภาพในชีวิตที่ดีมากขึ้น รู้จักถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาที่ตนเองเจอได้อย่างถูกวิธี เมื่อช่วยตนเองได้แล้วก็ยังที่จะสามารถช่วยผู้อื่นต่อไปให้เกิดประโยชน์ที่ดีได้อีกด้วย

สมพร คำมูล (2554: 24-26) ได้ศึกษาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ มีระดับเชาวน์ปัญญา 5-7 อายุระหว่าง 6-10 ปี ที่มีปัญหาในด้านทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลจำนวน 12 คน จาก ผลการวิจัยพบว่า

1.ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเด็กเรียนได้ อายุ 6-10 ปี ที่มีระดับเชาวน์ปัญญา 50-70 หลังจากการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการแต่งกายมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายอยู่ในระดับดีมาก

2.เปรียบเทียบความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลังการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย สูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาศพร แก้วทะนง (2551: 56) ได้ศึกษาเรื่องการสอนทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงโดยการวิเคราะห์งานร่วมกับการใช้ภาพประกอบของนักเรียนโรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 3 คน พบว่า

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงทั้งสามความสามารถปฏิบัติทักษะการช่วยเหลือตนเองในการใช้ห้องน้ำได้ถูกต้องทุกขั้นตอน หลังได้รับการฝึกโดยการวิเคราะห์งานร่วมกับการใช้ภาพประกอบ

2. หลังได้รับการฝึกโดยการวิเคราะห์งานร่วมกับการใช้ภาพประกอบ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับขั้นรุนแรง ทั้งสามคน สามารถปฏิบัติทักษะการช่วยเหลือตนเองในการใช้ห้องน้ำได้ดีกว่าการฝึกโดยวิเคราะห์งานร่วมกับการใช้ภาพประกอบ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่าทักษะการช่วยเหลือตนเองนั้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากที่เราควรจะต้องฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติได้เพื่อที่เขาจะได้โตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและสมบูรณ์หากเรื่องทักษะการช่วยเหลือตนเองนั้นยังทำไม่ได้ก็จะส่งผลทำให้การเรียนรู้ในสิ่งต่อไปเป็นไปได้ยาก เพราะฉะนั้นเด็กในวัยนี้ควรจะฝึกพื้นฐานการช่วยเหลือตนเองให้พร้อมเพื่ออนาคตจะได้เตรียมเปิดรับความรู้ใหม่ๆโดยไม่ต้องมาทำซ้ำๆหรือเรียนรู้ในเรื่องที่เขาต้องเรียนรู้ไปแล้ว และสิ่งที่สำคัญที่สุดนั้นจะได้ไม่เป็นภาระต่อตนเองและต่อผู้อื่น

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สมิแลนสกี (จกกล นันทพล.2535: 19-20; อ้างอิงจาก Smilansky. 1968) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเด็กที่ด้อยโอกาส และเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับกลาง ในประเทศอิสราเอลระดับฐานะทางสังคมปานกลางสนับสนุนให้เล่นสมมุติงานวิจัยนี้มีการฝึกการเล่นสมมุติให้เด็กซึ่งเน้นการแสดงบทบาทสมมุติที่มีปฏิสัมพันธ์กัน โดยการใช้การแสดงละครแบบสังคมหรือจินตนาการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า การฝึกการเล่นสมมุติช่วยในการพัฒนาทางสติปัญญา สังคมและอารมณ์โดยเขาได้ตั้งข้อสังเกตว่าเด็กจะไม่เข้าร่วมในการเล่นสมมุติถ้าเด็กยังไม่ผ่านการฝึกให้เล่นตามบทบาทสมมุติทางสังคมหรือเล่นตามจินตนาการของตน

ไรท์ (มานวิภา ผลวิรุพห์. 2533: 71; อ้างอิงจาก Wright. 1972: 1876) ทำการวิจัยเรื่องผลของละครสร้างสรรค์ที่มีต่อการรับรู้บุคคล โดยมุ่งศึกษาถึงประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในการสร้างความเห็นอกเห็นใจ และความสามารถในการสวมบทบาทได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า เด็กที่เรียนโดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์มีทักษะการสวมบทบาทดีขึ้น

สมิทท์ เอลลิซ่า และคาทรี (เบญจพร สมานมาก. 2540: 85; อ้างอิงจาก Schmidt, Elissa; & Kathy. 1975: 111 – 114) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องละครสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ โดยทำการทดลองกับเด็กอนุบาล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 39 คน เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน เรียนด้วยวิธีเดิมเช่นปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองได้คะแนนสูงกว่า ในการทำแบบทดสอบด้านความคิดสร้างสรรค์ 2 ฉบับ คือ ด้านคำพูด (Verbal) และด้านการสังเกต(Visual)

จากผลการวิจัยในต่างประเทศข้างต้น จะเห็นว่าเมื่อนำละครสร้างสรรค์มาใช้สอนให้กับเด็กเพื่อเกิดการเรียนรู้นั้น จะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นทั้งด้านสติปัญญา สังคมและอารมณ์ และจินตนาการของเด็กอย่างไม่มีขีดจำกัด ฝึกการสื่อสารที่ดี และการแสดงออกอย่างถูกต้อง ที่

สำคัญทำให้เด็กเข้าใจถึงปัญหาผ่านสถานการณ์ที่ตัวเองได้เจอและรู้จักการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา ทั้งหมด 1 ห้อง จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กก่อนวัยเรียน เพศชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา จำนวน 15 คน เพศชาย 7 คน เพศหญิง 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย

1. เครื่องมือทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน
 2. เครื่องมือในการวัด คือ แบบประเมินทักษะก่อนและหลังเรื่องการช่วยเหลือตนเอง
- 3 ด้าน ประกอบไปด้วย 1.ด้านความสะอาด 2.ด้านการแต่งตัว 3.ด้านรับประทานอาหารและการขับถ่าย

3. ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ผู้วิจัยสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์โดยนึกถึงกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก สร้างกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะ ระดับความรู้ ระดับความสามารถและระดับความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์ จากทฤษฎีละครสร้างสรรค์ ที่ว่าด้วยละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดี และศึกษาพัฒนาการของเด็ก จากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์ ที่ว่าด้วยพัฒนาการต้องเป็นไปตามลำดับขั้นและเน้นกระบวนการปฏิบัติด้วยตนเอง และศึกษาทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กในแต่ละวัย และศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็ก จากทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะ ระดับความรู้ ระดับความสามารถและระดับความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ

1.3 lesson Plan ในแต่ละเรื่องประกอบไปด้วย

1. ชื่อเรื่อง
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เป้าหมาย
4. วัตถุประสงค์
5. เวลา
6. กิจกรรมแรงจูงใจ ประกอบไปด้วย ละครพฤติกรรม คำถามก่อนเข้าสู่เนื้อหา
7. ขั้นตอน
8. ประเมินผล

1.4 ออกแบบ lesson Plan การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ จำนวน 12 แผน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที lesson Plan ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 ฟองๆ เจ้าแห่งความสะอาด

lesson Plan 1 มาฝึกล้างมือ 7 ขั้นตอนให้ลูกหมูกันเถอะ

lesson Plan 2 แปรงฟันกับเหล่านักร้องน้อย

lesson Plan 3 ลูกหมูอาบน้ำหอมๆ

lesson Plan 4 ฟองๆ เจ้าแห่งความสะอาด

สัปดาห์ที่ 2 ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว

lesson Plan 5 เสือยืด กางเกงยางยืดของลูกหมู

lesson Plan 6 กระดุมกลมๆของลูกหมู

lesson Plan 7 ถูงเท้ารองเท้าของลูกหมู

lesson Plan 8 ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว

สัปดาห์ที่ 3 ลูกหมูชอบทำอะไร

lesson Plan 9 ลูกหมูห่มผ้าๆเรียบร้อย

lesson Plan 10 ลูกหมูไม่เอาขวดนม

lesson Plan 11 ฉี่ ฉี่ อี้ อี้ ลูกหมูล้างอก

lesson Plan 12 ลูกหมูชอบทำอะไร

ตาราง 4 แผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์

สัปดาห์ที่	เรื่อง	วันที่ทำ	กิจกรรมละครสร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
		การทดลอง		
	วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤศจิกายน 2559 และวันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน 2559	สร้างควมคุ้นเคยและเก็บข้อมูล ก่อนการทดลอง		ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (พัฒนาการเป็นไปตามลำดับขั้น) เปียเจต์ ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (ละลายพฤติกรรม) ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ
	วันพุธที่ 9 พฤศจิกายน 255	ลูกหมูอาบน้ำหอมๆ		ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบ เพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์

ตาราง 4 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	เรื่อง	วันที่ทำ	กิจกรรมละครสร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
การทดลอง				
		วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2559	เก็บข้อมูลหลังการทดลอง	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านการเล่น) (เรียนรู้ผ่านการเล่นบทบาทสมมติ) ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการใช้) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
2	ลูกหมูห้อยปีก แต่งตัว	วันจันทร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2559	เสียดาย ทางเกยงายึดของลูกหมู	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
		วันอังคารที่ 15 พฤศจิกายน 2559	กระตุมกลมๆของลูกหมู	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์

ตาราง 4 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	เรื่อง	วันที่ทำ	กิจกรรมละครสร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
การทดลอง				
		วันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2559	ดูงูเห่า รองเท้าของลูกหมู	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จิ่งวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
		วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤศจิกายน 2559	เก็บข้อมูลหลังการทดลอง	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านการเล่น) (เรียนรู้ผ่านการเล่นบทบาทสมมติ) ปาริชาติ จิ่งวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการใช้) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
3	ลูกหมูชอบทำ เอง	วันจันทร์ที่ 21 พฤศจิกายน 2559	ลูกหมูห่มผ้าๆเรียบร้อย	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จิ่งวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์

ตาราง 4 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	เรื่อง	วันที่ทำ	กิจกรรมละครสร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
การทดลอง				
		วันอังคารที่ 22 พฤศจิกายน 2559	ลูกหมูไม่เอาขวดนม	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ผ่าน นิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
		วันพุธที่ 23 พฤศจิกายน 2559	ฉี่ ฉี่ อี้ ฉี่ ลูกหมูกลับออก	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์(เรียนรู้ผ่าน นิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่าประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
		วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤศจิกายน 2559	เก็บข้อมูลหลังการทดลอง	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านการเล่น) (เรียนรู้ผ่านการเล่นบทบาทสมมุติ) ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการใช้) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
4 - 6	ดำเนินการ เหมือนกิจกรรม ที่ 1 – 3 (ทวนซ้ำ)	จันทร์ – พฤหัสบดี อาทิตย์ที่ 4 (28 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2559) อาทิตย์ที่ 5 (6 – 9 ธันวาคม 2559) อาทิตย์ที่ 6 (12 – 15 ธันวาคม 2559)		

1.4.2 การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ประกอบด้วยการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและสร้างแรงจูงใจ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินกิจกรรมละครสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปกิจกรรมละครสร้างสรรค์

1.5 นำแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และความรู้ ความเข้าใจ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมด้านเนื้อหา (IOC) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์ คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา มณีวัฒนา อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. ดร.วรุณี สุภาพ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิตและบริการชุมชน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.6 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าประเมินผลความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งหมด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และเมื่อแยกแต่ละเรื่องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องดังนี้

lesson Plan 1 มาฝึกกล้ามมือ 7 ขั้นตอนให้ลูกหมูกันเถอะ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 2 แปร่งฟันกับเหล่าสัตว์น้อย	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 3 ลูกหมูอาบน้ำหอมๆ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 4 ฟองๆ เจ้าแห่งความสะอาด	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 5 เสือยืด กางเกงยางยืดของลูกหมู	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 6 กระดุมกลมๆของลูกหมู	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 7 ถูๆเท้ารองเท้าของลูกหมู	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 8 ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 9 ลูกหมูห่มผ้าๆเรียบร้อย	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 10 ลูกหมูไม่เอาขวดนม	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 11 ฉี่ ฉี่ อี้ อี้ ลูกหมูกลับอก	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
lesson Plan 12 ลูกหมูชอบทำเอง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

1.7 ทำการปรับปรุงแก้ไขแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.8 นำ lesson Plan กิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.9 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน โดยการศึกษาพัฒนาการของเด็ก ศึกษาทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กในแต่ละ

ละวัย ศึกษาแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กของกระทรวงศึกษาธิการที่ระบุไว้ว่าเด็กในวัยไหนควรปฏิบัติเรื่องไหนได้แล้วบ้าง

1.10 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาออกแบบ แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจกรรมประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ระดับความรู้ ระดับความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

1.11 นำแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจกรรมประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และความรู้ ความเข้าใจ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมด้านเนื้อหา (IOC) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์ คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา มณีวัฒนา อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. ดร.วรวิมล สุภาพ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิตและบริการชุมชน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.12 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าประเมินผลความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งชุด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และเมื่อแยกแต่ละเรื่องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องดังนี้

แบบประเมินที่ 1 ด้านการล้างมือ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 2 ด้านการแปรงฟัน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 3 ด้านการอาบน้ำ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 4 ด้านการสวมเสื้อยืด	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 5 ด้านการสวมกางเกงยีนส์	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 6 ด้านการติดกระดุมเสื้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 7 ด้านการสวมถุงเท้า	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 8 ด้านการสวมรองเท้า	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 9 ด้านการรับประทานอาหาร	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 10 ด้านการดื่มจากแก้วด้วยตนเอง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00
แบบประเมินที่ 11 ด้านการขับถ่ายด้วยตนเอง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

1.13 ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจกรรมประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.14 นำแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจกรรมประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. วิธีการดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการเป็น เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือวันจันทร์ – วันพฤหัสบดี ใช้เวลาวันละ 40 นาที ระหว่างเวลา 10.30 – 11.00 น. โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1.สร้างความคุ้นเคยกับเด็ก โดยการเล่นเกมส์ ทำความรู้จักกันให้เด็กคุ้นชินและไวใจ
- 2.เก็บข้อมูลก่อนการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน นำมาประเมิน ใช้ระยะเวลาประเมิน 2 วัน

3.ดำเนินการทดลองโดยการสอนด้วยแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน 12 แผนเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที และทำการประเมินแบบไม่เป็นทางการเพื่อหาว่าเด็กสามารถเรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใดหลังจากที่ได้ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ไปสอน และหาว่ามีเรื่องไหนที่เด็กสามารถเข้าใจยังไม่สมบูรณ์ เพื่อนำมาเน้นย้ำเพิ่มเติมในสัปดาห์ที่ 4-6 เพื่อเป็นการทวนซ้ำ ให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น เพราะถ้าได้มีการฝึกฝนอยู่เสมอก็จะทำให้สิ่งที่เรียนรู้นั้นเกิดความมั่นคงถาวร

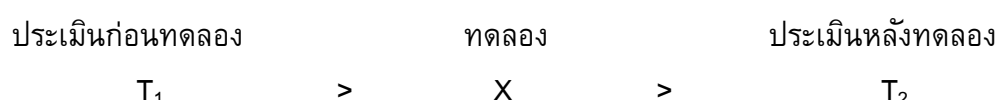
4.เก็บข้อมูลหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน หลังการสอนและทวนซ้ำแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน 12 แผน เสร็จหมดแล้ว

5.นำข้อมูลจากแบบประเมินก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและสรุปผลการทดลอง ว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองนั้นแตกต่างกันหรือไม่ และหลังการทดลองเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองหรือไม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนแบบการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดก่อน - หลังการทดลอง (One - group pretest –posttest design) ที่มีลักษณะดังนี้

เมื่อ T_1 คือ การประเมินก่อนการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน

X คือ การสอนผ่านกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน

T_2 คือ การประเมินหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.สถิติพื้นฐาน

1.1 ก่อนการทดลอง โดยการหาค่าร้อยละ

$$T_1 = \frac{100}{N} \times N_1$$

เมื่อ T_1 แทน ผลการประเมินก่อนการทดลอง

N แทน จำนวนเด็กทั้งหมด

N_1 แทน จำนวนของข้อมูล

1.2 หลังการทดลอง โดยการหาค่าร้อยละ

$$T_2 = \frac{100}{N} \times N_2$$

เมื่อ T_2 แทน ผลการประเมินหลังการทดลอง

N แทน จำนวนเด็กทั้งหมด

N_2 แทน จำนวนของข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนกิจกรรมโดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบล ตัน

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ด้วยการหาค่าสถิติพื้นฐาน และนำมาเปรียบเทียบโดยการคิดค่าเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ใช้พัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แสดงผลค่าสถิติพัฒนาการช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test) และช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบและช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test) แสดงผลเป็นสถิติพื้นฐานร้อยละ เรื่องทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1.ทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านความสะอาด 2.ทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งตัว 3. ทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการรับประทานอาหารและด้านการขับถ่าย
2. เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test) และช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบและช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test) ของทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
3. วิเคราะห์ผลของการทดสอบกิจกรรม ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test) และช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบและช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านความสะอาด เรื่องการล้างมือ จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถล้างมือได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	5	33.34%	10	66.66%
- ช่วงวิเคราะห์ผลหาการเพื่เน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้สบู่ในการล้างมือ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถใช้สบู่ถูมือด้านหน้าและด้านหลัง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถล้างมือทั้งสองจนหมดฟองสบู่	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)						
5. เด็กสามารถเช็ดมือที่เปียกให้แห้งได้อย่างเรียบร้อย						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 เด็กสามารถล้างมือได้ด้วยตนเอง โดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำไม่ได้ 66.66%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้สบู่ล้างมือได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้สบู่ถูมือด้านหน้าและด้านหลัง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถล้างมือจนหมดฟอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถเช็ดมือที่เปียกให้แห้งได้อย่างเรียบร้อย คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1 ถึงแม้เด็กจะสามารถทำได้บ้างถึง 33.34% แต่เมื่อทดสอบขั้นตอนการทดสอบที่ 2-5 พบว่าเด็กไม่สามารถล้างมือได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ซึ่งจากการสังเกตของผู้ประเมินพบว่า เด็กที่ทำได้บ้าง 33.34% ทำได้แค่เพียงเอามือผ่านน้ำหรือจุ่มมือลงในขันน้ำเท่านั้นโดยไม่ได้อ้างมือตามขั้นตอนที่ถูกต้องและเด็กที่ไม่สามารถทำได้เลยนั้น ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กไม่ได้ปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเอง โดยมีคุณครูคอยช่วยเหลือจับมือและล้างให้เด็ก และไม่ได้ใช้สบู่ในการทำความสะดวกเลยทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองในเรื่องการล้างมือ

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1-3 และ 5 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีเพียงขั้นตอนที่ 4 เรื่องเด็กสามารถล้างมือทั้งสองจนหมดฟองสบู่โดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการล้างมือทั้งสองจนหมดฟองสบู่ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ และผู้ประเมินจึงพบปัญหาอีกว่าที่เด็กนั้นไม่สามารถล้างฟองสบู่หมด เป็นเพราะผู้ประเมินเลือกใช้สบู่เหลวไม่ได้ ใช้สบู่ก้อน และสบู่เหลวมีความเหนียวและล้างออกยากกว่าสบู่ก้อน และเด็กกดสบู่เหลวเยอะเกินไปก็จะทำให้ล้างยาก และใช้เวลาานและเด็กอาจจะแค่ล้างออกแค่เล็กน้อยเลยทำให้ยังมีฟองอยู่

จึงทำให้เห็นว่าครั้งต่อไปที่ผู้ประเมินจะทวนซ้ำ ก่อนช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม ผู้ประเมินควรใช้สบู่ก้อนในการล้างมือครั้งต่อไป

3. ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถล้างมือได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการล้างมือได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการล้างมือทั้งสองจนหมดฟอง จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการเปลี่ยนจากสบู่เหลวเป็นสบู่ก้อนและสอนให้เด็กใช้เวลาในการล้างมือให้ฟองออกให้หมด ให้มือหายลื่น และสร้างความตระหนักรู้ให้ล้างมือจนฟองออกให้หมด ถ้าไม่ล้างจนสบู่ออกหมดจะทำให้เกิดผลเสียได้เหมือนกัน และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นการระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กปฏิบัติล้างมือทั้งสองจนหมดฟองสบู่ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำเพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

ตาราง 6 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านความสะอาด เรื่องการแปรงฟัน จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถแปรงฟันได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	5	33.34%	10	66.66%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ						
ขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถบ้วนปากด้วยน้ำเปล่าก่อนแปรงฟัน						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0	0	0	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ						
ขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้า ด้านซ้ายและด้านขวา						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	5	33.34%	10	66.66%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ						
ขั้นตอนการทดสอบ	13	86.67%	2	13.33%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถอ้าปาก แปรงฟันด้านใน ข้างบนและด้านในข้างล่าง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ						
ขั้นตอนการทดสอบ	15	100%	0	0%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถบ้วนฟองยาสีฟันจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	2	13.33%	13	86.67%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 เด็กสามารถแปรงฟันได้ด้วยตนเอง โดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำไม่ได้ 66.66%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถบ้วนปากด้วยน้ำเปล่าก่อนแปรงฟัน คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 เด็กสามารถแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้า ด้านซ้ายและด้านขวา (ฟันบนแปรงลง ฟันล่างแปรงขึ้น) คิดเป็นทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำไม่ได้ 66.66%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถอ้าปาก แปรงฟันด้านในข้างบนและด้านในข้างล่าง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 เด็กสามารถอมน้ำและบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จ คิดเป็นทำได้บ้าง 13.33 % และทำไม่ได้ 86.67%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1,3 ถึงแม้เด็กสามารถทำได้บ้างถึง 33.34% และขั้นตอนการทดสอบที่ 5 เด็กสามารถทำได้บ้างถึง 13.33% แต่เมื่อทดสอบขั้นตอนการทดสอบที่ 2,4 พบว่าเด็กไม่สามารถแปรงฟันได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% เด็กที่ทำได้บ้างทำได้แค่เพียงนำแปรงสีฟันเข้าไปในปากและแปรงตามขั้นตอนที่คุณครูคอยบอก ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าถึงแม้เด็กจะปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเองแต่ก็ยังมีคุณครูคอยช่วยจับช่วยบอกทุกขั้นตอน จึงทำให้เด็กไม่ได้เกิดความคิดการจำและฝึกฝนด้วยตนเองเพราะคอยแต่ทำตามที่คุณครูบอก และก่อนจะแปรงฟันเด็กไม่ได้เริ่มด้วยการบ้วนปากก่อนแต่กลับใส่แปรงสีฟันเข้าปากเลยและเด็กยังได้รับความรู้ที่แปรงฟันแค่ด้านหน้าซ้ายและขวา ทำให้เด็กไม่ได้อ้าปากเพื่อที่จะแปรงฟันด้านในให้ครบทุกซี่ จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถแปรงฟันได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1,2 และ 4 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีเพียงขั้นตอนที่ 3 เรื่องแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้าด้านซ้ายและด้านขวาโดยเด็กทำได้บ้าง 13.33% และเด็กทำได้ 86.67% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นทำได้แค่เพียงแปรงฟันด้านหน้าอย่างเดียวไม่ได้แปรงด้านซ้ายหรือด้านขวาเพราะด้วยการลืมขั้นตอนเพราะไม่มีครูคอยบอกคอยย้ำ และ ขั้นตอนที่ 5 เรื่องเด็กสามารถบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นบ้วนฟองยังไม่สะอาดมากนักยังมีติดที่แก้มและขอบปากเด็กไม่ล้างออก

จึงเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100 % เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้าด้านซ้ายและด้านขวาและบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จ ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

3. ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถแปรงฟันได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการแปรงฟันได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้าด้านซ้ายและด้านขวาและบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จ จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ว่าการแปรงฟันทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้เลยต้องแปรงให้ครบทุกซี่เพื่อที่จะได้มีฟันที่สะอาดและแข็งแรงปลอดภัยจากแมงกินฟัน และสอนเพิ่มเติมในเรื่องความสะอาดถึงแม้จะบ้วนฟองออกจากปากหมดแล้วก็ยังมียาสีฟันติดที่แก้มหรือขอบปากเราก็ควรเช็ดหรือล้างออกเพราะถ้ามีคราบยาสีฟันติดอยู่ก็ทำให้เกิดผลเสียต่อตัวเราได้เช่นกัน และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู

จึงทำให้เด็กปฏิบัติตามการแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้าด้านซ้ายและด้านขวาและบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จ ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำเพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านความสะอาด เรื่องการอาบน้ำ จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถอาบน้ำได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	7	46.66%	8	53.34%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถยกน้ำขึ้นมาราดให้ทั่วตัว						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	7	46.66%	8	53.34%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถใช้สบูในการอาบน้ำ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถใช้มือที่มีสบู่ถูตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อยๆจนถึงเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	9	60%	6	40%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถตักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1.ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 เด็กสามารถอาบน้ำได้ด้วยตนเอง โดยทำได้บ้าง 46.66% และเด็กทำไม่ได้ 53.34%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 เด็กสามารถยกน้ำขึ้นมาราดให้ทั่วตัวโดยทำได้บ้าง 46.66% และเด็กทำไม่ได้ 53.34%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้สบู่ในการอาบน้ำ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือที่มีสบู่ถูตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อยๆจนถึงเท้าคิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถตักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาดคิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1,2 ถึงแม้เด็กสามารถทำได้บ้างถึง 46.66% แต่เมื่อทดสอบขั้นตอนการทดสอบที่ 3-5 พบว่าเด็กไม่สามารถอาบน้ำได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% เด็กที่ทำได้บ้างทำได้แค่เพียงนำน้ำมาราดตัวแต่ไม่รู้ว่าต้องใช้สบู่ในการอาบน้ำด้วย และแค่ราดตัวให้เปียกอย่างเดียวโดยไม่มีการนำมือมาถูตัวเพื่อเอาสิ่งสกปรกออกและยังมีคุณครูคอยช่วยเหลือโดยการถูสบู่และถูตัวและราดน้ำเพื่อให้ฟองออกหมด ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กนั้นไม่ได้ปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเองยังมีคุณครูคอยช่วย จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถอาบน้ำได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2.ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1-3 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีเพียงขั้นตอนที่ 4 เรื่องใช้มือที่มีสบู่ถูตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อยๆจนถึงเท้าโดยเด็กทำได้บ้าง 40.00% และเด็กทำได้ 60.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นบางคนเริ่มถูจากคอแต่ก็ไม่ถูจนถึงเท้า บางคนเริ่มถูจากอกและก็ไล่จนถึงเท้า บางคนถูไม่ครบทุกส่วนของร่างกายถูข้ามไปข้ามมาเพราะด้วยการลืมขั้นตอนเพราะไม่มีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และ ขั้นตอนที่ 5 เรื่องตักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาดโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังมีฟองสบู่ติดอยู่ที่ร่างกายบางส่วนเด็กไม่สามารถถูฟองออกได้หมดเพราะว่าปกติคุณครูจะคอยทำให้แต่เมื่อต้องมาทดลองทำเองเลยดู เก๋ๆ กังๆไม่ ถูฟองออกหมดทั้งร่างกายแค่ราดน้ำและไม่ได้สำรวจร่างกายว่ายังมีส่วนไหนในร่างกายบ้างที่ฟองยังออกไม่หมดแต่เห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน

เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการใช้มือที่มีสบู่ตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อยๆ จนถึงเท้าและการดักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

3.ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถอาบน้ำได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการอาบน้ำได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรมจะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการใช้มือที่มีสบู่ตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อยๆ จนถึงเท้าและการดักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ว่าการอาบน้ำทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้และเวลาอาบน้ำทุกครั้งต้องใช้สบู่ในการอาบน้ำด้วยเพื่อชำระสิ่งสกปรกที่อยู่ตามร่างกายถ้าแค่ราดน้ำอย่างเดียวพวกสิ่งสกปรกจะยังอยู่และจะต้องใช้สบู่ทุกส่วนของร่างกายโดยที่เริ่มจากคอจนถึงเท้าเพื่อให้เด็กๆ ไม่ลืมทุกส่วนใดส่วนหนึ่งในร่างกายเพราะจะทำให้เริ่มถูส่วนแรกของร่างกายจนถึงส่วนสุดท้ายของร่างกาย จะได้ถูกพวกสิ่งสกปรกออกจากร่างกายให้หมดทุกส่วน และสอนการดักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด ถึงแม้เราจะถูสบู่ทั่วร่างกายแล้วขั้นตอนการราดน้ำที่เอาฟองสบู่ออกจากร่างกายเราให้หมดนั้นก็สำคัญ เพราะว่าถ้าไม่ล้างสบู่ออกให้หมดเชื้อโรคก็ยังคงติดอยู่ที่ตัวเรา แถมทำให้เราไม่สบายตัวเพราะตัวเรายังๆ สลื่นๆ สกปรกอยู่ เพราะฉะนั้นเราควรที่จะราดน้ำให้ทั่วร่างกายและใช้มือถูฟองสบู่ออกให้หมดจนตัวหายสลิ้น และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู

จึงทำให้เด็กสามารถใช้มือที่มีสบู่ตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อยๆ จนถึงเท้าและสามารถดักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมเสื้อยืด จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถสวมเสื้อยืดได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	8	53.34%	7	46.66	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	9	60%	6	40%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	14	93.34%	1	6.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถสอดแขนทีละข้างเข้าไปในแขนเสื้อ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	12	80%	3	20%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปลงได้ว่าเด็กไม่สามารถสวมเสื้อยืดได้ด้วยตนเองคิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปลงได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปลงได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปลงได้ว่าเด็กไม่สามารถสอดแขนทีละข้างเข้าไปในแขนเสื้อ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปลงได้ว่าเด็กไม่สามารถดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถสวมเสื้อยืดอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมเสื้อยืดด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 4 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีขั้นตอนที่ 1 เรื่องสวมเสื้อยืดได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 46.66% และเด็กทำได้ 53.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยสวมเสื้อยืดอยู่บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 2 เรื่องใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อโดยทำได้บ้าง 40.00% และเด็กทำได้ 60.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยจับมือรวบชายเสื้อมาไว้ที่คอเสื้อ เพราะเด็กบางคนมือยังไม่ค่อยแข็งแรงเลยยังรวบชายเสื้อไปไว้ที่คอเสื้อยังไม่เรียบร้อย บางคนก็ใช้วิธีการขยำแขนเลยทำให้คุณครูต้องเข้าไปช่วยเหลืออยู่บ้างเพื่อที่จะได้ทำขั้นตอนต่อไปได้และขั้นตอนที่ 3 เรื่องใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะโดยทำได้บ้าง 06.66% และเด็กทำได้ 93.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยเพราะจากขั้นตอนที่แล้วมีเด็กคนหนึ่งรวบรวมชายเสื้อไปไว้ที่คอเสื้อยังไม่เรียบร้อยดีเลยทำให้ขั้นตอนนี้เป็นอุปสรรคเพราะว่าหากคอเสื้อไม่เจอพยายมเอาหัวไปใส่ที่แขนเสื้อ เนื่องมาจากขั้นตอนที่แล้วรวบรวมชายเสื้อไว้ที่คอเสื้อไม่เรียบร้อยจึงทำให้

เกิดอุปสรรคต่อการสวมเสื้อเข้าไปที่ศีรษะ คุณครูเลยต้องช่วยเหลือเด็กถึงจะสวมเสื้อเข้าไปที่ศีรษะได้ และขั้นตอนที่ 5 เรื่องดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อยโดยทำได้บ้าง 20.00% และเด็กทำได้ 80.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นถึงแม้จะดึงชายเสื้อลงไปตามขั้นตอนสุดท้ายแล้ว แต่เด็กก็ไม่ได้ดึงชายเสื้อลงมาให้สุดและไม่ได้จัดให้เรียบร้อย จึงทำให้การสวมเสื้อยัดนั้นยังเสร็จไม่สมบูรณ์ คุณครูเลยต้องดึงชายเสื้อลงมาและจัดชายเสื้อให้เรียบร้อยแทน

จึงจะเห็นว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการสวมเสื้อยัดได้ด้วยตนเองและใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อและใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะและดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

2. ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมเสื้อยัดได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมเสื้อยัดได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการสวมเสื้อยัดได้ด้วยตนเอง และใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อและใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะ และดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมเสื้อยัดว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมเสื้อยัด ต้องเริ่มจากการรวบชายเสื้อไปไว้ที่คอเสื้อให้เรียบร้อย เพื่อที่จะได้สวมเข้าไปในศีรษะได้ และเวลาจับนั้นมือต้องจับให้แน่นให้รวบชายเสื้อดีๆ ไม่ขยับ ใช้มือจับให้มันจะได้ไม่หลุด พอสวมเข้าไปในศีรษะแล้วก็สอดแขนตามขั้นตอนและดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย และถึงแม้จะสวมเสื้อยัดได้แล้วก็ต้องสวมเสื้อยัดออกมาให้เรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมเสื้อยัดได้ด้วยตนเอง และใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ และใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะ และดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมกางเกงยางยืด จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถสวมกางเกงยางยืดได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	9	60%	4	26.66%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองจับขอบกางเกง	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)						
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	11	73.34%	4	26.66%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถสอดขาทีละข้างใส่ในกางเกง	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)						
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	13	86.66%	2	13.34%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	14	93.33%	1	6.67%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถจัดขอบกางเกงให้เรียบร้อย	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)						
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	11	73.34%	4	26.66%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถสวมกางเกง ยางยืดได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองจับขอบกางเกง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถสอดขาที่ละข้างใส่ในกางเกง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถจัดขอบกางเกงให้เรียบร้อย คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถสวมกางเกงยางยืดอย่างถูกต้องตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิด จากเด็ก ไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้ เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำไม่ได้เพราะ ไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่ สามารถสวมเสื้อยืดได้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าทุกขั้นตอนยังมีเด็กที่ทำได้บ้าง โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 เรื่อง สวมกางเกงยางยืดได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 40.00% และเด็กทำได้ 60.00% ผู้ประเมิน สังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยสวมกางเกงยางยืดอยู่ บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 2 เรื่องใช้ มือทั้งสองจับขอบกางเกงโดยทำได้บ้าง 26.66% และเด็กทำได้ 73.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยจับมือไปจับขอบกางเกง เพราะเด็กบางคนยังจับขอบกางเกง ได้ไม่ถูกต้องและผิด และขั้นตอนที่ 3 เรื่องสอดขาที่ละข้างใส่ในกางเกงโดยทำได้บ้าง 13.34% และ เด็กทำได้ 86.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยเพราะจากขั้นตอน ที่แล้วมีเด็กจับขอบกางเกงผิดด้านเลยทำให้สอดขาตามการจับขอบกางเกง แล้วยังมีการสอดขาทั้ง สองข้างไปอยู่ในขากางเกงเดียวกัน และขั้นตอนที่ 4 เรื่องใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอวโดยทำได้ บ้าง 6.67% และเด็กทำได้ 93.33% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังรอให้คุณครูมา ช่วยเหลือและบอกว่าควรทำอะไร และขั้นตอนที่ 5 เรื่องจัดขอบกางเกงให้เรียบร้อยโดยทำได้บ้าง 26.66% และเด็กทำได้ 73.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้น ยังจัดขอบกางเกงได้ไม่

เรียบร้อย บางคนชอบกางเกงไปทางด้านข้าง บางคนดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงอก คุณครูเลยต้องคอยจัดให้เรียบร้อย

จึงจะเห็นว่าเด็กรุ่นนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอน ในเรื่องของการสวมกางเกงยางยืดทั้ง 5 ขั้นตอนในครั้งหน้า

2.ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมกางเกงยางยืดได้อย่างถูกต้อง ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมกางเกงยางยืดได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในทั้ง 5 ขั้นตอน จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำทุกขั้นตอนเป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมกางเกงยางยืดว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมกางเกงยางยืด ต้องเริ่มจากการจับขอบกางเกงให้ถูกด้านและมั่นคง เพื่อที่เวลาสอดขาจะได้สอดถูกต้อง และเวลาสอดขาทางเกงต้องใจเย็นๆ สอดขที่ละข้างให้เสร็จก่อน และค่อยสอดอีกข้างหนึ่ง ไม่สอดขาเข้าไปในขาทางเกงที่เราสอดไปแล้ว พอสอดขาทั้งสองข้างเสร็จแล้วให้ดึงขอบกางเกงขึ้นมาอยู่ระดับเอว ไม่ดึงเกินเพราะจะทำให้รู้สึกอึดอัดและไม่เรียบร้อย สุดท้ายจับขอบกางเกงให้ถูกต้องไม่เอียงด้านใดด้านหนึ่งเกินไปเพื่อความเรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมกางเกงยางยืดได้ ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% การปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการแต่งตัว เรื่องการติดกระดุมเสื้อ จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถติดกระดุมเสื้อได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	8	53.34%	7	76.66%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมสวเสื้อ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	14	93.33%	1	6.67%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถจับกระดุมใส่ในรังคัมได้อย่างเรียบร้อย						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	9	60%	6	40%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถไม่ร้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	13	86.66%	2	13.34%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถติดกระดุมทุกเม็ดได้อย่างเรียบร้อย						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1.ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถติดกระดุมเสื้อได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมسابเสื้อ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถจับกระดุมใส่ในรังคุดได้อย่างเรียบร้อยคิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถไม่ร้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถติดกระดุมทุกเม็ดได้อย่างเรียบร้อย คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถติดกระดุมเสื้อได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็ก ไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเอง มีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถติดกระดุมเสื้อด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2.ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าทุกขั้นตอนยังมีเด็กที่ทำได้บ้าง โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 เรื่องติดกระดุมเสื้อได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 46.66% และเด็กทำได้ 53.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยกระดุมเสื้ออยู่บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 2 เรื่องใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมسابเสื้อโดยทำได้บ้าง 06.67% และเด็กทำได้ 93.33% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกและจับมือให้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมسابเสื้อ เพราะเด็กไม่ได้ทำตามขั้นตอนแต่ใช้มือจับที่กระดุมและใช้มือข้างเดียวกันนั้นพยายามยัดกระดุมเข้าไปในรังคุด และขั้นตอนที่ 3 เรื่องจับกระดุมใส่ในรังคุดได้อย่างเรียบร้อยโดยทำได้บ้าง 40.00% และเด็กทำได้ 60.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกเพราะเด็กบางคนใส่กระดุมไม่ตรงรังคุดข้ามไปข้ามมา และบางคนใส่กระดุมยังไม่ทันเสร็จก็เปลี่ยนไปใส่กระดุมเม็ดอื่นต่อ และขั้นตอนที่ 4 เรื่องไม่ร้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยทำได้บ้าง 13.34% และเด็กทำได้ 86.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังรอให้คุณครูมาช่วยเหลือและบอกว่าควรทำอะไร และขั้นตอนที่ 5 เรื่องติดกระดุมทุกเม็ดได้อย่างเรียบร้อยโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้น ถึงแม้จะติดกระดุมเข้าไปใน

รังคัมได้เรียบร้อยแล้วแต่ก็ยังคงติดไม่ครบทุกเม็ด หรือข้ามบางเม็ดไป คุณครูเลยต้องคอยติดกระดุมให้และคอยบอกเด็กว่ายังติดไม่ครบ

จึงจะเห็นว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอน ในเรื่องของการติดกระดุมเสื้อทั้ง 5 ขั้นตอนในครั้งหน้า

3.ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถติดกระดุมเสื้อได้อย่างถูกต้อง ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการติดกระดุมเสื้อได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในทั้ง 5 ขั้นตอน จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำทุกขั้นตอนเป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการติดกระดุมเสื้อว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะติดกระดุมต้องเริ่มจากการใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมสาบเสื้ออย่างมั่นคง เพื่อที่เวลาติดกระดุมจะได้ติดสะดวกและรวดเร็ว ต่อไปจับกระดุมใส่ในรังคัมขั้นตอนนี้ต้องยังจับกระดุมและริมสาบเสื้อให้ดีเพื่อที่จะได้จับกระดุมใส่ในรังคัมได้ถูกต้องและตรงช่องของกระดุม และคอยเน้นย้ำเสมอว่าให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง ไม่ร้องขอความช่วยเหลือ ต้องฝึกทำด้วยตนเอง ถึงจะใช้เวลานาน ก็ต้องให้เด็กได้ลงมือทำเอง คอยให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กผ่านพ้นกับอุปสรรคและลงมือปฏิบัติได้สำเร็จ และขั้นตอนสุดท้ายให้เด็กตรวจเช็คของตัวเองนั้นติดกระดุมได้ครบทุกเม็ดหรือไม่ หรือติดข้ามเม็ดไหนไปหรือเปล่าเพื่อความเรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นการระงับปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถติดกระดุมเสื้อได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% และการปฏิบัติช้าอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมถุงเท้า จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถสวมถุงเท้าได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	9	60%	6	40%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถสอดนิ้วเท้าลงไปในถุงเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงส้นเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	11	73.34%	4	26.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้ามาจนสุดความยาวของถุงเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	14	93.34%	1	6.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถสวมถุงเท้าได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออกคิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถสอดนิ้วเท้าลงไปถุงเท้า คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงส้นเท้า คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้ามาจนสุดความยาวของถุงเท้า คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถสวมถุงเท้าอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำไม่ได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมถุงเท้าด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 3 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีขั้นตอนที่ 1 เรื่องสวมถุงเท้าได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 40.00% และเด็กทำได้ 60.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยสวมถุงเท้าอยู่บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 2 เรื่องใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออกโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยจับขอบถุงเท้าแล้วดึงให้กว้างออกให้เพราะเด็กไม่จับขอบถุงเท้าและดึงให้กว้างแต่กลับใช้เท้าเหยเข้าไปเลย จึงทำให้ใส่ไม่ได้ เลยทำให้คุณครูต้องเข้าไปช่วยเหลืออยู่บ้างเพื่อที่จะได้ทำขั้นตอนต่อไปได้และขั้นตอนที่ 4 เรื่องใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงส้นเท้าโดยทำได้บ้าง 26.66% และเด็กทำได้ 73.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยดึงปลายถุงเท้าให้เพราะเด็กคิดว่าสอดนิ้วเท้าลงไปแล้วนั้นคือเสร็จสมบูรณ์แล้วทำให้คุณครูต้องมากอยย้ำและบอกให้ทำขั้นตอนต่อไป ส่วนเด็กบางคนเมื่อสอดนิ้วเท้าลงไปแล้วรอคุณครูมาช่วยดึงปลายถุงเท้าให้ คุณครูเลยต้องช่วยเหลือเด็กเพื่อที่จะได้ทำขั้นตอนต่อไปได้ และขั้นตอนที่ 5 เรื่องใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้ามาจนสุดความยาว

ของถุงเท้าโดยทำได้บ้าง 06.66% และเด็กทำได้ 93.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นไม่ดึงปลายถุงเท้าขึ้นมาให้สุดเพราะคิดว่าดึงผ่านตาตุ่มขึ้นมาแล้วคือการสวมถุงเท้าที่เสร็จสมบูรณ์แล้วเลยทำให้คุณครูเลยต้องดึงปลายถุงเท้าและคอยบอกเด็กว่าเราต้องดึงปลายถุงเท้าขึ้นมาให้สุดถุงเท้าก่อนถึงจะเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

จึงจะเห็นว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการสวมถุงเท้า และใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงส้นเท้า และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้ามาจนสุดความยาวของถุงเท้า ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

3.ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมถุงเท้าได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมากเข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมถุงเท้าได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการสวมถุงเท้าได้ด้วยตนเอง และใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงส้นเท้า และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้ามาจนสุดความยาวของถุงเท้า จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมถุงเท้าว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมถุงเท้าต้องเริ่มจากการใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าให้มันแล้วดึงให้กว้างออก เพื่อที่จะได้สอดนิ้วเท้าลงไปถุงเท้าได้อย่างสะดวกและเรียบร้อย พอสอดนิ้วเท้าลงไปถุงเท้าเรียบร้อยแล้ว ใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าขึ้นมาโดยดึงปลายมาไว้ที่ส้นเท้าก่อนและดึงขึ้นให้ผ่านข้อเท้า แล้วจึงค่อยดึงปลายถุงเท้าขึ้นมาที่ขาให้สุดความยาวของถุงเท้าให้เรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมถุงเท้าได้ด้วยตนเอง ตนเอง และใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงส้นเท้า และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้ามาจนสุดความยาวของถุงเท้าได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมรองเท้า จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถสวมรองเท้าได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้มือยกลิ้นรองเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	14	93.34%	1	6.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถติดแปะปรองเท้าได้เรียบร้อย						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	13	86.66%	2	13.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถสวมรองเท้าได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือยกลิ้นรองเท้า คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถติดเบาะรองเท้าได้เรียบร้อย คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถสวมรองเท้าอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะทำให้เกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำไม่ได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมรองเท้าได้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 2 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีขั้นตอนที่ 1 เรื่องสวมรองเท้าได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยสวมรองเท้าอยู่บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 3 เรื่องยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้าโดยทำได้บ้าง 06.66% และเด็กทำได้ 93.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกให้ทำตามขั้นตอน เพราะเด็กสอดเท้าเข้าไปในรองเท้าแต่นิ้วเท้าไม่อยู่ที่หัวรองเท้าแต่อยู่แค่กลางรองเท้าเลยทำให้เป็นอุปสรรคในขั้นตอนต่อไป เลยทำให้คุณครูต้องเข้าไปช่วยเหลืออยู่บ้างเพื่อที่จะได้ทำขั้นตอนต่อไปได้ และขั้นตอนที่ 4 เรื่องใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้าโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยดึงขอบรองเท้าให้เพราะเด็กเคยชินกับการเหยียบส้นรองเท้าเลย มีลิ้มขั้นตอนของการดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้าไปบ้าง ทำให้คุณครูต้องมาคอยย้ำและบอกให้ทำขั้นตอนนี้ให้สำเร็จเพื่อทำขั้นตอนต่อไป และขั้นตอนที่ 5 เรื่องติดเบาะรองเท้าได้เรียบร้อยโดยทำได้บ้าง 13.34% และเด็กทำได้ 86.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้น

บางคนรอคุณครูมาติดให้ด้วยความเคยชิน บางคนติดแต่ไม่ได้ติดสนิทให้เรียบร้อย เลยทำให้เวลาเดินแปะปรองเท้าเลยหลุด ทำให้คุณครูช่วยติดแปะปรองเท้าให้ ถึงจะเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

จึงจะเห็นว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการสวมรองเท้าได้ด้วยตนเอง และยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า และใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า และติดแปะปรองเท้าได้เรียบร้อย ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

3. ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมรองเท้าได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมรองเท้าได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการสวมรองเท้าได้ด้วยตนเอง และยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า และใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า และติดแปะปรองเท้าได้เรียบร้อย จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมรองเท้าว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่น เวลาจะสวมรองเท้า ต้องเริ่มจากการใช้มือยกลิ้นรองเท้าก่อน และถึงค่อยยกเท้าสอดเข้าไปให้นิ้วเท้าของเราโดนหัวรองเท้า ขั้นตอนนี้ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ เพราะว่าถ้าเราไม่สอดนิ้วเท้าไปให้โดนหัวรองเท้า จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อขั้นตอนต่อไป เพราะจะทำให้ดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้าไม่ได้ และเน้นย้ำกับเด็กว่า ต่อไปนี้จะไม่เหยียบส้นรองเท้าแล้ว เพราะจะทำให้รองเท้าพังและไม่สวย เพราะวิธีที่ใส่ที่ถูกต้องจริงๆนั้นคือการให้ขอบรองเท้านั้นหุ้มส้นเท้าเอาไว้เพื่อเป็นการปกป้องเท้า และไม่ทำให้รองเท้าดี ๆ นั้นพัง ต่อด้วยขั้นตอนสุดท้ายต้องติดแปะปรองเท้าให้เรียบร้อย เช็กให้ติดดีให้แน่นเพื่อความเรียบร้อย และทำให้ไม่เกิดอันตราย เพราะถ้าติดแปะปรองเท้าไม่ดีและแปะหลุดลงมา จะทำให้สะดุดรองเท้าได้ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะไม่เป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมรองเท้าได้ด้วยตนเอง และยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า และใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า และติดแปะปรองเท้าได้เรียบร้อย ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการรับประทานอาหารและการขับถ่าย เรื่องการรับประทานอาหาร จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถรับประทานอาหารจากช้อนได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	9	60%	6	40%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถใช้มือจับช้อนส้อมได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	11	73.34%	4	26.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถใช้ช้อนตักอาหารเป็นคำๆได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถใช้มือยกช้อนที่มีอาหารขึ้นนำเข้าปากและนำออกจากปากโดยไม่อมช้อนคาไว้ที่ปาก						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถรับประทานอาหารเรียบร้อยโดยไม่หกเลอะเทอะ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	12	80%	3	20%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1.ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถรับประทานอาหารจากช้อนได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือจับช้อนส้อมได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้ช้อนตักอาหารเป็นคำๆได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือยกช้อนที่มีอาหารขึ้นนำเข้าปากและนำออกจากปากโดยไม่อมช้อนคาไว้ที่ปาก คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถรับประทานอาหารเรียบร้อยโดยไม่หกเลอะเทอะ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถรับประทานอาหารได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็ก ไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเอง มีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถรับประทานอาหารด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2.ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าทุกขั้นตอนยังมีเด็กที่ทำได้บ้าง โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 เรื่องรับประทานอาหารจากช้อนได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 40.00% และเด็กทำได้ 60.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยอยู่บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 2 เรื่องใช้มือจับช้อนส้อมได้ด้วยตนเองโดยทำได้บ้าง 26.66% และเด็กทำได้ 73.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกและจับมือให้มือทั้งสองข้างจับช้อนส้อม เด็กบางคนจับช้อนส้อมแต่จับไม่มั่นคงเลยทำให้ช้อนส้อมตกลงพื้นบ้าง และขั้นตอนที่ 3 เรื่องใช้ช้อนตักอาหารเป็นคำๆได้ด้วยตนเองโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกและช่วยจับช้อนตักอาหารเป็นคำๆอยู่บ้าง เด็กบางคนไม่ใช้ช้อนตักข้าวแต่ใช้มือในการนำข้าวเข้าปากแทนช้อน และขั้นตอนที่ 4 เรื่องใช้มือยกช้อนที่มีอาหารขึ้นนำเข้าปากและนำออกจากปากโดยไม่อมช้อนคาไว้ที่ปากโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังรอให้คุณครูมาช่วยเหลือและบอกว่าควรทำอย่างไร เด็กบางคนยังอมช้อนอยู่บ้าง และขั้นตอนที่ 5 เรื่องรับประทานอาหารเรียบร้อยโดยไม่หกเลอะเทอะโดยทำได้บ้าง 20.00% และเด็กทำได้ 80.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้น

ถึงแม้จะรับประทานอาหารด้วยตนเองได้ แต่ก็ยังมีหกละเอะเทาะบ้าง ช้อนตักบ้าง เป็นเพราะว่าจับช้อนไม่มั่นคง

จึงจะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอน ในเรื่องของการรับประทานอาหารทั้ง 5 ขั้นตอนในครั้งหน้า

3. ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถรับประทานอาหารได้อย่างถูกต้อง ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการรับประทานอาหารได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในทั้ง 5 ขั้นตอน จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำทุกขั้นตอนเป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการรับประทานอาหารว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลารับประทานอาหาร ต้องเริ่มจากการใช้มือจับช้อนอย่างมั่นคง เพื่อที่เวลาตักอาหารจะได้ไม่หกละเอะเทาะ ต่อไปใช้ช้อนตักอาหารเป็นคำๆก่อนนำเข้าปาก ไม่ต้องรีบค่อยๆตักและห้ามใช้มือตักข้าวเข้าไปต้องใช้ช้อนเท่านั้น เพื่อความสะอาดและถูกสุขอนามัย ถึงจะใช้เวลานาน ก็ต้องให้เด็กได้ลงมือทำเอง ค่อยให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กผ่านพ้นกับอุปสรรคและลงมือปฏิบัติได้สำเร็จ และขั้นตอนต่อไปให้นำช้อนที่มีอาหาร นำเข้าปาก ไม่อมช้อนเอาไว้ เพราะจะทำให้ไม่เรียบร้อยและจะทำให้ติดคอเป็นอันตรายได้ สุดท้ายถึงแม้เราจะรับประทานอาหารได้ด้วยตนเองได้แล้วก็ต้องรักษาความสะอาดด้วยโดยการรับประทานอาหารไม่ให้หกละเอะเทาะ และรับประทานอาหารให้เรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถรับประทานอาหารได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% และการปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

ด้านการรับประทานอาหารและการขับถ่าย เรื่องการดื่มจากแก้วด้วยตนเอง จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถดื่มน้ำหรือนมจากแก้วได้ด้วยตนเอง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	8	53.34%	7	46.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถไม่เรียกร้องหาขวดนม						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	12	80%	3	20%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วอย่างมั่นคง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างยกแก้วให้ขอบแก้วอยู่ตรงริมฝีปาก						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถกระดกแก้วให้น้ำหรือนมเข้าปากโดยไม่หกเลอะเทอะ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	14	93.33%	1	6.67%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถดื่มน้ำหรือนมจากแก้วได้ด้วยตนเอง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถไม่เรียกร้องหาขวดนม คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วอย่างมั่นคง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถใช้มือทั้งสองข้างยกแก้วให้ขอบแก้วอยู่ตรงริมฝีปาก คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถกระดกแก้วให้น้ำหรือนมเข้าปากโดยไม่หกเลอะเทอะ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถดื่มจากแก้วได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็ก ไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเอง มีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำไม่ได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถดื่มจากแก้วด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าทุกขั้นตอนยังมีเด็กที่ทำได้บ้าง โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 เรื่อง ดื่มน้ำหรือนมจากแก้วได้ด้วยตนเองโดยเด็กทำได้บ้าง 46.66% และเด็กทำได้ 53.34% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกขั้นตอนและยังช่วยอยู่บ้าง เพราะด้วยการลิ้มขั้นตอนเลยต้องมีครูคอยบอกคอยย้ำและคอยทำให้ และขั้นตอนที่ 2 เรื่อง ไม่เรียกร้องหาขวดนม โดยทำได้บ้าง 20.00% และเด็กทำได้ 80.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังแอบถามหาถึงขวดนมอยู่บ้าง และมีท่าที่ไม่พอใจมีตัวเองไม่ได้กินจากขวดนม และขั้นตอนที่ 3 เรื่อง ใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วอย่างมั่นคงโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยบอกและช่วยจับมือทั้งสองข้างให้จับแก้วน้ำอย่างมั่นคง เพราะเด็กจับแก้วมือเดียวเลยทำให้ไม่มั่นคง จะทำให้แก้วตกและหกเลอะเทอะได้ และขั้นตอนที่ 4 เรื่อง ใช้มือทั้งสองข้างยกแก้วให้ขอบแก้วอยู่ตรงริมฝีปากโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังรอให้คุณครูมาช่วยเหลือและบอกว่าควรทำอะไร เด็กบางคนใช้มือแค่ข้างเดียวในการยกแก้ว ทำให้แก้วไม่มั่นคง ทำให้หกเลอะเทอะได้ และขั้นตอนที่ 5 เรื่อง กระดกแก้วให้น้ำหรือนมเข้าปากโดยไม่หกเลอะเทอะโดยทำได้บ้าง 06.67% และเด็กทำได้ 93.33% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้น ที่หกเลอะเทอะเป็นเพราะว่าจับแก้วไม่มั่นคง และโดยวิธีการจับแก้วนั้นไม่ได้ใช้ทั้งสองมือแต่ใช้แค่มือข้างเดียวในการจับแก้วแล้วยกดื่ม เลยทำให้หกเลอะเทอะ

จึงจะเห็นว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอน ในเรื่องของการตีมาจากแก้วทั้ง 5 ขั้นตอนในครั้งหน้า

3. ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถตีมาจากแก้วได้อย่างถูกต้อง ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการตีมาจากแก้วได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม

จะเห็นว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในทั้ง 5 ขั้นตอน จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำทุกขั้นตอนเป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการตีมาจากแก้วว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาตีมาจากแก้วต้องเริ่มจากการใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วให้มั่นคง เพื่อที่เวลาตีจะได้ไม่หกเลอะเทอะ ต่อไปเน้นย้ำเรื่องของการตีมาจากแก้วแทนการกินขนม เพราะเด็กในวัยนี้สามารถตีมาจากแก้วได้แล้ว ไม่ต้องพึ่งขนมอีกต่อไป สอนให้เห็นโทษหรือข้อเสียของเรื่องการไม่เลิกขนมเมื่อตอนโตแล้วว่าถ้ายังกินจากขนมอยู่นั้นจะเกิดผลและเป็นอย่างไร ให้เด็กได้ลงมือตีมาจากแก้วเอง คอยให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กผ่านพ้นกับอุปสรรคและลงมือปฏิบัติได้สำเร็จ และขั้นตอนต่อไปเมื่อใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วให้มั่นคงแล้ว ยกแก้วขึ้นมาไม่ต้องรีบยกให้ขอบแก้วนั้นมาอยู่ตรงริมฝีปาก เพื่อตอนเวลายกแก้วตีนั้นจะได้ไม่หกเลอะเทอะและเข้าปากพอดี สุดท้ายถึงแม้เราจะตีมาจากแก้วได้ด้วยตนเองได้แล้วก็ต้องรักษาความสะอาดด้วยโดยการตีมาจากแก้วไม่ให้หกเลอะเทอะ และตีมาจากแก้วให้เรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถตีมาจากแก้วได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% และการปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

ตาราง 15 แสดงผลการประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ด้านการรับประทานอาหารและการขับถ่าย เรื่องการขับถ่ายด้วยตนเอง จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการทดสอบ	ระดับการประเมินผล					
	ทำได้	คิดเป็นร้อยละ	ทำได้บ้าง	คิดเป็นร้อยละ	ทำไม่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1. เด็กสามารถมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	14	93.33%	1	6.67%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
2. เด็กสามารถถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	10	66.66%	5	33.34%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
3. เด็กสามารถยื่นหันหน้าเข้าโถส้วมหรือนั่งบนโถส้วมได้อย่างถูกต้อง						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	15	100%	0	0%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
4. เด็กสามารถล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	12	80%	3	20%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%
5. เด็กสามารถสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัว						
- ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)	0	0%	0	0%	15	100%
- ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำ	11	73.37%	4	26.66%	0	0%
ขั้นตอนการทดสอบ						
- ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)	15	100%	0	0%	0	0%

1. ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม (Pre-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 1 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 3 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถยื่นหันหน้าเข้าโถส้วมหรือนั่งบนโถส้วมได้อย่างถูกต้อง คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 4 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

ขั้นตอนการทดสอบที่ 5 สรุปได้ว่าเด็กไม่สามารถสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัว คิดเป็นทำไม่ได้ 100%

จากขั้นตอนการทดสอบที่ 1-5 พบว่าเด็กไม่สามารถขับถ่ายอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำไม่ได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถขับถ่ายด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

2. ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าขั้นตอนการทดสอบที่ 3 นั้นเด็กสามารถทำได้ทั้งหมด 100% แต่มีขั้นตอนที่ 1 เรื่องมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำโดยเด็กทำได้บ้าง 06.67% และเด็กทำได้ 93.33% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นเมื่อเวลาถึงเวลาอยากเข้าห้องน้ำ ไม่กล้าบอกคุณครูแต่แสดงอาการแปลกๆออกมาคือร้องไห้โดยไม่มีสาเหตุ คุณครูเลยต้องเข้าไปถามเป็นการส่วนตัวเด็กถึงได้ยอมบอกว่าปวดท้องอยากเข้าห้องน้ำ และขั้นตอนที่ 2 เรื่องถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัวโดยทำได้บ้าง 33.34% และเด็กทำได้ 66.66% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยถอดกางเกงและคอยบอกอยู่บ้าง ว่าควรทำอะไร ขั้นตอนที่ 4 เรื่องล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อยโดยทำได้บ้าง 20.00% และเด็กทำได้ 80.00% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นยังต้องมีคุณครูคอยช่วยเหลือและบอกอยู่บ้าง เพราะเด็กบางคนล้างอวัยวะขับถ่ายเรียบร้อยแต่ไม่ได้ราดน้ำ บางคนไม่ได้ล้างอวัยวะแต่ราดน้ำ คุณครูเลยต้องช่วยบอกและเตือน และขั้นตอนที่ 5 เรื่องสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัวโดยทำได้

บ้าง 26.63% และเด็กทำได้ 73.37% ผู้ประเมินสังเกตว่าเด็กที่ทำได้บ้างนั้นถึงแม้จะสวมกางเกงหลังจากทำธุระส่วนตัวเสร็จแต่ก็ไม่ได้สวมใต้อย่างเรียบร้อยนัก จึงทำให้คุณครูต้องมาจับกางเกงให้เรียบร้อยจึงจะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนของการมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ และถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว และล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย และสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัว ในครั้งหน้าให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

3.ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม (Post-test)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถขับถ่ายได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการขับถ่ายได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรมจะเห็นได้ว่าช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ ยังมีเด็กที่ทำได้บ้างในขั้นตอนของการมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ และถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว และล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย และสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัว จึงทำให้ผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนนี้เป็นพิเศษโดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการขับถ่ายว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเมื่อปวดเข้าห้องน้ำ จะต้องบอกคุณครูหรือผู้ใหญ่ก่อนที่จะไปเข้าห้องน้ำทุกครั้ง เพื่อให้คุณครูพาไปเวลามีปัญหาคุณครูจะได้ช่วยเหลือได้ และย้ำเตือนถึงเรื่องการขอเข้าห้องน้ำนั้นว่าไม่ใช่เรื่องน่าอาย เป็นเรื่องปกติและเรื่องที่ดีมาก เพราะเมื่อเวลาเราปวดหนักหรือปวดเบาคุณครูจะได้พาเข้าห้องน้ำทันที ไม่เลอะเทอะเรี่ยราด และไม่ควรรออันเอาไว้เพราะถ้าอันเอาไว้และอันไม่อยู่เรี่ยราดออกมา จะเป็นเรื่องน่าอายมากกว่าการขอเข้าห้องน้ำ และเมื่อขอเข้าห้องน้ำสำเร็จเรียบร้อยแล้ว เวลาเราไปเข้าห้องน้ำต้องถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัวเพื่อที่จะได้ไม่สกปรกและเปรอะเลอะเทอะเวลาขับถ่าย เมื่อถอดกางเกงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ชายหันหน้าเข้าโถส้วมให้เรียบร้อย และผู้หญิงนั่งบนโถส้วม เพื่อที่จะได้ไม่สกปรกและขับถ่ายได้อย่างสะอาดเรียบร้อย เมื่อทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้ว ต้องอย่าลืมล้างอวัยวะขับถ่ายให้สะอาด เพราะถ้าไม่ล้างให้สะอาดจะทำให้สกปรก ทำให้เกิดอาการคันและไม่สบายตัว และเมื่อล้างอวัยวะขับถ่ายเรียบร้อยแล้ว ต้องอย่าลืมราดน้ำให้สะอาด เช็ดให้เรียบร้อยว่าราดสะอาดและราดหมดหรือไม่ เพื่อที่จะได้มีคนเข้ามาใช้ต่อได้ และก่อนออกจากห้องน้ำต้องสวมกางเกงให้เรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้

ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถขับถ่ายได้ด้วยตนเอง และการมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ และถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว และล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย และสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัว ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำเพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเลือกใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในฐานะที่สามารถช่วยพัฒนาคนให้สมบูรณ์และทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสพัฒนาทั้งจิตใจ ร่างกาย สังคมและปัญญา เรียนรู้ที่จะคิดและแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดทักษะการพึ่งตนเองโดยเลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กก่อนวัยเรียน ช่วงอายุ 3 - 4 ปี เนื่องจากเป็นวัยที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ สิ่งสำคัญคือให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยการเรียนรู้ผ่านการเล่นซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยตรง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการเตรียมความพร้อมในทักษะการช่วยเหลือตนเองให้กับเด็กโดยผ่านการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน การวิจัยครั้งนี้เล็งมองที่จะสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ใช้พัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการวิจัยและสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ใช้พัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันมีการพัฒนามากกว่าก่อนทำกิจกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา ทั้งหมด 1 ห้อง จำนวน 15 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กก่อนวัยเรียน เพศชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา จำนวน 15 คน เพศชาย 7 คน เพศหญิง 8 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมละครสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน
2. เครื่องมือในการวัด คือ แบบประเมินทักษะก่อนและหลังเรื่องทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ประกอบไปด้วย 1. ด้านความสะอาด 2. ด้านการแต่งตัว 3. ด้านรับประทานอาหารและการขับถ่าย

วิธีการดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการเป็น เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือวันจันทร์ – วันพฤหัสบดีใช้เวลาวันละ 40 นาที ระหว่างเวลา 10.30-11.10 น. โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็ก
2. เก็บข้อมูลก่อนการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน นำมาประเมิน ใช้ระยะเวลาประเมิน 2 วัน
3. ดำเนินการทดลองโดยการสอนด้วยแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน 12 แผนเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที และทำการประเมินแบบไม่เป็นทางการเพื่อหาว่าเด็กสามารถเรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใดหลังจากที่เราได้ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ไปสอน และหาว่ามีเรื่องไหนที่เด็กสามารถเข้าใจยังไม่สมบูรณ์ เพื่อนำมาเน้นย้ำเพิ่มเติมในสัปดาห์ที่ 4-6 เพื่อเป็นการทวนซ้ำ ให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น เพราะถ้าได้มีการฝึกฝนอยู่เสมอก็จะทำให้สิ่งที่เรียนรู้นั้นเกิดความมั่นคงถาวร

4. เก็บข้อมูลหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน หลังการสอนและทวนซ้ำแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน 12 แผนเสร็จหมดแล้ว

5. นำข้อมูลจากแบบประเมินก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและสรุปผลการทดลอง ว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองนั้นแตกต่างกันหรือไม่

สรุปผลการวิจัย

1. ผลจากการออกแบบสร้างแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

2. การเปรียบเทียบในการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า เด็กก่อนวัยเรียนมีทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันช่วงก่อนการทำกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับน้อยมาก ซึ่งคิดเป็นเด็กทำได้คิดเป็น 0 % และช่วงหลังจากการจัดกิจกรรม มีการเปลี่ยนแปลงโดยทำได้มากที่สุดทั้งหมดคิดเป็น เด็กทำได้คิดเป็น 100 % ถึงแม้เด็กจะสามารถทำได้ 100% ทั้ง 3 ด้าน แต่เมื่อมาพิจารณาเป็นรายด้านแล้วทำให้พบว่าเด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้ในเรื่องของด้านความสะอาดได้ดีที่สุด รองลงมาคือด้านการแต่งตัว และสุดท้ายด้านการรับประทานอาหารและด้านการขับถ่าย

เมื่อเปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานของค่าคะแนนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน พบว่าเด็กก่อนวัยเรียนมีทักษะการปฏิบัติทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน มีความพัฒนาสูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมาก

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ของเด็กก่อนวัยเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์ จากทฤษฎีละครสร้างสรรค์ ที่ว่าด้วยละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดี (ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนาภรณ์. 2546: 31-35)

โดยผู้วิจัยได้นำเนื้อหาในทฤษฎีละครสร้างสรรค์มาเรียบเรียง จัดทำข้อมูลเป็นแผนกิจกรรม ละครสร้างสรรค์เรื่องทักษะการช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวัน เพื่อที่จะนำไปใช้สอนให้กับเด็ก ก่อนวัยเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันประกอบไปด้วย 1.ด้านความสะอาด 2.ด้านการแต่งตัว 3.ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย โดยเริ่มตั้งแต่ให้เห็นถึงความสำคัญของการช่วยเหลือตนเองในทุกๆด้าน เห็นโทษของการไม่ปฏิบัติ และให้เกิดการตระหนักรู้และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดย 1. เริ่มจากการเล่นเกมส์ เพื่อเป็นการละลายพฤติกรรมและการเตรียมตัวให้กับเด็ก ๆว่าจะสอนเรื่องอะไร 2.ตั้งคำถามชักชวนก่อนเข้าสู่เนื้อหา เพื่อให้ทราบว่าเด็กมีความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนมากน้อยเพียงใด 3.เล่านิทาน นำเรื่องที่จะสอนนำมาแต่งนิทานเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและสนใจเข้าใจในเรื่องที่จะสอน โดยนิทานก็จะแฝงแง่คิด และให้เห็นโทษของการไม่ปฏิบัติตามว่าจะจะเป็นเช่นไร 3.ชั้นสอน โดยการนำขั้นตอนที่เราจะสอนนำมาแต่งเป็นเพลงเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้มากกว่าเดิม และเด็กก็จะได้สนุกไปกับเพลงและยังทำให้เด็กปฏิบัติตามได้ง่ายขึ้น เพราะสามารถทำซ้ำบ่อยๆได้ไม่น่าเบื่อ 4. ประเมินผล โดยการวัดความเข้าใจ จะตั้งคำถามหรือเป็นเกมส์เพื่อดูความเข้าใจว่าเด็กสามารถเข้าใจในสิ่งที่สอนมากน้อยเพียงใด และดูว่าเด็กสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองได้หรือไม่จากสิ่งที่สอนไป

ผู้วิจัยพบว่า จากการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ก่อนการจัดกิจกรรมพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนขาดทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันเป็นอย่างมาก เพราะตัวผู้เรียนนั้นไม่สามารถปฏิบัติการช่วยเหลือตัวเอง ทั้ง 3 ด้านได้เลย ยังต้องมีคุณครูมาคอยทำทุกๆขั้นตอนให้จึงทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้ และไม่สามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ ผู้วิจัยจึงต้องปลูกฝังความคิดให้เด็กใหม่ ให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในด้านทักษะการช่วยเหลือตัวเองให้ได้ ไม่รอหรือพึ่งพาคนอื่นอยู่เสมอให้รู้จักปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทุกขั้นตอนโดยเริ่มจากขั้นตอนง่ายๆใกล้ตัวก็คือ ด้านทักษะการช่วยเหลือตนเองทั้ง 3 ด้านที่ประกอบไปด้วย 1. ด้านความสะอาด 2.ด้านการแต่งตัว 3.ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เมื่อเด็กปฏิบัติด้วยตนเองได้ทั้ง 3 ด้านแล้วจะทำให้ได้เกิดการเรียนรู้ และพึ่งพาตนเองได้ เกิดความภาคภูมิใจ และไม่เป็นภาระของผู้อื่น ถ้าเตรียมความ

พร้อมให้เด็กได้ตามนี้ ก็จะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีและเตรียมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆที่จะเกิดขึ้นได้เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 3) ได้กล่าวว่า การที่เด็กได้รับการปลูกฝังให้ได้มีโอกาสช่วยเหลือตนเองนั้น เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักคิด รู้จักทำ มีความรับผิดชอบ รู้จักพึ่งพาตนเอง และภูมิใจในความสามารถของตน

ผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนาการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน โดยนำแนวคิดพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์ มาพัฒนากิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาที่เป็นเป็นไปตามลำดับขั้น และเน้นกระบวนการปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งรูปแบบการสอนตามแนวคิดของเปียเจต์ เป็นการสอนโดยจัดลำดับเนื้อหาในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยได้โดยตรง โดยหลักสูตรสำหรับเด็กควรเน้นการให้เด็กได้มีโอกาสจัดกระทำ กับวัตถุต่างๆ เพราะเด็กในวัยนี้จะเรียนรู้โดยอาศัยประสาทสัมผัสรับรู้และการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมที่ควรจัดให้กับเด็กปฐมวัยควรเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสให้ได้มากที่สุด กิจกรรมที่สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้คิดและมีโอกาสจัดกระทำ หรือ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสแต่ละอย่าง ได้เห็นสิ่งต่างๆ หรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆรอบตัว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553: 11-13)

ผู้วิจัยอยากให้ความรู้ที่เด็กได้รับอยู่กับตัวเด็กอย่างมั่นคงและถาวรเพื่อเกิดประโยชน์ในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ โดยการทำซ้ำนั้นมีความสำคัญต่อตัวเด็กอย่างมากเพราะเด็กนั้นควรที่จะมีการฝึกฝนและการทำซ้ำๆเพื่อให้เกิดการมีประสิทธิภาพที่ดีและอยู่อย่างมั่นคงถาวรจากที่ และยังสามารถนำมาใช้กับเด็กในวัยช่วงอายุ 3-4 ปีได้ดีเพราะ การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพที่ดีได้ก็ต่อเมื่อ ผู้รับมีความพร้อมที่จะเปิดรับความรู้ และได้รับความรู้ไปแล้วความรู้นั้นก็เกิดประโยชน์ก็ต่อเมื่อเราลงมือทำซ้ำๆเพื่อให้เกิดการจำได้และทำอย่างถูกวิธี ถ้าเราไม่ถูกการทำซ้ำเลยความรู้นั้นก็อาจจะหายไปได้หรือเราทำไม่ถูกต้อง ดังนั้นถ้าอยากให้ความรู้ที่เราได้รับมาอยู่กับตัวเราและสร้างประโยชน์ ควรที่จะมีการฝึกฝนและการทำซ้ำๆเพื่อให้เกิดการมีประสิทธิภาพที่ดีและอยู่อย่างมั่นคงถาวร ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553: 20) ได้กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้

2. การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา พบว่าเด็กก่อนวัยเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะการช่วยเหลือตนเองมากขึ้นจากตอนแรกที่ไม่ได้เลย สามารถปฏิบัติทักษะการช่วยเหลือตนเองได้ด้วยตนเองทั้ง 3 ด้าน พิจารณาได้จากแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองทั้ง 3 ด้าน ผลออกมาว่าเด็กสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ในทักษะการช่วยเหลือตนเอง โดยคิดเป็นเด็กทำได้ทั้งหมด 100% สามารถอธิบายโดยละเอียดได้ดังนี้

1. ทักษะด้านความสะอาด

1.1 เรื่องการล้างมือ

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรมผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถล้างมือด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100% ซึ่งจากการสังเกตของผู้ประเมินพบว่า เด็กทำได้แค่เพียงเอามือผ่านน้ำหรือจุ่มมือลงในชามน้ำเท่านั้นโดยไม่ได้ล้างมือตามขั้นตอนที่ถูกต้องและเด็กที่ไม่สามารถทำได้เลยนั้น ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กไม่ได้ปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเอง โดยมีคุณครูคอยช่วยเหลือจับมือและล้างให้เด็ก และไม่ได้ใช้สบู่ในการทำ ความสะอาดเลยทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองในเรื่องการล้างมือ

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ และผู้ประเมินจึงพบปัญหาอีกว่าที่เด็กนั้นไม่สามารถล้างฟองสบู่หมด เป็นเพราะผู้ประเมินเลือกใช้สบู่เหลวไม่ได้ ใช้สบู่ก้อน และสบู่เหลวมีความเหนียวและล้างออกยากกว่าสบู่ก้อน และเด็กกดสบู่เหลวเยอะเกินไปก็จะทำให้ล้างยาก และใช้เวลานานและเด็กอาจจะแค่ล้างออกแค่เล็กน้อยเลยทำให้ยังมีฟองอยู่

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถล้างมือได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการล้างมือได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ และเปลี่ยนจากสบู่เหลวเป็นสบู่ก้อนและสอนให้เด็กใช้เวลาในการล้างมือให้ฟองออกให้หมด ให้มือหายลื่น และสร้างความตระหนักรู้ให้ล้างมือจนฟองออกให้หมด ถ้าไม่ล้างจนสบู่ออกหมดจะทำให้เกิดผลเสียได้เหมือนกัน และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กปฏิบัติล้างมือทั้งสองจนหมดฟองสบู่ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้

แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

1.2 เรื่องการแปร่งฟัน

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรมผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถแปร่งฟันด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100% ซึ่งจากการสังเกตของผู้ประเมินพบว่า เด็กทำได้แค่เพียงนำแปรงสีฟันเข้าไปในปากและแปร่งตามขั้นตอนที่คุณครูคอยบอก ถึงแม้เด็กจะปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเองแต่ก็ยังมีคุณครูคอยช่วยจับช่วยบอกทุกขั้นตอน จึงทำให้เด็กไม่ได้เกิดความคิดการจำและฝึกฝนด้วยตนเองเพราะคอยแต่ทำตามที่คุณครูบอก และก่อนจะแปร่งฟันเด็กไม่ได้เริ่มด้วยการบ้วนปากก่อนแต่กลับใส่แปรงสีฟันเข้าปากเลยและเด็กยังได้รับความรู้ว่าแปร่งฟันแต่ด้านหน้าซ้ายและขวา ทำให้เด็กไม่ได้อ้าปากเพื่อที่จะแปร่งฟันด้านในให้ครบทุกซี่ จึงทำให้

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถแปร่งฟันได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการแปร่งฟันได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ว่าการแปร่งฟันทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้เลยต้องแปร่งให้ครบทุกซี่เพื่อที่จะได้มีฟันที่สะอาดและแข็งแรงปลอดภัยจากแมงกินฟัน และสอนเพิ่มเติมในเรื่องความสะอาดถึงแม้จะบ้วนฟองออกจากปากหมดแล้วก็ยังมียอดที่แก้มหรือขอบปากเราก็ควรเช็ดหรือล้างออกเพราะถ้ามีคราบยาสีฟันติดอยู่ก็ทำให้เกิดผลเสียต่อตัวเราได้เช่นกัน และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กปฏิบัติตามการแปร่งฟันได้ทั้งด้านหน้าด้านซ้ายและด้านขวาและบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปร่งฟันเสร็จ ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำเพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

1.3 เรื่องการอาบน้ำ

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรมผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถอาบน้ำตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100% เมื่อทดสอบขั้นตอนการทดสอบที่ลงลึกรายละเอียดในเรื่องของการอาบน้ำพบว่าเด็กไม่สามารถอาบน้ำได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนด ซึ่งจากการสังเกตของผู้ประเมินพบว่า เด็กที่ทำได้บ้างทำได้แค่เพียงนําน้ำมาราดตัวแต่ไม่รู้ว่าจะต้องใช้สบู่ในการอาบน้ำด้วย และแค่ราดตัวให้เปียกอย่างเดียวโดยไม่มีการนํามือมาถูตัวเพื่อเอาสิ่งสกปรกออกและยังมีคุณครูคอยช่วยเหลือโดยการถูสบู่และถูตัวและราดน้ำเพื่อให้ฟองออกหมด จึงทำให้

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถอาบน้ำได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการอาบน้ำได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ว่าการอาบน้ำทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้และเวลาอาบน้ำทุกครั้งต้องใช้สบู่ในการอาบน้ำด้วยเพื่อชำระสิ่งสกปรกที่อยู่ตามร่างกายถ้าแค่ราดน้ำอย่างเดียวพวกสิ่งสกปรกจะยังอยู่และจะต้องใช้สบู่ถูทุกส่วนของร่างกายโดยที่เริ่มจากคอจนถึงเท้าเพื่อให้เด็ก ๆ ไม่ลืมถูส่วนใดส่วนหนึ่งในร่างกายเพราะจะทำให้เริ่มถูส่วนแรกของร่างกายจนถึงส่วนสุดท้ายของร่างกาย จะได้ถูกพวกสิ่งสกปรกออกจากร่างกายให้หมดทุกส่วน และสอนการดักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด ถึงแม้เราจะถูสบู่ทั่วร่างกายแล้วขั้นตอนการราดน้ำที่เอาฟองสบู่ออกจากร่างกายเราให้หมดนั้นก็สำคัญ เพราะว่าถ้าไม่ล้างสบู่ออกให้หมดเชื้อโรคก็ยังคงติดอยู่ที่ตัวเรา แถมทำให้เราไม่สบายตัวเพราะตัวเรายัง ๆ สกปรกอยู่ เพราะฉะนั้นเราควรที่จะราดน้ำให้ทั่วร่างกายและใช้มือถูฟองสบู่ออกให้หมดจนตัวหายสลิ้น และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถใช้มือที่มีสบู่ถูตัวเริ่มจากคอไล่ลงไปเรื่อย ๆ จนถึงเท้าและสามารถดักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ตัวออกหมดได้สะอาด ได้ทั้งหมด 100 % ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

2. ทักษะด้านการแต่งตัว

2.1 เรื่องการสวมเสื้อยืด

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถสวมเสื้อยืดอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมเสื้อยืดด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมเสื้อยืดได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมเสื้อยืดได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมเสื้อยืดว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมเสื้อยืด ต้องเริ่มจากการรวมชายเสื้อไปไว้ที่คอเสื้อให้เรียบร้อย เพื่อที่จะได้สวมเข้าไปในศีรษะได้ และเวลาจับนั้นมือต้องจับให้แน่นให้รวบชายเสื้อดีๆ ไม่ขยำ ใช้มือจับให้มันจะได้ไม่หลุด พอสวมเข้าไปในศีรษะแล้วก็สอดแขนตามขั้นตอนและดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย และถึงแม้จะสวมเสื้อยืดได้แล้วก็ต้องสวมเสื้อยืดออกมาให้เรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมเสื้อยืดได้ด้วยตนเอง และใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ และใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะ และดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

2.2 เรื่องการสวมกางเกงยางยืด

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถสวมกางเกงยางยืดอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จเลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำให้ไม่ได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมกางเกงยางยืดด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะทั้ง 5 ขั้นตอนยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมกางเกงยางยืดได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมกางเกงยางยืดได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมกางเกงยางยืดว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมกางเกงยางยืด ต้องเริ่มจากการจับขอบกางเกงให้ถูกต้องและมั่นคง เพื่อที่เวลาสอดขาจะได้สอดถูกต้อง และเวลาสอดขาทางเกงต้องใจเย็นๆ สอดขาทีละข้างให้เสร็จก่อน และค่อยสอดอีกข้างหนึ่ง ไม่สอดขาเข้าไปในขาทางเกงที่เราสอดไปแล้ว พอสอดขาทั้งสองข้างเสร็จแล้วให้ดึงขอบกางเกงขึ้นมาอยู่ระดับเอว ไม่ดึงเกินเพราะจะทำให้รู้สึกอึดอัดและไม่เรียบร้อย สุดท้ายจับขอบกางเกงให้ถูกต้องไม่เอียงด้านใดด้านหนึ่งเกินไปเพื่อความเรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมกางเกงยางยืดได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% การปฏิบัติช้าอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำเพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

2.3 เรื่องการติดกระดุมเสื้อ

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถติดกระดุมเสื้ออย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิด

จากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถติดกระดุมเสื้อด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะทั้ง 5 ขั้นตอนยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถติดกระดุมเสื้อได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการติดกระดุมเสื้อได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการติดกระดุมเสื้อว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะติดกระดุม ต้องเริ่มจากการใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมสาบเสื้ออย่างมั่นคง เพื่อที่เวลาติดกระดุมจะได้ติดสะดวกและรวดเร็ว ต่อไปจับกระดุมใส่ในรังดุม ขั้นตอนนี้ต้องยังจับกระดุมและริมสาบเสื้อให้ดีเพื่อที่จะได้จับกระดุมใส่ในรังดุมได้ถูกต้องและตรงช่องของกระดุม และคอยเน้นย้ำเสมอว่าให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง ไม่ร้องขอความช่วยเหลือ ต้องฝึกทำด้วยตนเอง ถึงจะใช้เวลานาน ก็ต้องให้เด็กได้ลงมือทำเอง คอยให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กผ่านพ้นกับอุปสรรคและลงมือปฏิบัติได้สำเร็จ และขั้นตอนสุดท้ายให้เด็กตรวจเช็คของตัวเองนั้นติดกระดุมได้ครบทุกเม็ดหรือไม่ หรือติดข้ามเม็ดไหนไปหรือเปล่าเพื่อความเรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถติดกระดุมเสื้อได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% และการปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำเพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

2.4 เรื่องการสวมถุงเท้า

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถสวมถุงเท้าอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้

เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมถุงเท้าด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมถุงเท้าได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมถุงเท้าได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมถุงเท้าว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมถุงเท้า ต้องเริ่มจากการใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าให้มันแล้วดึงให้กว้างออกเพื่อที่จะได้สอดนิ้วเท้าลงไปใญ่ถุงเท้าได้อย่างสะดวกและเรียบร้อย พอสอดนิ้วเท้าลงไปใญ่ถุงเท้าเรียบร้อยแล้ว ใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าขึ้นมาโดยดึงปลายมาไว้ที่สันเท้าก่อนและดึงขึ้นให้ผ่านข้อเท้า แล้วจึงค่อยดึงปลายถุงเท้าขึ้นมาที่ขาให้สุดความยาวของถุงเท้าให้เรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมถุงเท้าได้ด้วยตนเอง ตนเอง และใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออกและใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าถึงสันเท้า และใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากสันเท้ามาจนสุดความยาวของถุงเท้า ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

2.5 เรื่องการสวมรองเท้า

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถสวมรองเท้าอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะ

ไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถสวมรองเท้าด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถสวมรองเท้าได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการสวมรองเท้าได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการสวมรองเท้าว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาจะสวมรองเท้า ต้องเริ่มจากการใช้มือยกลิ้นรองเท้าก่อน และถึงค่อยยกเท้าสอดเข้าไปให้นิ้วเท้าของเราโดนหัวรองเท้า ขั้นตอนนี้ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ เพราะว่าถ้าเราไม่สอดนิ้วเท้าไปให้โดนหัวรองเท้า จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อขั้นตอนต่อไป เพราะจะทำให้ดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้าไม่ได้ และเน้นย้ำกับเด็กว่า ต่อไปนี้จะไม่เหยียบส้นรองเท้าแล้ว เพราะจะทำให้รองเท้าพังและไม่สวย เพราะวิธีที่ใส่ที่ถูกจริง ๆ นั้นคือการให้ขอบรองเท้าหุ้มส้นเท้าเอาไว้เพื่อเป็นการปกป้องเท้า และไม่ให้รองเท้าดี ๆ นั้นพัง ต่อด้วยขั้นตอนสุดท้ายต้องติดแปะรองเท้าให้เรียบร้อย เช็กให้ติดดีให้แน่นเพื่อความเรียบร้อย และทำให้ไม่เกิดอันตราย เพราะถ้าติดแปะรองเท้าไม่ดีและแปะหลุดลงมา จะทำให้สะดุดรองเท้าได้ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะไม่เป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถสวมรองเท้าได้ด้วยตนเอง และยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจนนิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า และใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า และติดแปะรองเท้าได้เรียบร้อย ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเน้นย้ำในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมขั้นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

3.ทักษะด้านการรับประทานอาหารและการขับถ่าย

3.1 เรื่องการรับประทานอาหาร

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถรับประทานอาหารอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำไม่ได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถรับประทานอาหารด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะทั้ง 5 ขั้นตอนยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถรับประทานอาหารได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการรับประทานอาหารได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการรับประทานอาหารว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกต้องก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลารับประทานอาหาร ต้องเริ่มจากการใช้มือจับช้อนอย่างมั่นคง เพื่อที่เวลาตักอาหารจะได้ไม่หกเลอะเทอะ ต่อไปใช้ช้อนตักอาหารเป็นคำๆก่อนนำเข้าปาก ไม่ต้องรีบค่อยๆตักและห้ามใช้มือตักข้าวเข้าไปต้องใช้ช้อนเท่านั้น เพื่อความสะอาดและถูกสุขอนามัย ถึงจะใช้เวลานาน ก็ต้องให้เด็กได้ลงมือทำเอง คอยให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กผ่านพ้นกับอุปสรรคและลงมือปฏิบัติได้สำเร็จ และขั้นตอนต่อไปให้นำช้อนที่มีอาหาร นำเข้าปาก ไม่อมช้อนเอาไว้ เพราะจะทำให้ไม่เรียบร้อยและจะทำให้ติดคอเป็นอันตรายได้ สุดท้ายถึงแม้เราจะรับประทานอาหารได้ด้วยตนเองได้แล้วก็ต้องรักษาความสะอาดด้วยโดยการรับประทานอาหารไม่ให้หกเลอะเทอะ และรับประทานอาหารให้เรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นการฝึกปรือและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถรับประทานอาหารได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% และการปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

3.2 เรื่องการตี้มจากแก้ว

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถตี้มจากแก้วอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถตี้มจากแก้วด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก เพราะทั้ง 5 ขั้นตอนยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถตี้มจากแก้วได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการตี้มจากแก้วได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการตี้มจากแก้วว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญ จะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเวลาตี้มจากแก้ว ต้องเริ่มจากการใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วให้มั่นคง เพื่อที่เวลาตี้มจะได้ไม่หกเลอะเทอะ ต่อไปเน้นย้ำเรื่องของการตี้มจากแก้วแทนการกินขนม เพราะเด็กในวัยนี้สามารถตี้มจากแก้วได้แล้ว ไม่ต้องพึ่งขนมอีกต่อไป สอนให้เห็นโทษหรือข้อเสียของเรื่องการไม่เลิกขนมเมื่อตอนโตแล้วถ้ายังกินจากขนมอยู่นั้นจะเกิดผลและเป็นอย่างไร ให้เด็กได้ลงมือตี้มจากแก้วเอง คอยให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กผ่านพ้นกับอุปสรรคและลงมือปฏิบัติได้สำเร็จ และขั้นตอนต่อไปเมื่อใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วให้มั่นคงแล้ว ยกแก้วขึ้นมาไม่ต้องรีบยกให้ขอบแก้วนั้นมาอยู่ตรงริมฝีปาก เพื่อตอนเวลายกแก้วตี้มนั้นจะได้ไม่หกเลอะเทอะและเข้าปากพอดี สุดท้ายถึงแม้เราจะตี้มจากแก้วได้ด้วยตนเองได้แล้วก็ต้องรักษาความสะอาดด้วยโดยการตี้มจากแก้วไม่ให้หกเลอะเทอะ และตี้มจากแก้วให้เรียบร้อย ถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถตี้มจากแก้วได้ด้วยตนเองทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ทั้งหมด 100% และการปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่นั่นคงถาวร

3.3 เรื่องการขับถ่าย

ช่วงทดสอบก่อนทำกิจกรรม พบว่าเด็กไม่สามารถขับถ่ายอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้คิดเป็น 100% ผู้ประเมินสังเกตและพบว่าเด็กทั้งหมดที่ทำไม่ได้นั้น เพราะว่าเกิดจากเด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองมีคุณครูคอยทำให้ทุกขั้นตอนจนเสร็จ เลยทำให้เด็กไม่ได้เกิดการเรียนรู้และลงมือทำเอง พอให้เด็กมาลงมือทำด้วยตนเอง จึงเกิดการทำได้เพราะไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน และขั้นตอนต้องทำอะไร จึงทำให้ผลการประเมินได้ผลออกมาว่าเด็กไม่สามารถขับถ่ายด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี คิดเป็น 100%

ช่วงวิเคราะห์ผลเพื่อหาการเน้นย้ำขั้นตอนการทดสอบ จะเห็นได้ว่าเด็กนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดสอบ แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์มากนักเพราะยังมีบางขั้นตอนที่ยังมีเด็กไม่สามารถทำได้ทั้งหมด 100% เพราะยังมีคนทำได้บ้างอยู่บางส่วน เลยทำให้ผู้ประเมินนั้นต้องทำการเน้นย้ำขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้

ช่วงทดสอบหลังทำกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์พบว่าเด็กสามารถขับถ่ายได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยคิดเป็น ทำได้ทั้งหมด 100% ผู้ประเมินพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องการขับถ่ายได้มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เพราะผู้ประเมินได้ทำการเน้นย้ำในขั้นตอนที่เด็กยังทำได้บ้างเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เด็กทำได้ โดยการสร้างความตระหนักรู้ถึงเรื่องการขับถ่ายว่าทุกขั้นตอนนั้นสำคัญจะขาดขั้นตอนไหนไม่ได้ และต้องทำแต่ละขั้นตอนให้ถูกก่อนที่จะไปขั้นตอนต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่จะต้องเจอ เช่นเมื่อปวดเข้าห้องน้ำ จะต้องบอกคุณครูหรือผู้ใหญ่ก่อนที่จะไปเข้าห้องน้ำทุกครั้ง เพื่อให้คุณครูพาไปเวลามีปัญหาคุณครูจะได้ช่วยเหลือได้ และย้ำเตือนถึงเรื่องการขอเข้าห้องน้ำนั้นว่าไม่ใช่เรื่องอาย เป็นเรื่องปกติและเรื่องที่ดีมาก เพราะเมื่อเวลาเราปวดหนักหรือปวดเบาคุณครูจะได้พาเข้าห้องน้ำทันที ไม่เลอะเทอะเรี่ยราด และไม่ควรอั้นเอาไว้เพราะถ้าอั้นเอาไว้และอั้นไม่อยู่เรี่ยราดออกมา จะเป็นเรื่องน่าอายมากกว่าการขอเข้าห้องน้ำ และเมื่อขอเข้าห้องน้ำสำเร็จเรียบร้อยแล้ว เวลาเราไปเข้าห้องน้ำต้องถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัวเพื่อที่จะได้ไม่สกปรกและเปรอะเลอะเทอะเวลาขับถ่าย เมื่อถอดกางเกงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ชายหันหน้าเข้าโถส้วมให้เรียบร้อย และผู้หญิงนั่งบนโถส้วมเพื่อที่จะได้ไม่สกปรกและขับถ่ายได้อย่างสะอาดเรียบร้อย เมื่อทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้ว ต้องอย่าลืมล้างอวัยวะขับถ่ายให้สะอาด เพราะถ้าไม่ล้างให้สะอาดจะทำให้สกปรก ทำให้เกิดอาการคันและไม่สบายตัว และเมื่อล้างอวัยวะขับถ่ายเรียบร้อยแล้วต้องอย่าลืมราดน้ำให้สะอาด เช็ดให้เรียบร้อยว่าราดสะอาดและราดหมดหรือไม่ เพื่อที่จะได้มีคนเข้ามาใช้ต่อได้ และก่อนออกจากห้องน้ำต้องสวมกางเกงให้เรียบร้อยถึงจะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นภาระ

ผู้ปกครองและคุณครู จึงทำให้เด็กสามารถขับถ่ายได้ด้วยตนเอง และการมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ และถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว และล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย และสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัว ได้ทั้งหมด 100% ถึงแม้จะเนิ่นช้าในเรื่องนี้แต่เด็กก็ยังไม่ลืมนั่นตอนอื่นๆ เพราะผู้ประเมินให้ทำไปควบคู่กัน และปฏิบัติซ้ำอยู่บ่อยๆตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่าด้วยกฎของการฝึกหัดและการทำซ้ำ เพื่อให้ความจำนั้นอยู่มั่นคงถาวร

4.จากผลการทดลองการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนพบว่าเด็กมีความสนใจในกิจกรรมละครสร้างสรรค์มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม เด็กมีระยะเวลาความสนใจแค่ประมาณ 15 นาที ในการทำกิจกรรม แต่ถ้ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจหรือในกิจกรรมนั้นประกอบไปด้วย การเล่นเกมบทบาทสมมุติ การเล่านิทาน เด็กจะให้ความสนใจได้นานถึง 30 นาที และบางกิจกรรมเด็กอาจจะมีความสนใจได้นานถึง 60 นาที ซึ่งสอดคล้องกับวาโรซ เฟิงส์วส์ดี (2544: 84) กล่าวว่าพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเด็กช่วงอายุ 3-4 ปี ดังนี้

4.1 เด็กมีการแสดงออกและการเรียนรู้ โดยใช้วิธีต่างๆ เชิงสร้างสรรค์ เช่น เด็กจะชื่นชอบกับการทดลอง การสัมผัส การเล่น ซบซุกถาม ตั้งข้อสังเกต และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆ

4.2 เด็กมีระยะเวลาความสนใจนานในขณะที่กำลังทำกิจกรรมที่น่าสนใจ ปกติแล้วเด็กวัยนี้มีระยะเวลาความสนใจประมาณ 15 นาที ในการทำกิจกรรมหนึ่งๆ แต่ถ้าเด็กมีความคิดสร้างสรรค์มักจะให้ความสนใจได้นานถึง 30 นาที และบางกิจกรรมเด็กอาจจะมีความสนใจได้นานถึง 60 นาที

5.จากผลการทดลองการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนพบว่าเด็กมีความสนใจที่จะแก้ไขปัญหาด้วยตนเองเมื่อทำกิจกรรมละครสร้างสรรค์มากกว่าก่อนการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวาโรซ เฟิงส์วส์ดี (2544: 84) กล่าวว่าเด็กมีความสนใจในการแก้ปัญหา ลักษณะนี้หมายถึงทักษะในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

6.จากผลการทดลองการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนพบว่าเด็กสามารถกระทำการต่างๆได้ด้วยตนเองเมื่อมีการกระทำซ้ำบ่อยๆ และทำจนเกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพที่ดีได้ก็ต่อเมื่อผู้รับมีความพร้อมที่จะเปิดรับความรู้ และได้รับความรู้ไปแล้วความรู้นั้นจะเกิดประโยชน์ก็ต่อเมื่อเราลงมาทำซ้ำๆเพื่อให้เกิดการจำได้และทำอย่างถูกวิธี ถ้าเราไม่ถูกการทำซ้ำเลยความรู้นั้นก็อาจจะ

หายไปได้หรือเราทำไม่ถูกต้อง ดังนั้นถ้าอยากให้ความรู้ที่เราได้รับมาอยู่กับตัวเราและสร้างประโยชน์ ควรที่จะมีการฝึกฝนและการทำซ้ำๆ เพื่อให้เกิดการมีประสิทธิภาพที่ดีและอยู่นั่นคงถาวร ซึ่งสอดคล้องหลักการเรียนรู้ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ที่กล่าวไว้ว่า กฎของการฝึกหัด หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ก็ย่อมจะ ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่าง การเชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้

7.จากผลการทดลองการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนพบว่าเมื่อเด็กเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจะมี พัฒนาการที่ดีขึ้น เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่พึ่งพาคนอื่นสามารถพึ่งพาตนเองได้และยังเกิด ความภาคภูมิใจที่ตัวเองไม่เป็นการของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 28) ได้กล่าวว่า การให้เด็กฝึกช่วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญ ให้เด็กฝึกทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ เช่น ใส่กระดุม เอง ใส่รองเท้า รับประทานอาหารเอง ยกแก้วนมเอง ตีมน้ำเอง การฝึกเหล่านี้เป็นการส่งเสริม พัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ให้แข็งแรงตามวัย อีกทั้ง สร้างความมั่นใจให้ตนเองด้วย และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 3) ได้กล่าวว่า การที่เด็กได้รับการปลูกฝังให้ได้มีโอกาสช่วยเหลือตนเองนั้น เป็นการฝึกให้เด็กรู้จัก คิด รู้จักทำ มีความรับผิดชอบ รู้จักพึ่งพาตนเอง และภูมิใจในความสามารถของตน

8.จากผลการทดลองการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนพบว่าเด็กมีความสนใจและสามารถเรียนรู้ได้โดยผ่าน กิจกรรมละครสร้างสรรค์มากกว่าการเรียนรู้แบบปกติ ละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติ ที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษา ไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดีและกิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเล่นบทบาท สมมุติในแบบที่ไม่เป็นทางการแทนที่จะมีนักแสดงแต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรมแทนที่จะมีผู้กำกับ การ แสดงแต่กลับมีผู้นำกิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในกระบวนการทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ (2546: 31-35) กล่าวว่า ละครสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลแล้ววางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วม กิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่ง ธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดีกล่าวคือ การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นไม่เหมือนกับการแสดง ละครเวทีไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชม และไม่ได้เป็นการแสดงเพื่ออวดฝีมือ แต่ การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องเล่นในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกปลอดภัยไม่เครียดไม่กังวลและ

สามารถแสดงออกภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกันอย่างเสรีโดยมุ่งประโยชน์ไปที่พัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นหลักจึงอาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเล่นบทบาทสมมุติในแบบที่ไม่เป็นทางการแทนที่จะมีนักแสดงแต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรมแทนที่จะมีผู้กำกับกับการแสดงแต่กลับมีผู้นำกิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในกระบวนการทั้งหมด

9.จากผลการทดลองการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียนพบว่า การนำกิจกรรมละครสร้างสรรค์มาใช้ในการจัดกิจกรรมทำให้เกิดประโยชน์ เด็กสามารถเรียนรู้ เข้าใจและลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาคนให้สมบูรณ์ ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสพัฒนาด้านจิตใจ ร่างกาย สังคม และปัญญา เรียนรู้ที่จะคิดและแก้ไขปัญหา และทำให้เกิดทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือตนเองได้และยังสามารถไปช่วยเหลือผู้อื่นต่อได้อีก ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถพร ขมวัฒนาและวีรสุตา บุณนาถ (2552 : 138) กล่าวถึงประโยชน์ของละครสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

- 9.1 ส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 9.2 ช่วยให้แม่นยำในเนื้อหาที่เรียน
- 9.3 ช่วยให้การเรียนมีความสุข เพลิดเพลินและผ่อนคลาย
- 9.4 มีโอกาสในการแสดงออกที่เหมาะสม
- 9.5 สามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นได้
- 9.6 เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
- 9.7 รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล
- 9.8 ฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พูดคุยกับผู้อำนวยการสถานรับเลี้ยงเด็กพุทธรักษา และครูประจำชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 1 และผู้ปกครองของเด็กหลังจากการทำกิจกรรมเสร็จแล้วทุกครั้ง มีความคิดเห็นตรงกันว่าเมื่อเด็กได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แล้ว มีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยที่ครูประจำชั้นและผู้ปกครองไม่ต้องช่วยเหลือและพบว่าเด็กนำกิจกรรมที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการทำกิจวัตรประจำวันของตนเองทุกครั้ง ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการล้างมือทุกครั้ง เด็กจะร้องเพลงพร้อมกับล้างมือไปด้วย อีกทั้งเด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัวอย่างเช่น เด็กร้องขอที่จะทำกิจกรรมใหม่เมื่อกิจกรรมนั้นจบลง

ข้อสังเกตที่ได้จากการทดลอง

1.ผู้วิจัยพบว่า เด็กหนึ่งคนในกลุ่มทดลอง ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมแต่เมื่อถึงเวลาประเมินสามารถทำกิจกรรมได้ จากการสังเกตเห็นว่าแม่เด็กไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมแต่เด็กแอบดูทุกขั้นตอนในระหว่างการทำกิจกรรมต่าง ๆ อีกทั้งยังพบว่าเมื่อเวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ เด็กมีความกล้าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กมีความอยากเข้ามามีส่วนร่วมกับเพื่อน เพียงแต่ต้องใช้เวลาในการปรับตัวเท่านั้น

2.เด็กมีความสนใจที่จะเรียนรู้ เด็กพร้อมที่จะรับความรู้จากกิจกรรมและลงมือปฏิบัติเองด้วยความสนุกสนาน อยากรู้ อยากลองโดยไม่มีข้อแม้และการบังคับใดๆ

3.เด็กเรียกร้องที่จะทำกิจกรรมอีก เมื่อทำกิจกรรมเสร็จทั้งหมดครบแล้ว เด็กอยากที่จะเรียนรู้ซ้ำและให้สอนเรื่องที่เคยสอนไปแล้วเพื่อที่เด็กจะได้ทำกิจกรรมนั้นซ้ำๆอีก

4.เด็กนำเพลงที่สอนมาร้องระหว่างปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่างๆในแต่ละวัน ก่อนที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เช่นต้องไปล้างมือ เด็กจะร้องเพลงเรื่องของการล้างมือก่อนไปล้างและระหว่างล้างและทำแบบนี้เหมือนกันในกิจกรรมอื่นๆ

5.นอกจากทักษะการช่วยเหลือตนเองที่เด็กจะได้รับแล้ว ประโยชน์อื่นๆเพิ่มเติมคือ 1.เด็กมีความกล้าแสดงออก 2.เด็กได้เห็นคุณและโทษหากไม่ปฏิบัติตามจะเกิดผลอย่างไรได้จากนิทาน

6.เด็กเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้กำลังใจกันและกันระหว่างการทำกิจกรรม

7.เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และความจำคงอยู่มั่นคงถาวร ได้ทดลองทำทุกอย่างด้วยตนเอง โดยไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ซึ่งต่างจากการยังไม่ได้จัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ซึ่งจะรอให้ผู้อื่นคอยช่วยเหลือ ซึ่งทำให้ไม่เกิดประโยชน์เลยเพราะไม่ได้เกิดการเรียนรู้

8.ระหว่างทดลองเห็นถึงความพยายามของเด็กที่จะช่วยเหลือตนเอง เช่น ในกิจกรรมการใส่ถุงเท้า รองเท้า ครั้งแรกก่อนการทำกิจกรรมจะต้องมีครูคอยทำให้ แต่หลังจากการทำกิจกรรมแล้วเห็นได้ชัดว่าเด็กมีความพยายามที่จะช่วยเหลือตนเองโดยไม่ให้ครูคอยช่วยเหลือ แม้ว่าจะใช้เวลาบ้างก็ตาม

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ผู้นำกิจกรรมต้องมีเทคนิคในการจัดการได้หลากหลายวิธี คอยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและคอยกระตุ้นให้เกิดเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง

2.ในการสอนเด็กเล็ก ผู้สอนต้องมีความใจเย็น ไม่ต้องเร่งเร้า ให้เวลาเด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

3.ผู้สอนควรสาธิตวิธีการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนทุกอย่าง อย่างช้าๆ ไม่เร่งรีบ พร้อมกับสอบถามเด็กหลังการสาธิตทุกครั้งว่ามีความเข้าใจหรือไม่

4.เมื่อผู้สอนให้ความรู้กับเด็กเรียบร้อยแล้ว หากอยากให้ความรู้ยูนั่นคงถาวรกับเด็ก ต้องใช้การฝึกซ้ำ ทบทวนอยู่บ่อยๆ แล้วจะเกิดความรู้ที่มั่นคงถาวร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆ
2. ควรทำวิจัยการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ในด้านวิชาการ
3. ควรทำวิจัยการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ในช่วงวัยอื่นๆ
4. ควรทำวิจัยการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ในเด็กพิเศษ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *รายงานผลการวิจัย เรื่องการใช้ละครสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรส โปรดักส์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2550). *เลี้ยงลูกวัย 3 ขวบแรก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2556). *พ่อแม่มือใหม่เลี้ยงลูกวัยอนุบาล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บีบีส์.
- นรินทร์ รินพนัสลัก. (2557). *การพัฒนาทักษะช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจพร สมานมาก. (2540). *ผลของการจัดกิจกรรมละครสดเสริมจริยธรรมและการสนทนาเสริมจริยธรรมที่มีต่อการรับรู้ทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์. *เอกสารประกอบการสอนวิชา PA314 กระบวนการเรียนรู้แนวทางเลือก*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศิลปการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พรรัตน์ ดำรุ่ง. (2547). *การละครสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรัตน์ ดำรุ่ง. (2547). *เอกสารประกอบการสอน ละครเพื่อพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปการแสดง คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (ม.ป.ป.). *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2524). *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2526). *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก สื่อการแสดงสำหรับการพัฒนาเด็ก*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เยาวพา เดชะคุปต์. (2540). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาควิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิมล ตั้งตระกูลพานิช. (2558). *ผลการฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองที่มีต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของเด็กวัยเตาะแตะ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2545). *สารความรู้เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์กระแสน้ำ จุริกิจ
- สมพร คำมูล. (2554). *ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมสามัญศึกษา. (2536). *ช่วยฝึกหัดดูแลตนเอง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). *รายงานการประเมินพัฒนาการนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544*. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- Man, R.D. (1969). *A Review of the Relationship Between Personality and Leadership and Popularity*. Maryland: Penguin Book.
- Mussen, Pual H.; et al. (1969). *Child Development Change Over Time*. Eight Edition. United States of America: Harper Collins College.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- lesson Plan การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์
- ตารางแสดงกำหนดระยะเวลาดำเนินการทดลอง
- แผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์

lesson Plan การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์

จำนวน 12 แผน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที lesson Plan ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 ฟองๆ เจ้าแห่งความสะอาด

lesson Plan 1 มาฝึกล้างมือ 7 ขั้นตอนให้ลูกหมูกันเถอะ

lesson Plan 2 แปรงฟันกับเหล้าสัตว์น้อย

lesson Plan 3 ลูกหมูอาบน้ำหอมๆ

lesson Plan 4 ฟองๆ เจ้าแห่งความสะอาด

สัปดาห์ที่ 2 ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว

lesson Plan 5 เสือยืด กางเกงยางยืดของลูกหมู

lesson Plan 6 กระดุมกลมๆของลูกหมู

lesson Plan 7 ถุงเท้ารองเท้าของลูกหมู

lesson Plan 8 ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว

สัปดาห์ที่ 3 ลูกหมูชอบทำอะไร

lesson Plan 9 ลูกหมูห่มผ้าเรียบร้อย

lesson Plan 10 ลูกหมูไม่เอาขวดนม

lesson Plan 11 ฉี่ ฉี่ อี้ อี้ ลูกหมูกลับอก

lesson Plan 12 ลูกหมูชอบทำอะไร

ตารางแสดงกำหนดระยะเวลาดำเนินการทดลอง

วิธีการดำเนินการ	วัน	เวลา
ก่อนการทดลอง	วันพฤหัสบดี	09.00 น. – 09.40 น.
สร้างความคุ้นเคยและเก็บข้อมูลก่อน	วันศุกร์	
การทดลอง (Pre-test)		
ดำเนินการทดลอง		
กิจกรรมละครสร้างสรรค์	} วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	09.00 น. – 09.40 น.
สัปดาห์ที่ 1 ฟอง ๆ เจ้าแห่งความ		
สะอาด		
สัปดาห์ที่ 2 ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว		
สัปดาห์ที่ 3 หนู ๆ ชอบทำอะไร		
สัปดาห์ที่ 4 ดำเนินการ		
สัปดาห์ที่ 5 เหมือน	} สัปดาห์ที่ 1-3	
สัปดาห์ที่ 6		
หลังการทดลอง	วันพฤหัสบดี	09.00 น. – 09.40 น.
เก็บข้อมูลหลังการทดลอง		

แผนกิจกรรมละครสร้างสรรค์

สัปดาห์ ที่	เรื่อง	วันที่ทำการ ทดลอง	กิจกรรมละคร สร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
		วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤศจิกายน 2559 และวันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน 2559	สร้างความคุ้นเคยและ เก็บข้อมูลก่อนการ ทดลอง	ทฤษฎีพัฒนาการทาง สติปัญญา (พัฒนาการเป็นไป ตามลำดับขั้น) เปียเจต์ ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (ละลายพฤติกรรม) ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์
1	ฟอง ๆ เจ้า แห่งความ สะอาด	วันจันทร์ที่ 7 พฤศจิกายน 2559	มาฝึกกล้ามมือ 7 ขั้นตอนให้ลูกหมุกกัน เถอะ	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่า ประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคล์
		วันอังคารที่ 8 พฤศจิกายน 2559	แปร่งฟันกับเหล่าสัตว์ น้อย	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่า ประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคล์

สัปดาห์ ที่	เรื่อง	วันที่ทำการ ทดลอง	กิจกรรมละคร สร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
		วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2559	เก็บข้อมูลหลังการ ทดลอง	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านการเล่น) (เรียนรู้ผ่านการเล่น บทบาทสมมติ) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการใช้) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
2	ลูกหมูน้อย ฝึกแต่งตัว	วันจันทร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2559	เสียด กางเกงยาง ยืดของลูกหมู	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่า ประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
		วันอังคารที่ 15 พฤศจิกายน 2559	กระดุมกลมๆของลูก หมู	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่า ประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์

สัปดาห์ ที่	เรื่อง	วันที่ทำการ ทดลอง	กิจกรรมละคร สร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
		วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤศจิกายน 2559	เก็บข้อมูลหลังการ ทดลอง	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านการเล่น) (เรียนรู้ผ่านการเล่น บทบาทสมมติ) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการใช้) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
3	ลูกหมูชอบ ทำเอง	วันจันทร์ที่ 21 พฤศจิกายน 2559	ลูกหมูห่มผ้าเรียบร้อย	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่า ประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
		วันอังคารที่ 22 พฤศจิกายน 2559	ลูกหมูไม่เอาขวดนม	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านนิทาน) (เรียนรู้ผ่านการทำท่า ประกอบเพลง) (ส่งเสริมพัฒนาเด็ก) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการฝึกหัด) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์

สัปดาห์ ที่	เรื่อง	วันที่ทำการ ทดลอง	กิจกรรมละคร สร้างสรรค์	ทฤษฎีที่นำมาใช้
		วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤศจิกายน 2559	เก็บข้อมูลหลังการ ทดลอง	ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ (เรียนรู้ผ่านการเล่น) (เรียนรู้ผ่านการเล่น บทบาทสมมติ) ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (กฎแห่งการใช้) (กฎแห่งการทำซ้ำ) ธอร์นไคค์
4 - 6	ดำเนินการ เหมือน กิจกรรม ที่ 1 - 3 (ทวนซ้ำ)	จันทร์ – พฤหัสบดี อาทิตย์ที่ 4 (28 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2559) อาทิตย์ที่ 5 (6 – 9 ธันวาคม 2559) อาทิตย์ที่ 6 (12 – 15 ธันวาคม 2559)		

Lesson Plan ฟอง ๆ เจ้าแห่งความสะอาด สัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์

“มาฝึกล้างมือให้ลูกหมูกันเถอะ”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการล้างมืออย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นโทษของการไม่ล้างมือ
2. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการล้างมือ
3. เพื่อให้เรียนรู้การล้างมืออย่างถูกวิธี
4. เพื่อให้ปฏิบัติการล้างมืออย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : เชื้อโรคแทรกริง

กติกา ให้พี่ที่ดูแลเด็กเริ่มเล่นเป็นเชื้อโรคก่อนแล้ววิ่งไปแตะตัว

เด็กให้ครบทุกคน ส่วนเด็กๆมีหน้าที่ที่ต้องวิ่งหนีอย่าให้ตัวเชื้อโรคมาแตะเราได้ ส่วนถ้าเด็กคนไหนโดนแตะแล้วต้องมาเป็นสมุนของเชื้อโรค ถ้าเชื้อโรคแตะครบหมดแล้ว เริ่มรอบใหม่ และให้คนที่โดนแตะคนแรกมาเป็นเชื้อโรคเพื่อวิ่งไล่แตะคนอื่นต่อไป

คำถามให้เด็กตอบเกี่ยวกับเรื่องการล้างมือ

- คำถาม
1. ใครล้างมือเป็นบ้าง ?
 2. รู้ไหมว่าทำไมเราถึงต้องล้างมือ ?
 3. รู้ไหมถ้าเราไม่ล้างมือจะเกิดอะไรขึ้น ?

ชั้นสอน (20 นาที)

1. เล่านิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “ลูกหมูใหญ่ไม่ยอมล้างมือ”
2. สอนร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง “มาล้างมือกันเถอะ”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“ลูกหมูใหญ่ไม่ยอมล้างมือ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีแม่หมูกับลูกหมูสามตัว อาศัยอยู่ในบ้านหลังหนึ่ง วันนี้ลูกหมูใหญ่ ลูกหมูคนโตของบ้านได้กลับมาจากการเล่นข้างนอกเป็นครั้งแรก ลูกหมูใหญ่เข้ามาในบ้านด้วยความหิวและกำลังจะเอื้อมมือไปหยิบขนมที่คุณแม่วางเตรียมไว้ให้ที่โต๊ะ ขณะที่ลูกหมูใหญ่กำลังจะเอื้อมมือไปหยิบขนมนั้น ก็ได้มีเสียงตะโกนจากที่ครัวเป็นเสียงของแม่หมูว่า “**ให้ลูกหมูใหญ่ก่อนที่ลูกจะกินขนม ลูกต้องไปล้างมือให้สะอาดก่อนจะมากินขนมนะ**” พอลูกหมูใหญ่ได้ยินเช่นนั้น ก็ตะโกนรับคำบอกแม่ว่า “**ครับ ๆ**” แต่ระหว่างที่ตอบแม่นั้น ลูกหมูใหญ่ก็ได้เอื้อมมือไปหยิบขนมและเอาเข้าปากอย่างสบายใจ และคิดในใจว่า “**ไม่เห็นต้องล้างมือเลย เสียเวลากินหมด**” และหัวเราะในใจ พอถึงเวลาเย็นเวลากินข้าว ลูกหมูทั้งสามกำลังกินข้าวกันอย่างมีความสุข ลูกหมูใหญ่ก็เกิดจามขึ้นมา แต่เอามือปิดไว้ทัน เลยไม่ได้แพร่เชื้อไปให้คนอื่นแต่ลูกหมูกลับใช้มือที่ตัวเองปิดจมูกเมื่อกี้นั้นเอื้อมมือไปหยิบของกิน ลูกหมูกำลังเห็นเข้า เลยพูดว่า “**อ๊ะ พี่หมูใหญ่ทำไมตัวเองไม่ไปล้างมือก่อนมาหยิบอาหารละสกปรก อ๊ะเมื่อกี้เค้าเห็นว่ามีน้ำมูกเปอะด้วย**” ลูกหมูใหญ่ไม่สนใจที่ลูกหมูกำลังพูด แถมยังบ่นว่า “**ตัวจะมายุงอะไร เค้าจะทำอะไรมันก็ตัวเค้า จะเข้าห้องน้ำเสร็จและมากินเลยก็ยังได้ เค้าก็ทำอยู่ประจำ อย่ามายุงหน้า**” และก็เดินหนีขึ้นไปนอนโดยที่ยังไม่ได้ล้างมืออีกเช่นเคย กลางดึกคืนนั้นลูกหมูใหญ่รู้สึกปวดท้องมาก ๆ เลยลุกไปเข้าห้องน้ำและก็ยังไม่หายปวด จนต้องไปขอความช่วยเหลือจากคุณแม่ คุณแม่ได้หายาแก้ท้องเสียมาให้ลูกหมูใหญ่ทานเพราะเห็นว่าลูกหมูใหญ่ถ่ายอุจจาระหลายเที่ยวและถามถึงสาเหตุว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้ “**ลูกไปกินอะไรที่ไม่สะอาดมาหรือเปล่า**” ลูกหมูใหญ่รีบตอบทันควันว่า “**เปล่าเลยครับวันนี้ผมก็กินแค่ที่คุณแม่ทำไม่ได้กินอะไรเลยครับ**” คุณแม่ก็เลยถามต่อว่า “**และลูกได้ล้างมือก่อนกินอะไรหรือเปล่าจะ**” ลูกหมูใหญ่อึ้งไม่กล้าตอบคุณแม่ คุณแม่เลยถามซ้ำอีกทีว่า “**ถ้าลูกไม่ตอบแม่ตามตรงแม่ก็ช่วยอะไรลูกไม่ได้ ลูกก็ต้องปวดท้องอยู่แบบนี้**” พร้อมมองหน้าลูกหมูใหญ่ จนลูกหมูต้องตอบความจริงว่า “**เปล่าครับผมไม่ได้ล้างมือ ผมไม่ชอบล้างผมว่ามันเสียเวลา ผมไม่ชอบ**” พอแม่หมูได้

ยีนเช่นนั้นก็ได้เลยว่าคุณหนูนั้นไม่ชอบล้างมือ แม่หนูเลยสอนลูกหนูใหญ่ว่า “ลูกรู้ไหมถ้าเราทำอะไรและไม่ล้างมือและยิ่งมาหยิบของกินโดยไม่ล้างมือก่อนจะทำให้เชื้อโรคทั้งหลายเข้ามาสู่ร่างกายของเราได้ง่าย และส่งผลทำให้เรา เป็นโรคตามมาเช่น โรคท้องเสียที่ลูกกำลังเป็นอยู่และอีกหลาย ๆ โรค เช่น ไข้หวัดใหญ่ โรคไวรัสตับอักเสบบี เอื้อหุ้มสมองอักเสบ” พอลูกหนูใหญ่ได้ยินเช่นนั้นก็เลยรู้สึกกลัวเลย ถามว่า “ผมควรจะทำอย่างไรครับถึงไม่เป็นโรคพวกนี้” แม่หนูเลยตอบว่า “อันดับแรกลูกต้องเปลี่ยนจากไม่ชอบล้างมือ มาชอบล้างมือ และอันดับที่สองเดี๋ยวแม่จะสอนลูกล้างมือ แต่แม่ไม่สอนเองหรอกนะ แม่จะให้พี่แมวเหมียวมาสอนดีกว่า เพราะพี่แมวเหมียว เขาจะสอนเราผ่านบทเพลง และเราจะได้ทำท่าทางประกอบเพลงตาม จะทำให้เรายังจำได้ง่ายขึ้นดีไหมลูก” ลูกหนูใหญ่รีบพยักหน้า และแม่หนูก็เรียกพี่แมวเหมียวออกมา (ขอให้เด็กๆ ช่วยเลี้ยง) “พี่แมวเหมียววาววาว”

(จบ เข้าสู่การสอนการล้างมือ ด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าประกอบเพลง

“เพลงมาล้างมือกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงมากินข้าวลิสของอนุบาล 1)

มาล้างมือกัน มาล้างมือกัน

หยิบสบู่ หยิบสบู่

นำมาถูที่มือ นำมาถูที่มือ

ถูด้านหน้า ถูด้านหลัง

เมื่อถูจนเสร็จ ล้างมือให้สะอาด

จนหมดฟอง จนหมดฟอง

แล้วเช็ดมือให้แห้ง แล้วเช็ดมือให้แห้ง

มือเราจะสะอาด มือเราจะสะอาด

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันที่ทำกิจกรรมไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น

2. แจกขนมเด็กรับประทานเมื่อเด็กรับประทานขนมเสร็จแล้ว ถามเด็กว่าควรจะทำอย่างไรเมื่อรับประทานขนมเสร็จ และพาเด็ก ๆ ไปปฏิบัติกิจกรรม “เพลงมาล้างมือกันเถอะ”

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม หุ่นมือแม่หมู ,หุ่นมือลูกหมูทั้ง 3 ตัว, ฉากในบ้านของลูกหมู, ชุด
แมว

โต๊ะวางขนมในบ้านลูกหมู, จานข้าวในบ้านลูกหมู

Lesson Plan ฟอง ๆ เจ้าแห่งความสะอาด สัปดาห์ที่ 1 วันอังคาร

“แปรงฟันกับเหล่านักร้องน้อย”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการแปรงฟันอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นโทษของการไม่แปรงฟัน
2. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการแปรงฟัน
3. เพื่อให้เรียนรู้การแปรงฟันอย่างถูกวิธี
4. เพื่อให้ปฏิบัติการแปรงฟันอย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจุดใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : รวมพลังแห่ป้องกันเชื้อโรค

กติกา เลือกเด็กหนึ่งคนมาอยู่ในแหเพื่อคอยวิ่งหนีเชื้อโรค ส่วนเด็กคนอื่นจะจับมือกันเป็นวงกลมเพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้ามาในวงได้ และพี่หนึ่งคนจะเล่นเป็นตัวเชื้อโรคคอยวิ่งจับเด็กในแห ถ้าเชื้อโรคเข้าไปในแหได้แหต้องปล่อยเพื่อนที่อยู่หนีออกมาไม่ให้เชื้อโรคจับได้และยังเชื้อโรคอยู่ในแหให้ได้

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการแปรงฟัน

คำถาม

1. ใครแปรงฟันเป็นบ้าง ?
2. รู้ไหมว่าทำไมเราถึงต้องแปรงฟัน ?
3. รู้ไหมถ้าเราไม่แปรงฟันจะเกิดอะไรขึ้น ?

แสดงภาพ นำภาพฟื้นฟูให้เด็ก ๆ ดู และถามเกี่ยวกับภาพว่ารู้ไหมว่าภาพนี้คืออะไร

ขั้นสอน (20 นาที)

1. เล่านิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “ลูกหมูกกลางกับเจ้าแมงกิ้นพัน”
2. สอนร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลง “มาแปร่งพันกัน”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“ลูกหมูกกลางกับเจ้าแมงกิ้นพัน”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัวเวลากลางคืนมีลูกหมูกกลางกำลังนั่งกินขนมและลูกอมอย่างมีความสุข “จัม จัม จัม อร่อยจังเลย วันนี้จะกินลูกอมทั้งหมดนี้เลย จัม จัม จัม” ลูกหมูใหญ่เห็นลูกหมูกกลางกำลังกินขนมอยู่จึงได้เอ่ยทักว่า “นี่หมูกกลาง วันนี้จะกินขนมพวกนี้ให้หมดจริง ๆ เหรอ” ลูกหมูกกลางตอบว่า “ใช่พี่หมูใหญ่ อร่อยแบบนี้จะกินให้หมดเลย พี่หมูใหญ่มากินด้วยกันไหม” หมูใหญ่ตอบหมูกกลางอย่างทันทันว่า “ไม่ละ เชิญนายตามสบาย พี่แปร่งพันแล้ว ไม่กินอะไรแล้วละ” ลูกหมูกกลางบ่นพึมพำว่า “แปร่งทำไม แปร่งแล้วก็กินต่อได้ แล้วค่อยไปนอนก็ยังได้” พี่หมูใหญ่ได้ยินดังนั้นจึงรีบเตือนน้องว่า “ไม่ได้นะกินเสร็จแล้วเราก็ต้องแปร่งพัน ถ้าเราไม่แปร่งพัน แมงจะมากินพันเรา ทำให้เราปวดฟันมาก ๆ เลยนะคุณแม่เคยสอนไว้จำไม่ได้หรอ” ลูกหมูกกลางไม่ยอมฟังที่พี่หมูใหญ่เตือนแถมบ่นว่า “พี่หมูใหญ่ก็ไปเชื่อแม่ แม่เขาก็แค่ขู่เฉย ๆ ซักแล้วไปได้ ไม่มีจริงหรอก แมงกินพัน ตัวเคยเห็นหรอ” หลังจากหมูกกลางพูดจบก็กินขนมต่อเมื่อพี่หมูใหญ่เห็นหมูกกลางไม่เชื่อ เลยได้แต่พูดว่า “ตามใจละกัน พี่เตือนแล้วนะ กินเสร็จก็อย่าลืมแปร่งพันก่อนเข้านอนนะพี่ไปนอนละ” ลูกหมูกกลางไม่สนใจที่พี่หมูใหญ่เตือนและหันไปกินขนมต่ออย่างเอร็ดอร่อย “หาวว กินอิ่มแล้วก็ง่วงนอนจัง อู๊ ขนมหหมดพอดีเลย ขึ้นไปนอนดีกว่า” และลูกหมูกกลางก็เดินขึ้นไปนอนทั้งๆที่ยังไม่ได้แปร่งพัน ขณะที่ลูกหมูกกลางนอนอยู่นั้น ก็มีเสียงเล็กๆ สองเสียง หัวเราะกันอย่างสนุกสนาน “เด็ก ๆ รู้ไหม ว่าเราเป็นใคร เราคือแมงกิ้นพัน 55555 พวกเราจะมากินพันของเด็ก ๆ ที่ไม่ยอมแปร่งพัน เพราะมันเป็นแหล่งอาหารชั้นดีของพวกเราเลยแหละ ไปพวกเราไปกินพันหมูกกลางที่ไม่ยอมแปร่งพันกันเถอะ” เช้าวันต่อมา โอ๊ย โอ๊ย โอ๊ย ลูกหมูกกลางร้องขึ้นจนทำให้แม่หมูและหมูใหญ่ต่างรีบวิ่งมาดู แม่รีบถาม

ว่า “เป็นอะไรลูกหมูกลาง” หมูกลางรีบตอบ “ผมปวดฟันครับแม่ ปวดไปหมดเลย ปวดจี๊ด ๆ เลยครับแม่” เมื่อแม่เห็นว่าหมูกลางปวดฟันจึงให้หมูกลางอ้าปาก “ตายแล้ว ๆ แม่รู้แล้วทำไมหนูถึงปวดฟัน” หมูกลางถามอย่างสงสัย “แม่รู้ได้ไงครับ” แม่รีบตอบว่า “จะไม่ได้รู้ได้ไงละ ฟันของหนูมีรู มันเป็นรูที่แมงกินฟันเจาะไว้ไงลูก หมูกลางไม่ได้แปรงฟันเลยใช่ไหม” ลูกหมูกลางไม่กล้าตอบจนแม่ถามซ้ำอีกครั้งลูกหมูกลางตอบด้วยน้ำเสียงเศร้า “ครับแม่ เมื่อวานผมกินขนมกับลูกอมจนหมดแล้วก็ขึ้นนอนเลยครับ” แม่หมูเลยถามอีกว่า “แค่เมื่อวานวันเดียวหรือลูก” หมูกลางส่ายหัว แม่หมูเห็นดังนั้นเลยสอนหมูกลางว่า “ลูกหมูกลางรู้ไหมว่าพวกแมงกินฟัน มันชอบกินขนมหรือเศษอาหารที่ติดตามซอกฟันเด็ก ๆ และมันจะกินไปเรื่อย ๆ ถ้าหนูไม่ยอมแปรงฟัน แมงกินฟันจะกินฟันจนฟันหลอเลยรู้ไหม” หมูกลางตกใจกับสิ่งที่แม่บอก “โห มันน่ากลัวขนาดนั้นเลยหรือครับแม่” แม่หมูใหญ่ได้ยืนดังนั้นจึงพูดแทรกขึ้นมาว่า “ใช่สิ เพราะพี่เคยเป็นแบบหมูกลางมาก่อนพี่เลยเตือนให้หมูกลางแปรงฟันยังงี้ละ เพราะถ้าเราแปรงฟันบ่อย ๆ แมงกินฟันก็จะไม่กล้ามาอยู่กับฟันของเรา เพราะเรามีฟันที่สะอาด แมงกินฟันกลัวความสะอาด” ลูกหมูกลางรีบถามแม่ว่า “แม่ครับผมควรทำไงดีครับผมถึงจะหายปวดและไม่โดนแมงกินฟัน กินฟัน” แม่ตอบลูกหมูอย่างทันท่วงทีว่า “อันดับแรกหมูกลางต้องไปแปรงฟันก่อนและเราจะไปหาหมอฟันกัน ว่าแต่ลูกหมูกลางแปรงฟันเป็นครบทุกขั้นตอนใช่ไหมลูก” ลูกหมูกลางส่ายหน้า แม่เลยเดินไปหาหมูกลางแล้วบอกว่า “แม่จะเรียกพี่แมวเหมียวมาสอนให้ลูกหมูกลางแปรงฟันอย่างถูกวิธีเพื่อป้องกันไม่ให้แมงกินฟันมากินฟันเราได้อีกดีไหมลูก” ลูกหมูกลางตอบรับ “ครับแม่” แม่หมูตะโกนเรียก “พี่แมวเหมียวว้าวว้าวว”

(จบ เข้าสู่การสอนการแปรงฟัน ด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าประกอบเพลง

“เพลงมาแปรงฟันกัน”

(ทำนองนำมาจากเพลงพวกเรามาตบมือกันของอนุบาล1)

หากพวกเราทานข้าวเสร็จ	มาแปรงฟันกัน
หากพวกเราทานขนมเสร็จ	มาแปรงฟันกัน
เริ่มจากการที่เราบ้วนปาก	แล้วยิงฟันเพื่อแปรงด้านหน้า
ฟันบนแปรงลง	ฟันล่างแปรงขึ้นอย่างละ10
เมื่อเราแปรงฟันด้านหน้า	เราเสร็จหมดแล้ว

เมื่อเราแปรงฟันด้านหน้า	เราเสร็จหมดแล้ว
ต่อด้วยการที่เราอ้าปาก	เพื่อที่จะได้แปรงฟันด้านใน
ฟันบนแปรงลง	ฟันล่างแปรงขึ้นอย่างละ 10
เมื่อเราแปรงฟันจนสะอาดแล้ว	เมื่อเราแปรงฟันจนสะอาดแล้ว
ต้องอย่าลืมบ้วนน้ำอีกรอบ	บ้วนให้ฟองนั้นออกหมดปาก
เราจะได้มีฟันสะอาดและหอมชื่นใจ	

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำการลงไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น
2. แจกขนมเด็ก ๆ รับประทานเมื่อเด็ก ๆ รับประทานขนมเสร็จแล้ว ถามเด็ก ๆ ว่าควรจะทำอย่างไรเมื่อรับประทานขนมเสร็จ และพาเด็ก ๆ ไปปฏิบัติกิจกรรม “เพลงมาแปรงฟันกัน”

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ภาพฟันผุ, ฉากในบ้านของลูกหมู, หุ่นมือลูกหมูกลาง ลูกหมูใหญ่ แม่หมูโต๊ะวางขนมในบ้านลูกหมู, หุ่นแมงกิ้นฟัน 2 ตัว, ชุดแมว, แปรงสีฟัน ยาสีฟัน

Lesson Plan ฟอง ๆ เจ้าแห่งความสะอาด สัปดาห์ที่ 1 วันพุธ

“ลูกหมอบน้ำหอม ๆ”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการอาบน้ำอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นโทษของการไม่อาบน้ำ
2. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการอาบน้ำ
3. เพื่อให้เรียนรู้การอาบน้ำอย่างถูกวิธี
4. เพื่อให้ปฏิบัติการอาบน้ำอย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : Stop เชื้อโรค

กติกา พี่ที่ดูแลเด็กเริ่มเล่นเป็นเชื้อโรคก่อนแล้ววิ่งไปแตะตัวเด็กให้ครบทุกคน ส่วนเด็กมีหน้าที่ที่ต้องวิ่งหนีอย่าให้ตัวเชื้อโรคมาแตะได้ ถ้าหนีไม่ทันและกำลังจะโดนแตะให้พูด หยุดนะเจ้าเชื้อโรคดังๆ เชื้อโรคที่กำลังจะแตะก็จะกลัวจนหนีไปเอง ถ้าเด็กพูดทุกคนตอนกำลังจะโดนแตะ เชื้อโรคก็จะทำอะไรไม่ได้และจะตายไปในที่สุด

คำถามให้เด็ก ๆตอบเกี่ยวกับเรื่องการอาบน้ำ

คำถาม

- 1.ใครอาบน้ำเป็นบ้าง ?
2. รู้ไหมว่าทำไมเราถึงต้องอาบน้ำ ?
3. รู้ไหมถ้าเราไม่อาบน้ำจะเกิดอะไรขึ้น ?

ชั้นสอน (20 นาที)

1. เล่านิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “ลูกหมูเล็ก คั่น คั่น”
2. สอนร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลง “เรามาอาบน้ำให้สดชื่นกันเถอะ”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“ลูกหมูเล็ก คั่น คั่น”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว “กลับมาแล้วครับ” ลูกหมูทั้งสามตัว ตะโกนบอกคุณแม่พร้อมกัน เมื่อคุณแม่ได้ยินเสียงลูก ๆ ทั้งสามเลยบอกกับลูก ๆ ว่า “แม่กำลังทำกับข้าวอยู่จ๊ะ ลูก ๆ ไปอาบน้ำกันก่อนนะเสร็จแล้วค่อยลงมากินข้าว” หมูกลางกับหมูใหญ่ รับคำคุณแม่และเดินไปอาบน้ำ ส่วนหมูเล็กไม่ได้เดินไปอาบน้ำพร้อมพี่ ๆ แต่ไปแอบหลับอยู่ที่โซฟา กรนดัง ฟึ่ฟึ่ ะหว่างที่หมูเล็กกำลังหลับสบายอยู่นั้น พี่หมูก็อาบน้ำเสร็จกันพอดี กำลังลงมารอกินข้าว หมูใหญ่พูดกับหมูกลางอย่างมีความสุขว่า “อาบน้ำทำให้เราสดชื่น สบายตัวสุด ๆ เลยว่า ไหมหมูกลาง” หมูกลางหัวเราะแล้วตอบกลับว่า “หอมด้วยนะพี่หมูใหญ่” ระหว่างที่หมูกลางและหมูใหญ่คุยกันอยู่แม่หมูเดินเอาอาหารมาวางที่โต๊ะพร้อมแซว ลูก ๆ ว่า “กลิ่นตัวใครนั่น หอมจนกลบกลิ่นอาหารของแม่ไปเลย” ทันใดนั้นสายตาของแม่หมูเหลือบไปเห็นว่าหมูเล็กยังไม่ได้อาบน้ำ “ตายแล้วลูกหมูเล็ก นอนไปได้ยังไง ยังไม่ได้อาบน้ำเลยนะ เพิ่งกลับจากข้างนอกมา มีแต่เชื้อโรค” หมูเล็กตอบอย่างจู้จี้ “ก็ผมวงวนิครับแม่อาบน้ำเมื่อไหร่ก็ได้ กลิ่นอะไรครับ หอมจังเลยครับแม่ ผมขอกินเลยนะครับ” พูดไม่ทันจบหมูเล็กก็กินข้าวโดยไม่สนใจใคร หมูกลาง หมูใหญ่และคุณแม่ต่างมองหน้ากันและส่ายหัว หลังจากหมูเล็กกินเสร็จ แม่หมูจึงไล่หมูเล็กให้ไปอาบน้ำ “ไปอาบน้ำได้แล้วนะหมูเล็ก สกปรก” หมูเล็กรีบคำแม่แบบขอไปที่ “ครับ ๆ” หมูเล็กรีบวิ่งขึ้นไปบนห้องนอน เขาไม่ได้อาบน้ำแต่ล้มตัวลงนอนบนเตียงแทนจนถึงเช้า หมูเล็กสะดุ้งตื่นขึ้นมาพร้อมกับเสียงคุณแม่ตะโกน “สายแล้วตื่นได้แล้วลูกหมูเล็ก พี่หมูใหญ่กับพี่หมูกลางจะไปแล้วนะ” หมูเล็กรีบลุกขึ้นจากที่นอน ปากก็บ่นพึมพำ “โอย ไม่ทันแล้วสายแล้ว โอย คั่นคั่นคั่น ทำไมมันคันขนาดนี้ละ คั่นไปทั้งตัวเลย เจ็ดโมงครึ่งแล้ว อาบน้ำไม่ทันแล้วเปลี่ยนเสื้อผ้าอย่างเดียวแล้วกัน” หมูเล็กรีบเปลี่ยนเสื้อผ้า ในตอนที่เปลี่ยนเสื้อผ้ายังคงเกาเพราะคันเนื่องจากไม่ได้อาบน้ำ เมื่อเปลี่ยนเสร็จหมูเล็กรีบวิ่งลงไปข้างล่างเพื่อไปโรงเรียน เมื่อหมูใหญ่เห็นหมูเล็กก็พูดขึ้นว่า “ทำไมนายตัวเหม็นขนาดนี้” หมูกลางพูดขึ้นมาว่า “หมูเล็กนายเป็นอะไร เห็นยืนเกาอยู่ได้”

หนูเล็กกลัวว่าพี่จะรู้ว่าตัวเองไม่ได้อาบน้ำเลยรีบตัดบทไปว่า “ไปเถอะ ยุ่งอยู่นั้นแหละ ไปเรียนได้แล้ว” แล้วหนูทั้งสามก็ลาคุณแม่ก่อนไปโรงเรียน “สวัสดีครับคุณแม่” เย็นวันนั้นหนูเล็กกลับมาบ้านทั้งร้องไห้แล้วก็เกาไปทั่วตัว หนูเล็กเดินไปหาคุณแม่ “อือออ คุณแม่ครับ ช่วยหนูเล็กด้วยหนูเล็กคันไปหมดทั้งตัวเลย แอ้มเพื่อน ๆ ก็ล้อว่าหนูเล็กเป็นตัวเชื้อโรค อยู่ใกล้หนูเล็กแล้วเหม็น” แม่หนูได้ยินจึงรีบหันมาดูก็ต้องตกใจ เพราะตามตัวของหนูเล็กมีแต่ผื่นแดงและกลิ่นเหม็นที่สกปรก “ตายแล้วลูก ทำไมถึงเป็นแบบนี้ ไหนเล่าให้แม่ฟังสิ ไปเล่นสัตว์มีพิษอะไรมารึเปล่า ถึงได้แพขนาดนี้” หนูเล็กรีบตอบกลับ “ป่าวครับแม่ ผมไม่ได้เล่น ผมแค่คันและเกาเฉย ๆ” แม่หนูสงสัยจึงถามพร้อมเข้าไปดมตัว “นี่หนูเล็กเมื่อเช้าลูกไม่ได้อาบน้ำไปโรงเรียนหรอ” หนูเล็กตอบแบบสำนึกผิด “ป่าวครับ ไม่ใช่เมื่อเช้า เมื่อคืนตะหาก” แม่หนูตกใจร้องลั่น “ว้าย ตายแล้วรีบไปอาบน้ำเลย” หนูเล็กบอกแม่หนูว่า “แต่ว่าผมอาบน้ำไม่เป็นครับ พี่หมูกลางกับพี่หมูใหญ่ก็ไม่อยู่ ไม่มีใครช่วยอาบเลย” แม่หนูตกใจไม่เคยรู้มาก่อนว่าหนูเล็กอาบน้ำไม่เป็นเลยบอกหนูเล็กว่า “ปะ เราไปอาบน้ำกัน แม่จะให้พี่แมวเหมียวมาสอนลูกอาบน้ำนะ หนูเล็กจะได้อาบน้ำเป็น” หนูเล็กรีบรับคำ “ครับแม่” คุณแม่หนูตะโกนเรียก “พี่แมวเหมียว พี่แมวเหมียว”

(จบ เข้าสู่การสอนการอาบน้ำ ด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง

“เพลงเรามาอาบน้ำให้สดชื่นกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงรำมะนาชาวเกาะของอนุบาล 1)

เรามาอาบน้ำกันเถอะ	อาบน้ำให้สะอาดสดชื่น
ใช้น้ำราดตัว	ใช้น้ำราดตัว
แล้วหยิบสบู่มาถูตัว	แล้วหยิบสบู่มาถูตัว
เริ่มถูจากคอ	แล้วไล่ถูถึงฝ่าเท้า
นำน้ำมาราดตัว	นำน้ำมาราดตัว
แล้วถูฟองออกให้หมด	แล้วถูฟองออกให้หมด

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำกิจกรรมไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น

2. แข่งเกมส์ ชูๆซ่าๆอาบน้ำถูกต้อง

กติกา แบ่งเด็กเป็นสองแถวเท่าๆกันเพื่อแข่งเกมส์ ชูๆซ่าๆอาบน้ำ
ถูกต้อง โดยการแข่งต้องทำท่าทางประกอบเพลงเรามาอาบน้ำให้สดชื่นกันเถอะ
ต้องทำให้ถูกต้องและแถวไหนทำถูกต้องเป็นผู้ชนะ

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม จากในบ้านของลูกหมู, หุ่นมือลูกหมูทั้ง 3 ตัว และหุ่นมือแม่หมู
โซฟาในบ้านลูกหมู, โต๊ะอาหารในบ้านลูกหมู, เตียงในบ้านลูกหมู
หุ่นมือหมูเล็กที่มีฝิ่นแดง, ชุดแมว

Lesson Plan ฟอง ๆ เจ้าแห่งความสะอาด สัปดาห์ที่ 1 วันพฤหัสบดี

“ฟอง ๆ เจ้าแห่งความสะอาด”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อทบทวนความรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติด้านความสะอาดอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทวนความจำ ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้อย่างถูกวิธี
2. เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (5 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : ตายแน่เจ้าเชื้อโรค

กติกา พี่ที่ดูแลเด็กเล่นเป็นเชื้อโรคแล้ววิ่งไปแปะตัวเด็กให้ครบทุกคน ส่วนเด็กมีหน้าที่ต้องวิ่งหนีอย่าให้ตัวเชื้อโรคมาแปะได้ ถ้าเด็กคนไหนกำลังจะโดนแปะให้ทำท่าใดท่าหนึ่งระหว่าง 3 ท่า คือ 1.ท่าล้างมือ 2.ท่าแปรงฟัน 3.ท่าอาบน้ำ เจ้าเชื้อโรคก็จะหนีไม่กล้าเข้าใกล้และวิ่งไปหาเด็กคนอื่นแทน และผู้นำกิจกรรมจะสั่งว่า รวมพลเด็กทุกคนต้องเป็นวงกลมเพื่อล้อมเจ้าเชื้อโรค ผู้นำกิจกรรมก็จะสั่งท่าล้างมือ เด็กทุกคนต้องทำตามเพื่อจัดการเจ้าเชื้อโรค ถ้ายังไม่ตายอีก ผู้นำกิจกรรมก็จะสั่งท่าแปรงฟัน ถ้ายังไม่ตายอีก ผู้นำกิจกรรมจะสั่งว่ารวบรวมแรงมาทำท่าอาบน้ำกัน เจ้าเชื้อโรคก็หนีไม่ได้และตายไปในที่สุด

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับด้านความสะอาด

- คำถาม**
1. ทำไมเราถึงต้องล้างมือก่อนและหลังทานขนมหรืออาหาร ?
 2. ทำไมเราถึงต้องแปรงฟัน ?

3. ทำไมเรากลับมาจากข้างนอก เราถึงต้องอาบน้ำ ?

ชั้นสอน (10 นาที)

1. เล่านิทานทั้ง 3 เรื่องโดยเริ่มจากเรื่องลูกหมูใหญ่ไม่ยอมล้างมือและเรื่องลูกหมูกกลางกับเจ้าแมงกิ้งพินสุดท้ายเรื่องลูกหมูเล็ก คั่น คั่น
2. จับเด็กเป็นกลุ่ม เพื่อนำมาเล่นละครจากนิทานเรื่องลูกหมูใหญ่ไม่ยอมล้างมือ เรื่องลูกหมูกกลางกับเจ้าแมงกิ้งพิน เรื่องลูกหมูเล็ก คั่น คั่น
3. ให้พี่ที่ดูแลแต่ละกลุ่ม พาเด็กไปซ้อมละครและซ้อมทำท่าทางประกอบเพลงตามเรื่องที่ได้ไป เพื่อนำมาเล่นให้เพื่อนในกลุ่มอื่นดู

เล่านิทานเรื่องที่ 1

“ลูกหมูใหญ่ไม่ยอมล้างมือ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีแม่หมูกับลูกหมูสามตัว อาศัยอยู่ในป่าแห่งหนึ่ง วันนี้หมูใหญ่ ลูกหมูคนโตของบ้านได้กลับมาจากการเล่นข้างนอกเป็นครั้งแรก หมูใหญ่เข้ามาในบ้านด้วยความหิวและกำลังจะเอื้อมมือไปหยิบขนมที่คุณแม่วางเตรียมไว้ให้ที่โต๊ะ ขณะที่หมูใหญ่กำลังจะเอื้อมมือไปหยิบขนม นั้น ก็ได้มีเสียงตะโกนจากที่ครัวเป็นเสียงของแม่หมูว่า “**นี่ลูกหมูใหญ่ก่อนที่ลูกจะกินขนม ลูกต้องไปล้างมือให้สะอาดก่อนจะมากินขนมนะ**” พอหมูใหญ่ได้ยินเช่นนั้น ก็ตะโกนรับคำบอกแม่ว่า “**ครับ ะ**” แต่ระหว่างที่ตอบแม่นั้น หมูใหญ่ก็ได้เอื้อมมือไปหยิบขนมและเอาเข้าปากอย่างสบายใจ และคิดในใจว่า “**ไม่เห็นต้องล้างมือเลย เสียเวลาทั้งหมด**” และหัวเราะในใจ พอถึงเวลาเย็นเวลากินข้าว ลูกหมูทั้งสามกำลังกินข้าวกันอย่างมีความสุข หมูใหญ่ก็เกิดจามขึ้นมา แต่เอามือปิดไว้ทัน เลยไม่ได้แพร่เชื้อไปให้คนอื่นแต่หมูใหญ่กลับใช้มือที่ตัวเองปิดจมูกเมื่อกี้นั้นเอื้อมมือไปหยิบของกิน หมูกกลางเห็นเข้า เลยพูดว่า “**อ๊ะ พี่หมูใหญ่ทำไมตัวเองไม่ไปล้างมือก่อนมาหยิบอาหารละสกปรก อ๊ะเมื่อไหร่เค้าเห็นว่ามีน้ำมูกเปอะด้วย**” หมูใหญ่ไม่สนใจที่หมูกกลางพูด แถมยังป่นว่า “**ตัวจะมายุงอะไร เค้าจะทำอะไรมันก็ตัวเค้า จะเข้าห้องน้ำเสร็จและมากินเลยก็ยังไม่ได้อะก็ทำอยู่ประจำ อย่ามายุงหน้า**” และก็เดินหนีขึ้นไปนอนโดยที่ยังไม่ได้ล้างมืออีกเช่นเคย กลางดึกคืนนั้นหมูใหญ่รู้สึกปวดท้องมากๆเลยลุกไปเข้าห้องน้ำและก็ยังไม่หายปวด จนต้องไปขอความช่วยเหลือจากคุณแม่ คุณแม่ได้หายาแก้ท้องเสียมาให้หมูใหญ่ทานเพราะเห็นว่าหมูใหญ่ถ่าย

อุจจาระหลายเที่ยวและถามถึงสาเหตุว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้ “ลูกไปกินอะไรที่ไม่สะอาดมาหรือเปล่า” หมูใหญ่รีบตอบทันควันว่า “เปล่าเลยครับวันนี้ผมก็กินแค่ที่คุณแม่ทำไม่ได้กินอะไรเลยครับ” คุณแม่ก็เลยถามต่อว่า “และลูกได้ล้างมือก่อนกินอะไรหรือเปล่านั้น” หมูใหญ่อึ้งไม่กล้าตอบคุณแม่ คุณแม่เลยถามซ้ำอีกทีว่า “ถ้าลูกไม่ตอบแม่ตามตรงแม่ก็ช่วยอะไรลูกไม่ได้ ลูกก็ต้องปวดท้องอยู่แบบนี้” พร้อมมองหน้าหมูใหญ่ จนลูกหมูต้องตอบความจริงว่า “เปล่าครับผมไม่ได้ล้างมือ ผมไม่ชอบล้างผมว่ามันเสียเวลา ผมไม่ชอบ” พอแม่หมูได้ยินเช่นนั้นก็รู้ได้เลยว่าลูกหมูนั้นไม่ชอบล้างมือ แม่หมูเลยสอนลูกหมูใหญ่ว่า “ลูกรู้ไหมถ้าเราทำอะไรและไม่ล้างมือและยิ่งมาหยิบของกินโดยที่ไม่ล้างมือก่อนนั้นจะทำให้เชื้อโรคทั้งหลายเข้ามาสู่ร่างกายของเราได้ง่าย และส่งผลทำให้เรา เป็นโรคตามมาเช่น โรคท้องเสียที่ลูกกำลังเป็นอยู่และอีกหลาย ๆ โรค เช่น ไข้หวัดใหญ่ โรคไวรัสตับอักเสบบี เอื้อหุ้มสมองอักเสบ” พอหมูใหญ่ได้ยินเช่นนั้นก็เลยรู้สึกกลัวเลย ถามว่า “ผมควรจะทำอย่างไรครับถึงไม่เป็นโรคพวกนี้” แม่หมูเลยตอบว่า “อันดับแรกลูกต้องเปลี่ยนจากไม่ชอบล้างมือ มาชอบล้างมือ และอันดับที่สองเราจะมาฝึกร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลง มาล้างมือกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“เพลงมาล้างมือกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงมากินข้าวลีของอนุบาล1)

มาล้างมือกัน มาล้างมือกัน

หยิบสบู่ หยิบสบู่

นำมาถูที่มือ นำมาถูที่มือ

ถูด้านหน้า ถูด้านหลัง

เมื่อถูจนเสร็จ ล้างมือให้สะอาด

จนหมดฟอง จนหมดฟอง

แล้วเช็ดมือให้แห้ง แล้วเช็ดมือให้แห้ง

มือเราจะสะอาด มือเราจะสะอาด

เล่านิทานเรื่องที่ 2

“ลูกหมูกลางกับเจ้าแมงกิ้งก่า”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัวเวลากลางคืนมีหมูกลางกำลังนั่งกินขนมและลูกอมอย่างมีความสุข “งัม งัม งัม อร่อยจังเลย วันนี้จะกินลูกอมทั้งหมดนี้เลย งัม งัม งัม” หมูใหญ่เห็นหมูกลางกำลังกินขนมอยู่จึงได้เอ่ยทักว่า “นี่หมูกลาง วันนี้จะกินขนมพวกนี้ให้หมดจริง ๆ เหรอ” ลูกหมูกลางตอบว่า “ใช่พี่หมูใหญ่ อร่อยแบบนี้จะกินให้หมดเลย พี่หมูใหญ่มากินด้วยกันไหม” หมูใหญ่ตอบหมูกลางอย่างทันทันว่า “ไม่ละ เชิญนายตามสบาย พี่แปรงฟันแล้วไม่กินอะไรแล้วละ” หมูกลางบ่นพึมพำ “แปรงทำไม แปรงแล้วก็กินต่อได้ แล้วค่อยไปนอนก็ยังได้” พี่หมูใหญ่ได้ยินดังนั้นจึงรีบเตือนน้องว่า “ไม่ได้จะกินเสร็จแล้วเราก็กินแปรงฟัน ถ้าเราไม่แปรงฟัน แมงกิ้งก่าจะมากินฟันเรา ทำให้เราปวดฟันมาก ๆ เลยนะคุณแม่เคยสอนไว้จำไม่ได้หรอ” หมูกลางไม่ยอมฟังที่พี่หมูใหญ่เตือนแถมบ่นว่า “พี่หมูใหญ่ก็ไปเชื่อแม่ แม่เขาก็แค่ขู่เฉย ๆ ซักแล้วไปได้ ไม่มีจริงหรอก แมงกิ้งก่า ตัวเคยเห็นหรอ” หลังจากหมูกลางพูดจบก็กินขนมต่อเมื่อพี่หมูใหญ่เห็นหมูกลางไม่เชื่อ เลยได้แต่พูดว่า “ตามใจละกัน พี่เตือนแล้วนะ กินเสร็จก็อย่าลืมแปรงฟันก่อนเข้านอนนะพี่ไปนอนละ” หมูกลางไม่สนใจที่พี่หมูใหญ่เตือนและหันไปกินขนมต่ออย่างเอร็ดอร่อย “หาวว กินอิ่มแล้วก็ง่วงนอนจัง อู๊ย ขนมหมดพอดีเลย ขึ้นไปนอนดีกว่า” และหมูกลางก็เดินขึ้นไปนอนทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้แปรงฟัน ขณะที่หมูกลางนอนอยู่นั้น ก็มีเสียงเล็ก ๆ สองเสียง หัวเราะกันอย่างสนุกสนาน “เด็ก ๆ รู้ไหม ว่าเราเป็นใคร เราคือแมงกิ้งก่า 55555 พวกเราจะมากินฟันของเด็ก ๆ ที่ไม่ยอมแปรงฟัน เพราะมันเป็นแหล่งอาหารชั้นดีของพวกเราเลยแหละ ไปพวกเราไปกินฟันหมูกลางที่ไม่ยอมแปรงฟันกันเถอะ” เช้าวันต่อมาเสียงดัง โอ๊ย โอ๊ย โอ๊ย หมูกลางร้องขึ้นจนทำให้แม่หมูและหมูใหญ่ต่างรีบวิ่งมาดู แม่รีบถามว่า “เป็นอะไรลูกหมูกลาง” หมูกลางรีบตอบ “ผมปวดฟันครับแม่ ปวดไปหมดเลย ปวดจี๊ด ๆ เลยครับแม่” เมื่อแม่เห็นว่าหมูกลางปวดฟันจึงให้หมูกลางอาบน้ำ “ตายแล้ว ๆ แม่รู้แล้วทำไมหนูถึงปวดฟัน” หมูกลางถามอย่างสงสัย “แม่รู้ได้ไงครับ” แม่รีบตอบว่า “จะไม่ได้รู้ได้ไงละ ฟันของหนูมีรูมันเป็นรูที่แมงกิ้งก่าเจาะไว้ไงลูก หมูกลางไม่ได้แปรงฟันเลยใช่ไหม” หมูกลางไม่กล้าตอบจนแม่ถามซ้ำอีกครั้งหมูกลางตอบด้วยน้ำเสียงเศร้า “ครับแม่ เมื่อวานผมกินขนมกับลูกอมจนหมดแล้วก็ขึ้นนอนเลยครับ” แม่หมูเลยถามอีกว่า “แค่เมื่อวานวันเดียวหรอลูก” หมูกลางส่ายหัว แม่หมูเห็นดังนั้นเลยสอนหมูกลางว่า “ลูกหมูกลางรู้ไหมว่าพวกแมงกิ้งก่า มันชอบกินขนม

หรือเศษอาหารที่ติดตามซอกฟันเด็ก ๆ และมันจะกินไปเรื่อย ๆ ถ้าหนูไม่ยอมแปรงฟัน แม่
 กินฟันจะกินฟันจนฟันหลอเลยรู้ไหม” หนูกลางตกใจกับสิ่งที่แม่บอก “โห มันน่ากลัวขนาดนั้น
 เลยหรอครับแม่” พี่หมูใหญ่ได้ยืนดั่งนั้นจึงพูดแทรกขึ้นมาว่า “ใช่สิ เพราะพี่เคยเป็นแบบหนู
 กลางมาก่อนพี่เลยเตือนให้หนูกลางแปรงฟันยังงี้ละ เพราะถ้าเราแปรงฟันบ่อย ๆ แม่กินฟัน
 ก็จะไม่กล้ำมาอยู่กับฟันของเรา เพราะเรามีฟันที่สะอาด แม่กินฟันกลัวความสะอาด” หนู
 กลางรีบถามแม่ว่า “แม่ครับผมควรทำไงดีครับผมถึงจะหายปวดและไม่โดนแม่กินฟัน กิน
 ฟัน” แม่ตอบลูกหมูอย่างทันควันว่า “อันดับแรกหนูกลางต้องไปแปรงฟันก่อนและเราจะไปหา
 หมอฟันกัน ว่าแต่ลูกหมูกลางแปรงฟันเป็นครบทุกขั้นตอนใช่ไหมลูก” หนูกลางส่ายหน้า แม่
 เลยเดินไปหาหนูกลางแล้วบอกว่า “มาพวกเรามาฝึกร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงมา
 แปรงฟันกันเพื่อไล่แมงกินฟันกันนะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“เพลงมาแปรงฟันกัน”

(ทำนองนำมาจากเพลงพวกเรามาตบมือกันของอนุบาล1)

หากพวกเราทานข้าวเสร็จ	มาแปรงฟันกัน
หากพวกเราทานขนมเสร็จ	มาแปรงฟันกัน
เริ่มจากการที่เราบ้วนปาก	แล้วยิงฟันเพื่อแปรงด้านหน้า
ฟันบนแปรงลง	ฟันล่างแปรงขึ้นอย่างละ10
เมื่อเราแปรงฟันด้านหน้า	เราเสร็จหมดแล้ว
เมื่อเราแปรงฟันด้านหน้า	เราเสร็จหมดแล้ว
ต่อด้วยการที่เราอ้าปาก	เพื่อที่จะได้แปรงฟันด้านใน
ฟันบนแปรงลง	ฟันล่างแปรงขึ้นอย่างละ10
เมื่อเราแปรงฟันจนสะอาดแล้ว	เมื่อเราแปรงฟันจนสะอาดแล้ว
ต้องอย่าลืมบ้วนน้ำอ้อมรอบ	บ้วนให้ฟองนั้นออกหมดปาก
เราจะได้มีฟันสะอาดและหอมชื่นใจ	

เล่านิทานเรื่องที่ 3

“ลูกหมูเล็ก คั่น คั่น”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว “กลับมาแล้วครับ” ลูกหมูทั้งสามตัว ตะโกนบอกคุณแม่พร้อมกัน เมื่อคุณแม่ได้ยินเสียงลูก ๆ ทั้งสามเลยบอกกับลูก ๆ ว่า “แม่กำลัง ทำกับข้าวอยู่จ๊ะ ลูก ๆ ไปอาบน้ำกันก่อนนะเสร็จแล้วค่อยลงมากินข้าว” หมูกกลางกับหมูใหญ่ รับคำคุณแม่และเดินไปอาบน้ำ ส่วนเจ้าหมูเล็กไม่ได้เดินไปอาบน้ำพร้อมพี่ ๆ แต่ไปแอบหลับอยู่ที่ โซฟา กรนดัง ฟู้ฟู้ ระหว่างที่หมูเล็กกำลังหลับสบายอยู่นั้น พี่หมูก็อาบน้ำเสร็จกันพอดี กำลังลงมา รอกินข้าว หมูใหญ่พูดกับหมูกกลางอย่างมีความสุขว่า “อาบน้ำทำให้เราสดชื่น สบายตัวสุด ๆ เลย ว่าไหมหมูกกลาง” หมูกกลางหัวเราะแล้วตอบกลับว่า “หอมด้วยนะพี่หมูใหญ่” ระหว่างที่หมูกกลาง และหมูใหญ่คุยกันอยู่คุณแม่หมูเดินเอาอาหารมาวางที่โต๊ะพร้อมแซวลูก ๆ ว่า “กลิ่นตัวใครนั่น หอม จนกลบกลิ่นอาหารของแม่ไปเลย” ทันใดนั้นสายตาของคุณแม่หมูเหลือบไปเห็นว่าหมูเล็กยังไม่ได้ อาบน้ำ “ตายแล้วลูกหมูเล็ก นอนไปได้ยังไง ยังไม่ได้อาบน้ำเลยนะ เพิ่งกลับมาจากข้างนอก มีแต่เชื้อโรค” หมูเล็กตอบอย่างจู้จี้ “ก็ผมง่วงนิครับแม่ อาบน้ำเมื่อไหร่ก็ได้ กลิ่นอะไรครับ หอมจังเลยครับแม่ ผมขอกินเลยนะครับ” พูดไม่ทันจบหมูเล็กก็กินข้าวโดยไม่สนใจใคร หมูกกลาง หมูใหญ่และคุณแม่ต่างมองหน้ากันและส่ายหัว หลังจากหมีเล็กกินเสร็จ คุณแม่หมูจึงไล่หมูเล็กให้ไป อาบน้ำ “ไปอาบน้ำได้แล้วนะหมูเล็ก สกปรก” หมูเล็กรับคำแม่แบบขอไปที “ครับ ๆ” หมูเล็กรีบ วิ่งขึ้นไปบนห้องนอน เขาไม่ได้อาบน้ำแต่ล้มตัวลงนอนบนเตียงแทนจนถึงเช้า หมูเล็กสะดุ้งตื่นขึ้นมา พร้อมกับเสียงคุณแม่ตะโกน “สายแล้วตื่นได้แล้วลูกหมูเล็ก พี่หมูใหญ่กับพี่หมูกกลางจะไปแล้ว นะ” หมูเล็กรีบลุกขึ้นจากที่นอน ปากก็บ่นพึมพำ “โอย ไม่ทันแล้วสายแล้ว โอย คั่นคั่นคั่น ทำไม มันคั่นขนาดนี้นะ คั่นไปทั้งตัวเลย เจ็ดโมงครึ่งแล้ว อาบน้ำไม่ทันแล้วเปลี่ยนเสื้อผ้าอย่าง เดียวแล้วกัน” หมูเล็กรีบเปลี่ยนเสื้อผ้า ในตอนที่เปลี่ยนเสื้อผ้ายังคงเกาเพราะคันเนื่องจากไม่ได้ อาบน้ำเมื่อเปลี่ยนเสร็จหมูเล็กรีบวิ่งลงไปข้างล่างเพื่อไปโรงเรียน เมื่อหมูใหญ่เห็นหมูเล็กก็พูดขึ้นมา ว่า “ทำไมนายตัวเหม็นขนาดนี้” หมูกกลางพูดขึ้นมาว่า “หมูเล็กนายเป็นอะไร เห็นยืนเกาอยู่ ได้” หมูเล็กกลัวว่าพี่ ๆ จะรู้ว่าตัวเองไม่ได้อาบน้ำเลยรีบตัดบทไปว่า “ไปเถอะ ยุ่งอยู่นั่นแหละ ไป เรียนได้แล้ว” แล้วลูกหมูทั้งสามก็ลาคุณแม่ก่อนไปโรงเรียน “สวัสดีครับคุณแม่” เย็นวันนั้นหมู เล็กกลับมาบ้านทั้งร้องไห้แล้วก็เกาไปทั่วตัว ลูกหมูเล็กเดินไปหาคุณแม่ “อือออ คุณแม่ครับ ช่วย หมูเล็กด้วยหมูเล็กคั่นไปหมดทั้งตัวเลย แถมเพื่อน ๆ ก็ล้อว่าหมูเล็กเป็นตัวเชื้อโรค อยู่ใกล้

หมูเล็กแล้วเหม็น”แม่หมูได้ยินจึงรีบหันมาดูก็ต้องตกใจ เพราะตามตัวของหมูเล็กมีแต่ฝุ่นแดงและกลิ่นเหม็นที่สกปรก “ตายแล้วลูก ทำไมถึงเป็นแบบนี้ ไหนเล่าให้แม่ฟังสิ ไปเล่นสัตว์มีพิษอะไรมารีเปล่าถึงได้แพ้นาชนิดนี้” หมูเล็กรีบตอบกลับ “ป่าวครับแม่ ผมไม่ได้เล่น ผมแค่คันและเกาเฉย ๆ” แม่หมูสงสัยจึงถามพร้อมเข้าไปดมตัว “นี่หมูเล็กเมื่อเข้าลูกไม่ได้อาบน้ำไปโรงเรียนหรือ” ลูกหมูเล็กตอบแบบสำนึกผิด “ป่าวครับ ไม่ใช่เมื่อเช้า เมื่อคืนตะหาก” แม่หมูตกใจร้องลั่น “ว้าย ตายแล้ว รีบไปอาบน้ำเลย” หมูเล็กบอกแม่หมูว่า “แต่ที่ผมอาบน้ำไม่เป็นครับ พี่หมูกลางกับพี่หมูใหญ่ก็ไม่อยู่ ไม่มีใครช่วยอาบน้ำเลย” แม่หมูตกใจไม่เคยรู้มาก่อนว่าหมูเล็กอาบน้ำไม่เป็นเลยบอกหมูเล็กว่า “มาพวกเรามาฝึกร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลงเรามาอาบน้ำให้สดชื่นกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“เพลงเรามาอาบน้ำให้สดชื่นกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงรำกระบี่ชาวเกาะของอนุบาล1)

เรามาอาบน้ำกันเถอะ	อาบน้ำให้สะอาดสดชื่น
ใช้น้ำราดตัว	ใช้น้ำราดตัว
แล้วหยิบสบู่มาถูตัว	แล้วหยิบสบู่มาถูตัว
เริ่มถูจากคอ	แล้วไล่ถูถึงฝ่าเท้า
นำน้ำมาราดตัว	นำน้ำมาราดตัว
แล้วถูฟองออกให้หมด	แล้วถูฟองออกให้หมด

กิจกรรมก่อนละคร (10 นาที)

1. ฟังดูแลแต่ละกลุ่มทบทวนการดำเนินเรื่องและเพลงพร้อมท่าประกอบเพลงของกลุ่มตัวเอง
2. จัดสถานที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมสำหรับบรรยากาศบ้านของลูกหมูทั้งสามตัว
3. คัดเลือกว่าใครจะแสดงเป็นตัวละครตัวไหน ลูกหมูทั้งสามตัวสามารถเป็นได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย
4. และซ้อมละครโดยให้เด็ก ๆ แสดงไปตามการบรรยายของฟีดแบลกลุ่ม

กิจกรรมละคร (10 นาที)

ผู้ดูแลแต่ละกลุ่มเป็นผู้บรรยายเรื่อง และให้เด็ก ๆ แสดงไปตามการบรรยาย

ประเมินผล (5 นาที)

1. โดยการสังเกตพฤติกรรม ว่าเด็กสามารถร่วมมือในการร้องเพลงและ
ทำท่าประกอบเพลงได้ถูกต้องหรือไม่

2. ตั้งคำถามและพูดคุยเกี่ยวกับละครที่เพื่อนแสดง

1. ทำไมเราถึงต้องล้างมือก่อนและหลังทานขนมหรืออาหาร ?

2. ทำไมเราถึงต้องแปรงฟันกันด้วย ?

3. ทำไมเรากลับมาจากข้างนอก เราถึงต้องอาบน้ำ?

4. วันนี้พวกเราได้รับความรู้เรื่องอะไรกันบ้าง

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม แปรงสีฟัน, ยาสีฟัน

Lesson Plan ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว สัปดาห์ที่ 2 วันจันทร์

“เสื้อยืด กางเกงยางยืดของลูกหมู”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการแต่งตัวจากเสื้อยืด กางเกงยางยืดได้อย่างถูกวิธี

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการแต่งตัวด้วยตนเอง
 2. เพื่อให้เรียนรู้การแต่งตัวจากเสื้อยืด กางเกงยางยืดได้อย่างถูกวิธี
 3. เพื่อให้ปฏิบัติการแต่งตัวจากเสื้อยืด กางเกงยางยืดได้อย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : เพราะเรานั่นคู่กัน

กติกา จะมีภาพเสื้อยืดและกางเกงยางยืดหลายๆสีรวมกันอยู่ในกองเดียว ให้เด็กทุกคนแยกเสื้อยืดและกางเกงยางยืดออกมาให้สีเดียวกันหนึ่งคู่ แล้วชูขึ้นมาถ้าตรวจสอบว่ามีทั้งเสื้อและกางเกงที่สีเดียวกันถือว่าเป็นผู้ชนะ

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการแต่งตัวจากเสื้อยืด กางเกงยางยืด

- คำถาม**
1. ใครแต่งตัวเองเป็นบ้าง ?
 2. รู้ไหมว่าทำไมเราถึงต้องหัดแต่งตัวเอง ?

ขั้นสอน (20 นาที)

1. เล่นนิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “มาฝึกน้องหมูเล็กแต่งตัวกันเถอะ”
2. สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง “เพลงเจ้าเสื้อยืดสุดสวย”

และ“เพลงเจ้าทางเก่งสุดสวย”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“มาฝึกน้องหมูเล็กแต่งตัวกันเถอะ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว เวลาเช้าตรู่ “ลูกหมู ลูกหมู ลูกหมู ตื่นได้แล้วลูกเดี่ยวไปโรงเรียนสาย” เสียงประจำบ้านที่ทุก ๆ เช้า เหล่าลูกหมูสามตัวจะได้ยินเป็นประจำนั่นคือเสียงแม่หมู “ครับ ๆ ตื่นแล้วครับแม่” ลูกหมูทั้งสามส่งเสียงตอบ ลูกหมูทั้งสามแยกย้ายกันไปอาบน้ำแต่งตัว มีแต่เจ้าหมูเล็กที่เมื่ออาบน้ำเสร็จก็วิ่งไปให้แม่หมูแต่งตัวให้ แม่หมูซึ่งกำลังวุ่นเตรียมข้าวเช้าและข้าวกลางวันให้ลูกหมูทั้งสามอยู่จึงไม่ทันเห็นหมูเล็กมารอให้แต่งตัวให้ ส่วนหมูกลางกับหมูใหญ่ที่อาบน้ำแต่งตัวเสร็จแล้วก็ได้ลงมารอกินข้าว เห็นหมูเล็กยังไม่ได้แต่งตัว มีผ้าขนหนูอยู่ชั้นเดียว หมูใหญ่จึงถามหมูเล็กว่า “นี่หมูเล็กทำไมนายยังไม่แต่งตัวอีก เดียวก็ไปโรงเรียนสายหรอก” หมูเล็กตอบกลับว่า “ก็ผมแต่งตัวไม่เป็นนี่ พี่หมูใหญ่ก็มาแต่งตัวให้ผมสิ” พี่หมูใหญ่รีบสายหัวและพูดว่า “พี่แต่งตัวให้ตัวเองได้อย่างเดียว แต่งให้คนอื่นไม่เป็นหรอก” หมูกลางพูดแทรกขึ้นมาว่า “ทำไมนายไม่ให้คุณแม่สอนล่ะ นายจะให้คุณแม่มาแต่งให้ได้อย่างไรไม่ได้หรอกนะ คุณแม่ก็ยุ่งเตรียมข้าวให้พวกเราอยู่ แล้วมาแต่งตัวให้นายอีก กว่าจะเสร็จก็สายพอดี นี่เราไปโรงเรียนสายมาเป็นเดือนแล้วนะ” หมูเล็กได้ยินดังนั้นก็เสียใจที่ถูกต่อว่า “ฮือฮือ ก็ผมแต่งตัวไม่เป็นนี่ครับ” แม่หมูทำกับข้าวเสร็จพอดีเห็นหมูเล็กยังไม่ได้แต่งตัวและยืนร้องไห้อยู่เลยเข้ามาปลอบ “โอ้ ๆ ๆ หมูเล็ก ไม่ร้องนะลูก แม่ขอโทษนะที่ยังไม่ได้แต่งตัวให้ลูกเลย มา ๆ แม่จะรีบแต่งให้เลยนะ” แล้วลูกหมูทั้งสามก็กล่าวลาคุณแม่เพื่อไปโรงเรียน “สวัสดีครับคุณแม่” เย็นวันนั้นหมูใหญ่ก็นั่งครุ่นคิดเรื่องเมื่อเช้าเพราะหมูใหญ่สงสัยว่าทำไมคุณแม่ต้องทำทุกอย่างในบ้านและกับตัวเองก็ต้องโดนคุณครูดุที่ไปโรงเรียนสาย หมูกลางเดินเข้ามาเห็นพอดีจึงถามว่า “พี่หมูใหญ่เป็นอะไรหรือ หน้าเครียด ๆ คิดอะไรอยู่” หมูใหญ่ตอบน้องหมูกลางออกไปว่า “พี่คิดเรื่องเมื่อเช้า เรื่องที่หมูเล็กแต่งตัวไม่เป็น พี่สงสัยคุณแม่ คุณแม่คงเหนื่อยมากที่ต้องทำทุกอย่าง พี่ว่าถ้าเราช่วยแบ่งเบาภาระของคุณแม่ได้ก็คงดีกว่านี้” หมูกลางได้ยินเช่นนั้นก็ครุ่นคิดและถามอย่างสงสัยว่า “เราควรทำยังไงดีล่ะพี่หมูใหญ่” พี่หมูใหญ่นั่งเงิบและคิดอยู่นานจนได้คำตอบ “หมูกลาง เวลาที่เราทำอะไรไม่ได้ ใครจะเป็นคนมาสอนเราจนเราทำได้” หมูกลางรีบตอบ “พี่แมวเหมียว” หมูใหญ่รับคำ “ใช่แล้ว นายไปตามน้องหมูเล็กมาเร็วเราจะเรียกพี่แมว

เหมียวมาช่วยสอนน้องหมูเล็กกัน” หมูกลางได้ยืนดังนั้นก็รีบไปตามหมูเล็ก ส่วนหมูใหญ่ก็ตะโกนเรียกหา “พี่แมวเหมียว”

(จบ เข้าสู่การสอนการอาบน้ำ ด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าประกอบเพลง

“เพลงเจ้าเลื่อยึดสุดสวาย”

(ทำนองนำมาจากเพลงแมงมุมลายตัวนั้นของอนุบาล1)

เลื่อยึดลายตัวนั้น	ฉันเห็นมันน่าสวมเหลือเกิน
ฉันเลยเดินไปดู	ใช้สองมือหยิบเลื่อยขึ้นมา
ฉันรวบขายเลื่อยนั้น	ไปรวมกันที่คอของเลื่อย
เพื่อจะเอาเลื่อยนั้น	สวมเข้ามาในหัวของฉัน
พอสวมหัวเสร็จแล้ว	ก็เหลือแขนที่ฉันต้องใส่
ฉันสอดทีละข้าง	เพื่อให้มันออกมาสมบูรณ์
เมื่อสอดแขนเสร็จแล้ว	ดึงขายเลื่อยลงมาให้ดี

“เพลงเจ้ากางเกงสุดสวาย”

(ทำนองนำมาจากเพลงแมงมุมลายตัวนั้นของอนุบาล1)

กางเกงยางยึดตัวนั้น	ฉันว่ามันดูสวมเหลือเกิน
ฉันเลยเดินไปดู	ใช้สองมือจับขอบกางเกงขึ้นมา
เพื่อที่จะนำมาสวม	ฉันต้องยกขาสอดทีละข้าง
เมื่อสอดขาเสร็จแล้ว	ต้องดึงขอบขึ้นมาถึงเอว
แล้วจัดให้เรียบร้อย	เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำการลงไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น
2. เล่นเกมส์ คู้หู แต่งไว

กติกา แบ่งเด็กออกมาเป็นคู่ เพื่อแข่งเกมส์คู้หู แต่งไว โดยทำท่าทางประกอบเพลงเจ้าเสือยืดสุดสวยและเพลงเจ้ากางเกงสุดสวย ต้องทำให้ถูกต้องและคู่ไหนทำเสร็จและถูกต้องก่อนเป็นผู้ชนะ

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม จากในบ้านลูกหมู, หุ่นมือลูกหมู 3 ตัวและหุ่นมือแม่หมู, ชุดแมว, ภาพเสือยืดและภาพกางเกงยางยืดหลากหลายสี, เสือยืด, กางเกงยางยืด

Lesson Plan ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว สัปดาห์ที่ 2 วันอังคาร

“กระดุมกลม ๆ ของลูกหมู”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย

เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการแต่งตัวจากเสื้อผ้าที่มีกระดุมอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการแต่งตัวด้วยตนเอง
2. เพื่อให้เรียนรู้การแต่งตัวจากเสื้อผ้าที่มีกระดุมได้อย่างถูกวิธี
3. เพื่อให้ปฏิบัติการแต่งตัวจากเสื้อผ้าที่มีกระดุมได้อย่างถูกวิธี

เวลา

40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม

เกมส์ : เจ้ากระดุมอยู่ไหนจะ

กติกา แบ่งเด็กเป็นแถวอย่างละเท่ากัน เพื่อให้เด็กค้นหากระดุมที่อยู่ในกองเพื่อที่จะมาติดที่ภาพเสื้อของแต่ละแถวให้เสร็จสมบูรณ์ โดยจะมีภาพเสื้อมีปกที่มีกระดุมอยู่บนเสื้อแค่ 1 เม็ด เพื่อเป็นตัวอย่างให้เด็กไปหากระดุมที่มีแบบเดียวกันนำมาติดที่เสื้อให้ครบทุกเม็ด แถวไหนติดครบและถูกต้องโดยเร็วที่สุดก่อนแถวนั้นเป็นผู้ชนะ

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการแต่งตัวจากเสื้อผ้าที่มีกระดุม

คำถาม

1. ใครแต่งตัวจากเสื้อผ้าที่มีกระดุมเองบ้าง ?
2. รู้ไหมกระดุมที่อยู่บนเสื้อมีไว้ทำอะไร ?

ชั้นสอน (20 นาที)

1. เล่านิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “กระดุมนั้นสำคัญไฉน”
2. สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง “กระดุมอยู่ไหน”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“กระดุมนั้นสำคัญไฉน”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว มีแม่หมูที่กำลังสอนลูกหมูทั้งสามแต่งตัว โดยสอนเรื่องการติดกระดุมให้ตนเองได้อย่างถูกต้อง หมูกลางและหมูใหญ่นั่งฟังและทำตามที่แม่หมูสอนอย่างตั้งใจ หมูใหญ่ถาม “แบบนี้ใช้ไหมครับแม่” แม่หมูตอบว่า “ถูกแล้วลูก ต้องทำแบบนี้จนติดกระดุมครบทุกเม็ดนะลูก” ในขณะที่หมูกลางและหมูใหญ่กำลังฝึกอย่างตั้งใจ หมูเล็กมัวแต่เล่นไม่ตั้งใจฝึกแบบพี่ๆทั้งสอง แม่หมูเห็นดังนั้นจึงตำหนิว่า “นี่ลูกหมูเล็ก ทำไมหนูไม่ตั้งใจฝึกล่ะลูก แล้วอย่างนี้หนูจะทำได้ไหม” หมูเล็กตอบกลับไ้ว่า “ไม่เห็นจำเป็นต้องฝึกเลยถ้ามันทำยากมาก ๆ ผมก็ใส่เสื้อยืด กางเกงยางยัดแบบเดิมก็ได้” พอแม่หมูได้ยินเช่นนั้นจึงตอบกลับไ้ว่า “ไม่ได้นะลูกเมื่อเราโตขึ้น เราก็ต้องใส่ทั้งเสื้อยืด เสื้อที่มีกระดุมเพื่อความเรียบร้อย เราจะใส่เสื้อยืดอย่างเดียวไม่ได้” หมูเล็กเลยพูดต่อว่า “ผมก็ให้แม่ใส่ให้แบบนี้ทุก ๆ วันเลยใจครับ ผมจะได้ไม่ต้องมาฝึกด้วย ผมเหนื่อย ผมขี้เกียจ ผมไปเล่นเกมดีกว่า” แม่หมูจึงตอบไ้ว่า “แล้วถ้าสมมติแม่ไม่อยู่แล้วใครจะแต่งให้ลูกหมูล่ะ” หมูเล็กไม่สนใจรีบวิ่งออกไปเล่นข้างนอก หมูกลางเห็นแม่หมูทำสีหน้าไม่ดีจึงเดินเข้าไปปลอบ “ไม่เป็นไรนะครับแม่ สอนพวกผมก็ได้ครับ ผมกับพี่ตั้งใจทำอยู่หะครับแม่ ผมจะทำให้เป็น แม่จะได้ไม่เหนื่อย” พอแม่หมูได้ยินเช่นนั้นก็ยิ้มออก เช้าวันต่อมาที่โรงเรียนของลูกหมูทั้งสามได้แจกเสื้อยูนิฟอร์มใหม่ที่จะเอาไว้ใส่ในเทอมนี้ซึ่งเป็นเสื้อที่มีแต่กระดุมหมูเล็กตกใจมาก เพราะตนเองใส่เสื้อที่มีกระดุมไม่เป็นและไม่กล้าบอกคุณครูหมูเล็กจึงกลับบ้านมาพร้อมกับใส่เสื้อยูนิฟอร์มใหม่ที่ไม่ได้ติดกระดุมด้วยสีหน้าเศร้าๆ หมูใหญ่เห็นเช่นนั้นเลยถามน้องว่า “เป็นไรไปหมูเล็ก หน้าเศร้ามาเชียว ทำไมนายแต่งตัวไม่เรียบร้อยแบบนั้นล่ะ” หมูเล็กร้องไห้แล้วตอบว่า “อือออ ก็ผมแต่งตัวไม่เป็น ไม่กล้าบอกคุณครู เพื่อนก็ล้อคุณครูก็ดู บอกว่าผมทำตัวไม่เรียบร้อย” หมูกลางเลยแซวน้องว่า “สมน้ำหน้าหมูเล็ก แม่สอน

นายก็ไม่ฟังเลยทำไมไม่เป็น แล้วตอนนี้จะทำไงล่ะ” หมูเล็กยิ่งร้องไห้หนักขึ้นอีก “ฮือ ๆ ๆ ๆ ๆ” หมูใหญ่ตำหนิน้อง “พอ ๆ น้องร้องไห้ใหญ่แล้ว จะทำยังไงดี แม่ไม่อยู่ ไปหาคุณยาย พี่ก็ยังแต่งตัวแบบมีกระดุมไม่ค่อยเก่งด้วย เอายังไงดีนะ” หมูเล็กได้ยินดังนั้นยิ่งร้องไห้ใหญ่ “ฮือ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ” หมูกกลางเห็นท่าไม่ดีเลยเสนอขึ้นว่า “เอาอย่างนี้นายต้องสัญญาก่อนถ้าพี่ให้คนมาช่วยสอนนายคราวนี้ นายจะตั้งใจ” หมูเล็กรีบตอบ “ได้ครับ ผมจะตั้งใจผมจะทำให้ได้ผมจะได้ทำเป็นชกทีและ จะได้ไม่เป็นภาระของคุณแม่” หมูกกลางได้ยินเช่นนั้นจึงเรียกพี่แมวเหมียวออกมาช่วยสอน “พี่แมวเหมียววาววาว”

(จบ เข้าสู่การสอนแต่งตัวจากเสื้อที่มีกระดุม ด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและท่าทำประกอบเพลง

“กระดุมอยู่ไหน”

(ทำนองนำมาจากเพลงนิ้วโป้งอยู่ไหนของอนุบาล1)

กระดุมอยู่ไหน	กระดุมอยู่ไหน
อยู่ที่นี่จะ	อยู่ที่นี่จะ
เอากระดุมไปรอดห่วง	เอากระดุมไปรอดห่วง
เพื่อติดกระดุม	ให้เสร็จสมบูรณ์

(ทวนซ้ำ จนติดกระดุมครบทุกเม็ด)

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำกิจกรรมไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น
2. เล่นเกมส์ ฉันช่วยเธอ เธอช่วยฉัน เรามาช่วยกัน

กติกา แบ่งเด็กออกมาเป็นคู่ เพื่อแข่งเกมส์กันช่วยเธอ เธอช่วยฉัน เรา
มาช่วยกัน แต่ละคู่ต้องช่วยคู่ของตัวเองใส่กระดุมให้ครบทุกเม็ดและถูกต้อง โดย
ทำท่าทางประกอบเพลงกระดุมอยู่ไหน คู่ไหนทำเสร็จและถูกต้องก่อนเป็นผู้ชนะ

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม กระดุมกระดาด, เสือกระดาด, ฉากในบ้านลูกหมู, หุ่นมือลูกหมู 3
ตัว และหุ่นมือแม่หมู, ชวดแมว , เสือที่มีกระดุม

Lesson Plan ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว สัปดาห์ที่ 2 วันพุธ

“ถุงเท้า รองเท้าของลูกหมู”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการสวมถุงเท้า รองเท้าอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการสวมถุงเท้า รองเท้าด้วยตนเอง
2. เพื่อให้เรียนรู้การสวมถุงเท้า รองเท้าได้อย่างถูกวิธี
3. เพื่อให้ปฏิบัติการสวมถุงเท้า รองเท้าได้อย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : อีกาฝึกไข่

กติกา เลือกเด็กมาหนึ่งคน เพื่อนำมาเล่นเป็นอีกา และนำรองเท้ามา กอง ๆ กันไว้ให้เด็กที่เล่นเป็นอีกา นั่งทับไว้ เพื่อไม่ให้เพื่อนที่เหลื้อมาหยิบรองเท้าไป ส่วนเพื่อนที่เหลื้อมต้องหยิบออกมาให้ได้คนละคู่ ใครหยิบได้ช้าที่สุดต้องไปเป็นอีกา

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการสวมถุงเท้า รองเท้า

- คำถาม**
1. ใครสวมถุงเท้า รองเท้าเองเป็นบ้าง ?
 2. รู้ไหมถุงเท้า รองเท้ามีความสำคัญกับเราอย่างไร ?

ขั้นสอน (20 นาที)

1. เล่นนิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “ถุงเท้าและรองเท้าของลูกหมู”
2. สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง “ถุงเท้าของหนู”

และ“รองเท้าของหนู”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“ถุงเท้าและรองเท้าของลูกหมู”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว “ลูกหมูทั้งสาม ลงมาหาแม่เดี่ยวนี้” เสียงตะโกนของแม่หมูทำให้ลูกหมูทั้งสามรีบวิ่งลงมา แม่หมูชี้ให้ดูรองเท้าที่พังยับเยินทั้งสามคู่ แม่หมูถามว่า “ทำไมรองเท้าถึงได้พังแบบนี้” ลูกหมูทั้งสามไม่กล้าตอบ ทำให้แม่หมูยิ่งโกรธมากขึ้น “นี่ทำไมใส่รองเท้า และไม่ดูแลของแบบนี้ เหยียบส้นรองเท้าทำไม มันพังแล้วเห็นไหม แม่เปลี่ยนมาให้คู่แล้ว” ลูกหมูทั้งสามตอบพร้อมกัน “คู่ที่ 3 แล้วครับ” แม่หมูจึงพูดต่อว่า “จะต้องให้แม่ซื้ออีกสักคู่คู่ มันถึงจะไม่พัง ทำไมไม่ใส่ให้ดี ๆ ไม่ดูแลของ แล้วรองเท้าดี ๆ ก็เป็น รอยเท้า นี่ไม่ได้ใส่ถุงเท้ากันหรือไง” ลูกหมูทั้งสามไม่กล้าตอบ แม่หมูเลยบอกว่า “อย่าบอกนะ ว่าใส่ถุงเท้า รองเท้าไม่เป็น” ลูกหมูพยักหน้า แม่หมูเครียดมากที่ลูกหมูตอบมาแบบนี้เลยบอกว่า “แม่สอน หลายรอบแล้วนะ แม่หัดให้ก็ไม่ตั้งใจกัน มัวแต่เล่นกัน พอถึงเวลาใส่ถุงเท้า รองเท้า แม่ก็ต้องใส่ให้ทุกที และพอลกลับมาจากโรงเรียนรองเท้าก็พังทุกที ถ้าลูก ๆ ตั้งใจฟังที่แม่สอน ลูก ๆ ก็คงใส่ถุงเท้ารองเท้าเป็นแล้ว” เมื่อแม่หมูพูดจบก็เดินออกไปหลังบ้าน หมูเล็กเห็นแม่เป็นแบบนี้เลยสงสัย “ทำไมแม่ต้องโกรธเราขนาดนั้นด้วย” หมูใหญ่เลยบอกน้องว่า “แม่เขาคงจะเหนื่อยแหละ คงอยากให้เราช่วยเหลือตนเองได้ ถ้าเราช่วยเหลือตัวเองได้ แม่ก็คงไม่ต้องทำให้เรา และแม่ก็คงไม่ต้องเหนื่อยด้วย” หมูกลางเลยถามต่อว่า “และทำไมดีล่ะที่นี้ แม่เขาโกรธเราแล้วเราต้องทำยังไงดี” หมูใหญ่คิดหาทางออกเพื่อที่จะทำให้แม่หมูหายโกรธ “เอาอย่างนี้ เรา มาฝึกใส่ถุงเท้าและรองเท้าอีกครั้งกันเถอะ แต่คราวนี้เราต้องตั้งใจนะ เพื่อที่เราจะได้ไม่เป็น ภาระคุณแม่ และเจ้าหมูเล็กจะได้ไม่ต้องเดินเท้าเปล่าอีก ดินะที่ไม่เหยียบอะไรเข้าไป แม่ ต้องโกรธกว่านี้แน่ ๆ เลย” หมูเล็กถามแบบสงสัย “แล้วใครจะมาสอนเราล่ะครับ” หมูกลางและ หมูใหญ่ตะโกนพร้อมกัน “พี่แมวเหมียว”

(จบ เข้าสู่การสอนสวมถุงเท้าและรองเท้า ด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าประกอบเพลง

“ถุงเท้าของหนู”

(ทำนองนำมาจากเพลงหนูมาลีของอนุบาล 1)

พวกเรามีถุงเท้าสวยสวย	ถุงเท้าสวย ถุงเท้าสวย
พวกเรามีถุงเท้าสวยสวย	แต่จะใส่มันยังง
เริ่มจากใช้มือทั้งสองข้าง	จับขอบถุงเท้าดึงให้กว้าง
แล้วสอดนิ้วเท้าเราลงไป	สอดให้สุดถุงเท้า
แล้วใช้มือเราทั้งสองข้าง	ดึงปลายถุงเท้าจนถึงสันเท้า
แล้วดึงจากสันเท้าขึ้นมา	จนสุดความยาวถุงเท้า

“รองเท้าของหนู”

(ทำนองนำมาจากเพลงหนูมาลีของอนุบาล 1)

พวกเรามีรองเท้าสวยสวย	รองเท้าสวย รองเท้าสวย
พวกเรามีรองเท้าสวยสวย	แต่จะใส่มันยังง
เริ่มจากใช้มือยกลิ้นรองเท้า	เพื่อนำเท้าสอดในรองเท้า
สอดให้นิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า	แล้วค่อยดึงขอบให้หุ้มเท้า
แล้วติดแป้นรองเท้าให้เรียบร้อย	ให้เรียบร้อย ให้เรียบร้อย
แล้วติดแป้นรองเท้าให้เรียบร้อย	เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำกิจกรรมไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น
2. ชวนเด็กออกไปเก็บขยะ เก็บใบไม้รอบโรงเรียน แต่ก่อนที่จะออกไปข้างนอก ต้องตั้งคำถามให้เด็กตอบก่อน คำถาม คือ ก่อนที่เราจะออกไปเหยียบพื้นข้างนอกเราต้องทำอะไรก่อน ? และก่อนที่จะเด็กจะสวมถุงเท้าและรองเทาก็ชวนร้องเพลงและทำไปพร้อมๆกัน

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม จากในบ้านลูกหมู, หุ่นมือลูกหมู 3 ตัวและหุ่นมือแม่หมู, รองเท้า
สภาพยับเยิน 3 คู่ ในบ้านลูกหมู, ชุดแมว, รองเท้า, ถุงเท้า

Lesson Plan ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว สัปดาห์ที่ 2 วันพฤหัสบดี

“ลูกหมูน้อยฝึกแต่งตัว”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อทบทวนความรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติด้านการแต่งกายอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทวนความจำ ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้อย่างถูกวิธี
2. เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจุดใจ (5 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : แต่งตัวเร็วไว แต่งง่ายจังเลย

กติกา แบ่งกลุ่มเด็กกลุ่มละเท่ากัน เพื่อแข่งขันเกมส์แต่งตัวเร็วไว แต่งง่ายจังเลย ให้ทุกกลุ่ม จัดแถวตอนลึก โดยให้คนที่หนึ่งหันหน้าเข้าหาเพื่อนในแถว เพื่อที่จะสวมเสื้อยืด ทางแถวที่ยืดที่อยู่ข้างหน้าของตัวเองให้เสร็จ เมื่อคนแรกเสร็จแล้ว คนถัดไปก็เริ่มสวมเสื้อติดกระดุมให้เสร็จเรียบร้อย เมื่อเสร็จแล้วให้คนถัดไป เริ่มสวมถุงเท้าและรองเท้า แถวไหนทำเสร็จก่อนให้หนึ่งลง กลุ่มไหนทำเสร็จไวและถูกต้องหมดเป็นผู้ชนะ

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับด้านการแต่งกาย

- คำถาม**
1. ทำไมเราถึงต้องสวมเสื้อผ้าด้วยตนเอง ?
 2. และรู้สีอย่างไรเมื่อเราแต่งตัวได้ด้วยตนเอง ?
 3. ทำไมเราถึงต้องสวมรองเท้าก่อนออกข้างนอก ?

ชั้นสอน (10 นาที)

1. เล่านิทานทั้ง 3 เรื่องโดยเริ่มจากเรื่องมาฝึกน้องหมูเล็กแต่งตัวและเรื่อง กระดุมนั้นสำคัญไฉนสุดท้ายเรื่องถุงเท้าและรองเท้าของลูกหมู
2. จับเด็กเป็นกลุ่ม เพื่อนำมาเล่นละครจากนิทานเรื่องมาฝึกน้องหมูเล็กแต่งตัว เรื่องกระดุมนั้นสำคัญไฉน เรื่องถุงเท้าและรองเท้าของลูกหมู
3. ให้พี่ที่ดูแลแต่ละกลุ่ม พาเด็กไปซ้อมละครและซ้อมทำท่าทางประกอบเพลงตามเรื่องที่ได้ไป เพื่อนำมาเล่นให้เพื่อนกลุ่มอื่นดู

เล่านิทานเรื่องที่ 1

“มาฝึกน้องหมูเล็กแต่งตัวกันเถอะ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว เวลาเช้าตรู่ “ลูกหมู ลูกหมู ลูกหมู ตื่นได้แล้วลูกเดี่ยวไปโรงเรียนสาย” เสียงประจำบ้านที่ทุก ๆ เช้า เหล่าลูกหมูสามตัวจะได้ยินเป็นประจำนั่นคือเสียงแม่หมู “ครับ ๆ ตื่นแล้วครับแม่” ลูกหมูทั้งสามส่งเสียงตอบ ลูกหมูทั้งสามแยกย้ายกันไปอาบน้ำแต่งตัว มีแต่เจ้าหมูเล็กที่เมื่ออาบน้ำเสร็จก็วิ่งไปให้แม่หมูแต่งตัวให้ แม่หมูซึ่งกำลังวุ่นเตรียมข้าวเช้าและข้าวกลางวันให้ลูกหมูทั้งสามอยู่จึงไม่ทันเห็นหมูเล็กมารอให้แต่งตัวให้ ส่วนหมูกลางกับหมูใหญ่ที่อาบน้ำแต่งตัวเสร็จแล้วก็ได้ลงมารอกินข้าว เห็นหมูเล็กยังไม่ได้แต่งตัว มีผ้าขนหนูอยู่ชิ้นเดียว หมูใหญ่จึงถามหมูเล็กว่า “นี่หมูเล็กทำไมนายยังไม่แต่งตัวอีก เดี่ยวก็ไปโรงเรียนสายหรอก” หมูเล็กตอบกลับว่า “ก็ผมแต่งตัวไม่เป็นนี่ พี่หมูใหญ่ก็มาแต่งตัวให้ผมสิ” พี่หมูใหญ่รีบส่ายหัวและพูดว่า “พี่แต่งตัวให้ตัวเองได้อย่างเดียว แต่งให้คนอื่นไม่เป็นหรอก” หมูกลางพูดแทรกขึ้นมาว่า “ทำไมนายไม่ให้คุณแม่สอนล่ะ นายจะให้คุณแม่มาแต่งให้ได้อย่างไรไม่ได้หรอกนะ คุณแม่ก็ยุ่งเตรียมข้าวให้พวกเราอยู่ แล้วมาแต่งตัวให้นายอีก กว่าจะเสร็จก็สายพอดี นี่เราไปโรงเรียนสายมาเป็นเดือนแล้วนะ” หมูเล็กได้ยินดังนั้นก็เสียใจที่ถูกต่อว่า “อือออ ก็ผมแต่งตัวไม่เป็นนี่ครับ” แม่หมูทำกับข้าวเสร็จพอดีเห็นหมูเล็กยังไม่ได้แต่งตัวและยืนร้องไห้อยู่เลยเข้ามาปลอบ “โอ๊ย ๆ หมูเล็ก ไม่ร้องนะลูก แม่ขอโทษนะที่ยังไม่ได้แต่งตัวให้ลูกเลย มา ๆ แม่จะรีบแต่งให้เลยนะ” แล้วลูกหมูทั้งสามก็กล่าวลาคุณแม่เพื่อไปโรงเรียน “สวัสดีครับคุณแม่” เย็นวันนั้นหมูใหญ่ก็นั่งครุ่นคิดเรื่องเมื่อเช้าเพราะหมูใหญ่สงสัยว่าทำไมคุณแม่ต้องทำทุกอย่างในบ้านและกับตัวเองก็ต้องโดนคุณครูดุที่ไปโรงเรียนสาย หมูกลางเดินเข้ามาเห็นพอดีจึงถามว่า “พี่

หมูใหญ่เป็นอะไรหรือ หน้าเครียด ๆ คิดอะไรอยู่” หมูใหญ่ตอบน้องหมูกลางออกไปว่า “พี่คิดเรื่องเมื่อเช้า เรื่องที่หมูเล็กแต่งตัวไม่เป็น พี่สงสารคุณแม่ คุณแม่คงเหนื่อยมากที่ต้องทำทุกอย่าง พี่ว่าถ้าเราช่วยแบ่งเบาภาระของคุณแม่ได้ก็คงดีกว่านี้” หมูกลางได้ยินเช่นนั้นก็ครุ่นคิดและถามอย่างสงสัยว่า “เราควรทำยังไงดีล่ะพี่หมูใหญ่” พี่หมูใหญ่นิ่งเงียบและคิดอยู่นานจนได้คำตอบ “หมูกลาง เวลาที่เราทำอะไรไม่ได้เราจะต้องทำยังไงให้เราทำได้ล่ะ” หมูกลางรีบตอบ “เราก็ต้องฝึกใจพี่ พวกเรมาร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงเจ้าเสือยอดสุดสวย และเจ้ากางเกงสุดสวย เพื่อฝึกน้องหมูเล็กกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“เพลงเจ้าเสือยอดสุดสวย”

(ทำนองนำมาจากเพลงแมงมุมลายตัวนั้นของอนุบาล1)

เสือยี่ดลยตัวนั้น	ฉันเห็นมันน่าสวมเหลือเกิน
ฉันเลยเดินไปดู	ใช้สองมือหยิบเสือขึ้นมา
ฉันรวบขายเสือนั้น	ไปรวมกันที่คอของเสือ
เพื่อจะเอาเสือนั้น	สวมเข้ามาในหัวของฉัน
พอสวมหัวเสร็จแล้ว	ก็เหลือแขนที่ฉันต้องใส่
ฉันสอดทีละข้าง	เพื่อให้มันออกมาสมบูรณ์
เมื่อสอดแขนเสร็จแล้ว	ดึงขายเสือลงมาให้ดี

“เพลงเจ้ากางเกงสุดสวย”

(ทำนองนำมาจากเพลงแมงมุมลายตัวนั้นของอนุบาล1)

กางเกงยางยี่ดตัวนั้น	ฉันว่ามันดูสวยเหลือเกิน
ฉันเลยเดินไปดู	ใช้สองมือจับขอบกางเกงขึ้นมา
เพื่อที่จะนำมาสวม	ฉันต้องยกขาสอดทีละข้าง
เมื่อสอดขาเสร็จแล้ว	ต้องดึงขอบขึ้นมาถึงเอว
แล้วจัดให้เรียบร้อย	เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

เล่านิทานเรื่องที่ 2

“กระดุมหนึ่งสำคัญไหน”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว มีแม่หมูที่กำลังสอนลูกหมูทั้งสามแต่งตัว โดยสอนเรื่องการติดกระดุมให้ตนเองได้อย่างถูกต้อง หมูกกลางและหมูใหญ่นั่งฟังและทำตามแม่หมูสอนอย่างตั้งใจ หมูใหญ่นึกว่า “แบบนี้ใช่ไหมครับแม่” แม่หมูตอบว่า “ถูกแล้วลูก ต้องทำแบบนี้จนติดกระดุมครบทุกเม็ดนะลูก” ในขณะที่หมูกกลางและหมูใหญ่กำลังฝึกอย่างตั้งใจ หมูเล็กมัวแต่เล่นไม่ตั้งใจฝึกแบบพี่ๆทั้งสอง แม่หมูเห็นดังนั้นจึงตำหนิว่า “นี่ลูกหมูเล็ก ทำไมหนูไม่ตั้งใจฝึกล่ะลูก แล้วอย่างนี้หนูจะทำได้ไหม” หมูเล็กตอบกลับไ้ว่า “ไม่เห็นจำเป็นต้องฝึกเลยถ้ามันทำยากมาก ๆ ผมก็ใส่เสื้อยืด กางเกงยางยัดแบบเดิมก็ได้” พอแม่หมูได้ยินเช่นนั้นจึงตอบกลับไ้ว่า “ไม่ได้นะลูกเมื่อเราโตขึ้น เราก็ต้องใส่ทั้งเสื้อยืด เสื้อที่มีกระดุมเพื่อความเรียบร้อย เราจะใส่เสื้อยืดอย่างเดียวไม่ได้” หมูเล็กเลยพูดต่อว่า “ผมก็ให้แม่ใส่ให้แบบนี้ทุก ๆ วันเลยใจครับ ผมจะได้ไม่ต้องมาฝึกด้วย ผมเหนื่อย ผมขี้เกียจ ผมไปเล่นเกมส์ดีกว่า” แม่หมูจึงตอบไ้ว่า “แล้วถ้าสมมติแม่ไม่อยู่ แล้วใครจะแต่งให้ลูกหมูล่ะ” หมูเล็กไม่สนใจรีบวิ่งออกไปเล่นข้างนอก หมูกกลางเห็นแม่หมูทำสีหน้าไม่ดีจึงเดินเข้าไปปลอบ “ไม่เป็นไรนะครับแม่ สอนพวกผมก็ได้ครับ ผมกับพี่ตั้งใจทำอยู่นะครับแม่ ผมจะทำให้เป็น แม่จะได้ไม่เหนื่อย” พอแม่หมูได้ยินเช่นนั้นก็ยิ้มออก เช้าวันต่อมาที่โรงเรียนของลูกหมูทั้งสามได้แจกเสื้อยูนิฟอร์มใหม่ที่จะเอาไ้ใส่ในเทอมนี้ซึ่งเป็นเสื้อที่มีแต่กระดุมหมูเล็กตกใจมาก เพราะตนเองใส่เสื้อที่มีกระดุมไม่เป็นและไม่กล้าบอกคุณครู หมูเล็กจึงกลับบ้านมาพร้อมกับใส่เสื้อยูนิฟอร์มใหม่ที่ไ้ไม่ได้ติดกระดุมด้วยสีหน้าเศร้า ๆ หมูใหญ่เห็นเช่นนั้นเลยถามน้องว่า “เป็นไรไปหมูเล็ก หน้าเศร้ามาเชียว ทำไมนายแต่งตัวไม่เรียบร้อยแบบนั้นล่ะ” หมูเล็กร้องไ้แล้วตอบว่า “ฮือออ ก็ผมแต่งตัวไม่เป็น ไม่กล้าบอกคุณครู เพื่อนก็ล้อคุณครูก็ดู บอกว่าผมทำตัวไม่เรียบร้อย” หมูกกลางเลยแซวน้องว่า “สมน้ำหน้าหมูเล็ก แม่สอนนายก็ไม่ฟังเลยทำไม่เป็น แล้วตอนนี้จะทำไ้ล่ะ” หมูเล็กยังร้องไ้หนักขึ้นอีก “ฮือ ๆ ๆ ๆ ๆ” หมูใหญ่ตำหนิน้อง “พอ ๆ น้องร้องไ้ใหญ่แล้ว จะทำไ้ยังไ้ดี แม่ไม่อยู่ ไปหาคุณยาย พี่ก็ยังแต่งตัวแบบมีกระดุมไม่ค่อยเก่งด้วย เอาไ้ยังไ้ดีนะ” หมูเล็กไ้ยินดังนั้นยังร้องไ้ให้ใหญ่ “ฮือ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ” หมูกกลางเห็นทำไ้ไม่ดีเลยเสนอขึ้นว่า “เอาอย่างนี้นายต้องสัญญาถ้าพี่ช่วยสอนนายคราวนี้ นายจะตั้งใจ” หมูเล็กรีบตอบ “ไ้ครับ ผมจะตั้งใจผมจะทำให้ไ้ ผมจะไ้ทำเป็นซักทีและจะไ้ไ้ไม่เป็นภาระของคุณแม่” หมูกกลางไ้ยินเช่นนั้นจึงพูดว่า “มาพวกเรา

มาร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลงกระดุมอยู่ไหน เพื่อสอนหนูเล็กกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“กระดุมอยู่ไหน”

(ทำนองนำมาจากเพลงนิวโปงอยู่ไหนของอนุบาล 1)

กระดุมอยู่ไหน

กระดุมอยู่ไหน

อยู่นี้จะ

อยู่นี้จะ

เอากะดุมไปรอดห่วง

เอากะดุมไปรอดห่วง

เพื่อติดกระดุม

ให้เสร็จสมบูรณ์

(ทวนซ้ำ จนติดกระดุมครบทุกเม็ด)

เล่นนิทานเรื่องที่ 3

“ถุงเท้าและรองเท้าของลูกหมู”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว “ลูกหมูทั้งสาม ลงมาหาแม่เดี่ยวนี้” เสียงตะโกนของแม่หมูทำให้ลูกหมูทั้งสามรีบวิ่งลงมา แม่หมูชี้ให้ดูรองเท้าที่พังยับเยินทั้งสามคู่ แม่หมูถามว่า “ทำไมรองเท้าถึงได้พังแบบนี้” ลูกหมูทั้งสามไม่กล้าตอบ ทำให้แม่หมูยิ่งโกรธมากขึ้น “นี่ทำไมใส่รองเท้า และไม่ดูแลของแบบนี้ เหยียบส้นรองเท้าทำไม มันพังแล้วเห็นไหม แม่เปลี่ยนมาให้คู่แล้ว” ลูกหมูทั้งสามตอบพร้อมกัน “คู่ที่ 3 แล้วครับ” แม่หมูจึงพูดต่อว่า “จะต้องให้แม่ซื้ออีกสักคู่คู่ มันถึงจะไม่พัง ทำไมไม่ใส่ให้ดี ๆ ไม่ดูแลของ แล้วรองเท้าดี ๆ ก็เป็นรอยเท้า นี่ไม่ได้ใส่ถุงเท้ากันหรือไง” ลูกหมูทั้งสามไม่กล้าตอบ แม่หมูเลยบอกว่า “อย่าบอกนะว่าใส่ถุงเท้า รองเท้าไม่เป็น” ลูกหมูพยักหน้า แม่หมูเครียดมากที่ลูกหมูตอบมาแบบนี้เลยบอกว่า “แม่สอน หลายรอบแล้วนะ แม่หัดให้ก็ไม่ตั้งใจกัน มัวแต่เล่นกัน พอถึงเวลาใส่ถุงเท้า รองเท้าแมก็ต้องใส่ให้ทุกที และพอกลับมาจากโรงเรียนรองเท้านี่พังทุกที ถ้าลูก ๆ ตั้งใจฟังที่แม่สอน

ลูก ๆ ก็คงใส่รองเท้าเป็นแล้ว” เมื่อแม่หมูพูดจบก็เดินออกไปหลังบ้าน หมูเล็กเห็นแม่เป็นแบบนี้เลยสงสัย “ทำไมแม่ต้องโกรธเราขนาดนั้นด้วย” หมูใหญ่เลยบอกน้องว่า “แม่เขาคงจะเหนื่อยแหละ คงอยากให้เราช่วยเหลือตนเองได้ ถ้าเราช่วยเหลือตัวเองได้ แม่ก็ไม่ต้องทำให้เรา และแม่ก็就不用เหนื่อยด้วย” หมูกลางเลยถามต่อว่า “และทำไมดีล่ะที่นี้ แม่เขาโกรธเราแล้วเราต้องทำยังไงดี” หมูใหญ่คิดหาทางออกเพื่อที่จะทำให้แม่หมูหายโกรธ “งั้นเอาอย่างนี้ เรามาฝึกใส่รองเท้าและรองเท้าอีกครั้งกันเถอะ แต่คราวนี้เราต้องตั้งใจนะ เพื่อที่เราจะได้ไม่เป็นภาระคุณแม่ และเจ้าหมูเล็กจะได้ไม่ต้องเดินเท้าเปล่าอีก ดีนะที่ไม่เหยียบอะไรเข้าไป แม่ต้องโกรธกว่านี้แน่ ๆ เลย” หมูเล็ก หมูกลางหมูใหญ่ตะโกนพร้อมกัน “พวกเรามาฝึกร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงรองเท้าของหนูและรองเท้าของหนูกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“รองเท้าของหนู”

(ทำนองนำมาจากเพลงหนูมาลีของอนุบาล 1)

พวกเรามีรองเท้าสวยสวย	รองเท้าสวย รองเท้าสวย
พวกเรามีรองเท้าสวยสวย	แต่จะใส่มันยังไง
เริ่มจากใช้มือทั้งสองข้าง	จับขอบรองเท้าดึงให้กว้าง
แล้วสอดนิ้วเท้าเราลงไป	สอดให้สุดรองเท้า
แล้วใช้มือเราทั้งสองข้าง	ดึงปลายรองเท้าจนถึงสันเท้า
แล้วดึงจากสันเท้าขึ้นมา	จนสุดความยาวรองเท้า

“รองเท้าของหนู”

(ทำนองนำมาจากเพลงหนูมาลีของอนุบาล 1)

พวกเรามีรองเท้าสวยสวย	รองเท้าสวย รองเท้าสวย
พวกเรามีรองเท้าสวยสวย	แต่จะใส่มันยังไง
เริ่มจากใช้มือยกลิ้นรองเท้า	เพื่อนำเท้าสอดในรองเท้า
สอดให้นิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า	แล้วค่อยดึงขอบให้หุ้มเท้า
แล้วติดแปะรองเท้าให้เรียบร้อย	ให้เรียบร้อย ให้เรียบร้อย
แล้วติดแปะรองเท้าให้เรียบร้อย	เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

กิจกรรมก่อนละคร (10 นาที)

1. พี่ดูแลแต่ละกลุ่มทบทวนการดำเนินเรื่องและเพลงพร้อมทำทางประกอบเพลงของกลุ่มตัวเอง
2. จัดสถานที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมสำหรับบรรยากาศบ้านของลูกหมูทั้งสามตัว
3. คัดเลือกใครจะแสดงเป็นตัวละครตัวไหน ลูกหมูทั้งสามตัวสามารถเป็นได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย
4. และซ้อมละครโดยให้เด็กๆแสดงไปตามการบรรยายของพี่ดูแลกลุ่ม

กิจกรรมละคร (10 นาที)

พี่ดูแลแต่ละกลุ่มเป็นผู้บรรยายเรื่อง และให้เด็กๆแสดงไปตามการบรรยาย

ประเมินผล (5 นาที)

1. โดยการสังเกตพฤติกรรม ว่าเด็กๆสามารถร่วมมือในการร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลงได้ถูกต้องหรือไม่
2. ตั้งคำถามและพูดคุยเกี่ยวกับละครที่เพื่อนๆแสดง
 1. ทำไมเราถึงต้องสวมเสื้อผ้าด้วยตนเอง ?
 2. และรู้สึกอย่างไรเมื่อเราแต่งตัวได้ด้วยตนเอง ?
 3. ทำไมเมื่อเราถึงต้องสวมรองเท้าก่อนออกข้างนอก ?
 4. วันนี้พวกเราได้รับความรู้เรื่องอะไรกันบ้าง ?

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม เสื้อยืด, กางเกงยางยืด, เสื้อที่มีกระดุม, ถุงเท้า, รองเท้า

Lesson Plan ลูกหมูชอบทำอะไร สัปดาห์ที่ 3 วันจันทร์

“ลูกหมูหมี ๆ เรียบร้อย”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการรับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการรับประทานอาหารด้วยตนเอง
2. เพื่อให้เรียนรู้การรับประทานอาหารด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี
3. เพื่อให้ปฏิบัติการรับประทานอาหารด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : ช้อนจำ ส้อมอยู่นี้

กติกา แจกภาพช้อนและส้อมอย่างละภาพให้เด็กทุกคน และให้เด็กดูภาพที่เพิ่งได้ไปว่าตัวเองได้ภาพอะไร ถ้าได้ช้อน ให้วิ่งไปหาเพื่อนที่มีภาพส้อม ถ้าได้ภาพส้อมให้วิ่งไปหาเพื่อนที่มีภาพช้อนใครจับคู่ได้ก่อนให้หนึ่งลง

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการรับประทานอาหาร

- คำถาม**
1. ใครรับประทานอาหารเองเป็นบ้าง ?
 2. รู้ไหมทำไมเราต้องรับประทานอาหารด้วยตนเอง ?

ขั้นสอน (20 นาที)

1. เล่นนิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “ช้อน ของลูกหมู”
2. สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง “หมี ๆ ด้วยตัวเองกันเถอะ”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“ซ่อน ของลูกหมู”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัวที่มีแม่หมูและลูกหมูกำลังทานข้าว หมูกลางและหมูใหญ่ต่างรับประทานอาหารด้วยตัวเอง แต่มีหมูเล็กตัวเดียวที่แม่หมูกำลังป้อนข้าวอยู่ หมูกลางเห็นว่าแม่หมูยังไม่ได้ทานข้าวเพราะมัวแต่ป้อนข้าวให้หมูเล็ก เลยพูดขึ้นว่า “นี่หมูเล็ก นายไม่คิดจะทานข้าวเองบ้างหรือให้คุณแม่ป้อนอยู่นั่นแหละ เห็นไหมคุณแม่ยังไม่ได้ทานข้าวเลย นายไม่สงสารคุณแม่หรือ” แม่หมูเห็นว่าหมูกลางเริ่มโกรธน้องเลยพูดว่า “ไม่เป็นไร หรอกลูก น้องยังทานข้าวเองไม่เป็น ค่อย ๆ หัดไปก็ได้ลูก” หมูใหญ่ได้ยินแม่พูดแบบนั้นเลยแย้งว่า “ก็แม่มัวแต่ป้อนน้อง น้องก็ทานเองไม่เป็นหรอกครับ” หมูเล็กรีบพูดสวนขึ้นมาเลยว่า “ตัวอิจจาเขาล่ะสิที่มีแม่คอยป้อนข้าว ไม่ต้องตักเองแบบตัว” หมูใหญ่และหมูกลางได้ยินเช่นนั้นเลยเดินหนีออกไป เช้าวันต่อมาหมูใหญ่และหมูกลางลงมาข้างล่าง ไม่เจอแม่หมูแต่เจอข้าวต้มที่แม่หมูทำไว้ให้ลูกหมูทั้งสองต่างแปลกใจเลยรีบวิ่งขึ้นไปดูที่ห้องแม่หมู ทั้งสองเห็นแม่หมูนอนป่วยอยู่จึงรีบเดินเข้าไปหา “แม่ครับ แม่เป็นอะไรครับ” แม่หมูตอบว่า “แม่เวียนหัวนิดหน่อยลูกพักผ่อนเดี๋ยวก็หาย หมูเล็กตื่นหรือยังลูก แม่จะได้ไปป้อนข้าวเช้า” หมูใหญ่เห็นแม่กำลังจะลุกจากเตียงจึงรีบปรามพร้อมบอกว่า “แม่พักผ่อนเถอะครับ แม่ไม่ต้องห่วง เดี่ยวพวกผมดูแลน้องเอง” พูดเสร็จทั้งสองเดินออกมาเพื่อให้คุณแม่ได้พักผ่อน เมื่อทั้งสองเดินมาข้างล่างก็พบว่าหมูเล็กนั่งรอแม่มาป้อนข้าว หมูเล็กไม่เห็นแม่จึงถาม “พี่ ๆ แม่ไปไหน ผมรอแม่มาป้อนข้าวจนหิวตาลายไปหมดแล้ว” เมื่อหมูกลางได้ยินเช่นนั้นจึงตอบกลับ “ทำไมนายไม่กินเองล่ะ จะรอแม่ทำไม วันนี้แม่มาป้อนข้าวนายไม่ได้หรอก แม่ไม่สบาย” หมูเล็กเลยบอกว่า “นั่นพี่ ๆ ต้องป้อนข้าวผมแทนแม่” หมูกลางและหมูใหญ่เป็นไม่สนใจที่หมูเล็กพูด ต่างกินข้าวกันอย่างเอร็ดอร่อย “ว้าวว อร่อยจริง ๆ เลย” หมูเล็กได้แต่มองพี่ๆ กิน ทำให้ยิ่งหิวเข้าไปใหญ่และร้องเรียกให้พี่ๆ ป้อนข้าว พี่ๆ ทั้งสองทำเป็นไม่สนใจ หมูเล็กลองตักอาหารเข้าปากก็ตักไม่เป็น ซ้อนตก หกละเอะเทอะ หมูกลางและลูกหมูใหญ่ต่างก็อยากเข้าไปช่วยน้อง แต่ต้องทำใจแข็งเพื่อให้น้องทำเองและทั้งคู่ก็เดินไปเก็บจาน หมูเล็กหิวมาก ๆ และน้อยใจที่ไม่มีคนป้อน “อือออ ถ้าทำเองได้ก็คงไม่ต้องมานั่งหิวแบบนี้ ทำยังไงดี เรียกพี่แมวเหมียวมาช่วยสอนดีกว่า” พร้อมตะโกนเรียก “พี่แมวเหมียว”

(จบ เข้าสู่การสอนการรับประทานอาหารด้วยตนเองด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง

“หม่ำ ๆ ด้วยตัวเองกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงตึ๋มหมกกันเถาะของอนุบาล1)

กิน ๆ เรามากิน ข้าวเองกันเถาะ	ใช้มือจับช้อนให้แน่น ตักข้าวเองแล้ว นำเข้าปาก
กิน ๆ เรามากิน ข้าวเองกันเถาะ	ใช้ช้อนตักข้าวเข้าปาก ไม่อมเลอะเทอะ เคี้ยวมัน ๆ
กิน ๆ เรามากิน ข้าวเองกันเถาะ	กินข้าวให้เรียบร้อย ไม่หกเลอะเทอะ เด็กดี เด็กดี

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำกิจกรรมไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น
2. แข่งเกมส์ : หนูทำได้

กติกา เลือกเด็กออกมาแข่งเกมส์เป็นรอบๆ รอบละ 3-4 คน เพื่อมาแข่งกินขนมที่อยู่ในถ้วยด้วยช้อน ใครทำเสร็จเร็วและเรียบร้อยที่สุด คนนั้นเป็นผู้ชนะของรอบนั้นๆ

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ภาพช้อนและส้อมกระดาษ, ฉากในบ้านของลูกหมู, หนูน้อยลูกหมู 3 ตัว และหนูน้อยแม่หมู, โต๊ะกินข้าวในบ้านลูกหมู, เติ่งในบ้านลูกหมู, ชูตแมว ช้อนพลาสติก, ถ้วยพลาสติก

Lesson Plan ลูกหมูชอบทำอะไร สัปดาห์ที่ 3 วันอังคาร

“ลูกหมูไม่เอาขูดนม”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติการดื่มจากแก้วด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการดื่มจากแก้วด้วยตนเอง
 2. เพื่อให้เรียนรู้การดื่มจากแก้วด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี
 3. เพื่อให้ปฏิบัติการดื่มจากแก้วด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : ขวดนมจำ ฉันทาก่อน

กติกา ให้เด็กต่อแถวเพื่อที่จะโยนลูกบอลให้ไปโดนพินขวดนมให้ล้ม เมื่อโยนเสร็จแล้วให้ไปต่อแถวเพื่อมาโยนใหม่ ใครโยนลูกบอลโดนพินขวดนมตกหมดคนนั้นเป็นผู้ชนะ

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการดื่มจากแก้ว

- คำถาม**
1. ใครดื่มจากแก้วเองเป็นบ้าง ?
 2. มีใครยังดูดขวดนมอยู่หรือเปล่า ?

ขั้นสอน (20 นาที)

1. เล่นนิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “หมูกลางเล็กขวดนม”
2. สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง “ดื่มๆ จากแก้วกันเถอะ”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“หมูกกลางเล็กขวดนม”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัวที่มีหมูกกลางกำลังร้องไห้อยู่ “อือ ๆ ๆ ๆ ๆ อือ ๆ ๆ” หมูใหญ่กำลังเดินลงมาจากข้างบนเห็นหมูกกลางกำลังร้องไห้เลยเข้าไปถามด้วยความห่วงใย “เป็นอะไรหมูกกลาง ร้องไห้ทำไม” หมูกกลางซึ่งกำลังร้องไห้ตอบว่า “อือ ๆ ๆ ก็วันนี้ หมูกกลางลืมนำขวดนมไปก็เลยยังไม่ได้กินน้ำ กินนมเลย เพราะกินจากแก้วไม่เป็นแกมเพื่อน ๆ ยังล้ออีกว่าหมูกกลางติดขวดนม โตแล้วยังกินขวดนมอีก อือ ๆ อือ ๆ” หมูใหญ่สงสารน้องเลยบอกว่า “เอาอย่างนี้ไหม นายต้องเริ่มจากเล็กขวดนมก่อนและมาฝึกกินจากแก้ว” หมูกกลางตอบว่า “ก็ต้องเป็นแบบนั้นแหละเพราะเพื่อน ๆ เขาเลิกกินขวดนมกันหมดแล้ว มีแต่ผมที่ยังกินอยู่ ผมอายุเขา แต่พี่หมูใหญ่ต้องช่วยสอนผมนะ เพราะวันนั้นผมลองกินแล้วก็หกละเอะหมดเลย” หมูใหญ่ทำท่าคิดหนัก “เอาไงดีนะ พี่อยากสอนนะแต่พี่ต้องไปดูแลคุณแม่ คุณแม่ไม่สบายอยู่ คงสอนหมูกกลางไม่ได้ เอาอย่างนี้ไหมพี่จะเรียกพี่แมวเหมียวมาสอน แต่นายต้องตั้งใจนะ” หมูกกลางได้ยินเช่นนั้นรีบตอบตกลงด้วยความดีใจ “โอเคพี่หมูใหญ่ ผมจะตั้งใจฝึก ผมจะได้กินจากแก้วเป็นซะที จะได้ไม่ต้องดูขวดนมแล้ว ผมอายุเขา” ลูกหมูตะโกนเรียก “พี่แมวเหมียว”

(จบ เข้าสู่การสอนตี๋มจากแก้วด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าประกอบเพลง

“ตี๋ม ๆ จากแก้วกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงตี๋มนมกันเถอะของอนุบาล 1)

ตี๋ม ๆ ๆ เรามาตี๋มจากแก้วกันเถอะ
แล้วยกขอบแก้วให้มาตรงปาก
ตี๋ม ๆ ๆ เรามาตี๋มจากแก้วกันเถอะ
แล้วกระดกแก้วเข้าปาก

ใช้มือจับแก้วให้แน่น ใช้มือจับแก้วให้แน่น
แล้วยกขอบแก้วให้มาตรงปาก
แล้วกระดกแก้วเข้าปาก
ตี๋มให้เรียบร้อย ไม่หกละเอะเทอะ

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำการลงไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น
2. หลังจากทำการเสร็จแจกนมใส่ในแก้วให้เด็ก และสังเกตว่าเด็กๆดื่มนมจากแก้วตัวเองและถูกต้องหรือไม่

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ชุดโบว์ลิ่งขวดนม, ฉากในบ้านลูกหมู, หนูนมลูกหมูใหญ่และลูกหมูกลาง, ชุดแมว, แก้วพลาสติก

Lesson Plan ลูกหมูชอบทำอะไร สัปดาห์ที่ 3 วันพุธ

“จี้ จี้ อี อี ลูกหมูล้างอก”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนกล่าบอกในเรื่องขับถ่าย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนไม่เขินอายที่จะบอกในเรื่องการเข้าห้องน้ำ
2. เพื่อให้เรียนรู้การใช้ห้องน้ำด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี
3. เพื่อให้ปฏิบัติการใช้ห้องน้ำด้วยตนเองได้อย่างถูกวิธี

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (10 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : คุณครูครับ/คุณครูคะ

กติกา ให้พี่ออกมาวิ่งไล่จับเด็กและเด็กต้องคอยวิ่งหนีอย่าให้พี่จับได้ ถ้าพี่จะจับตัวให้ตะโกนเรียก คุณครูครับ/คุณครูคะ พี่ที่กำลังจะจับเรา จะหันไปจับคนอื่นทันที ใครที่โดนจับได้ต้องมาวิ่งไล่แทนพี่

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับเรื่องการขับถ่าย

คำถาม

1. ใครเข้าห้องน้ำด้วยตนเองเป็นบ้าง ?
2. เมื่อเวลาเราปวดฉี่หรือปวดอึ เราจะต้องทำอย่างไร?

ขั้นสอน (20 นาที)

1. เล่นนิทานผ่านหุ่นมือเรื่อง “หมูใหญ่กล่าบอกขอเข้าห้องน้ำ”
2. สอนร้องและทำท่าทางประกอบเพลง “หนูๆกล่าขอ”

และ“เมื่อหนูเข้าห้องน้ำ”

เล่านิทานผ่านหุ่นมือ

“หนูใหญ่กลับออกขอเข้าห้องน้ำ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว เวลากลางดึก ลูกหมูทั้งสามและแม่หมูได้นอนกันหมดแล้วแต่อยู่ดีๆ หนูใหญ่สะดุ้งตื่นขึ้นมาและพูดว่า “เราไม่ได้ฉีรดนะ อย่าล้อเรา เราไม่ได้ฉีรด” หนูใหญ่กลัวทุกคนในบ้านตื่นเลยแอบไปร้องไห้ในมุมมืดๆ ของบ้าน “ฮือๆ ฮือๆ พี่แมวเหมียวอยู่ไหมครับ ออกมาหาผมหน่อย ฮือๆ” ทันใดนั้นพี่แมวเหมียวก็กระโดดออกมา ฟัง “เป็นอะไรหนูใหญ่ ร้องให้ทำไม” หนูใหญ่ตอบว่า “เมื่อกี้ผมฝันร้าย ฝันว่าถูกเพื่อน ๆ ล้อเรื่องฉีรดที่นอน ฮือๆ” พี่แมวเหมียวสงสัยเลยถามต่อว่า “แล้วเขาล้อลูกหมูใหญ่ทำไมล่ะ” หนูใหญ่ตอบว่า “ก็เมื่อวันก่อนตอนนอนกลางวัน ผมฉีรดที่นอน เพื่อน ๆ เห็นก็ล้อ ครูก็ดูผม ส่วนวันนี้ตอนที่นั่งเรียนอยู่ผมปวดอึ แต่ไม่กล้าบอกคุณครูเพราะในห้องจะมีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง เขาชอบแกล้งคุณครู โทกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ แต่พอคุณครูพาไปก็ไม่มีปวด คุณครูเลยโกรธและมาบอกเด็ก ๆ ในห้องว่า ห้ามขบอ่ย ถ้าไม่ปวดไม่ต้องมาขอ ผมได้ยินแบบนั้น ผมก็เลยกลัวคุณครูไม่เชื่อและคุณครูจะดุ ผมเลยไม่กล้าบอก และผมก็กลัวเพื่อนล้อด้วย” พี่แมวเหมียวได้ยินเช่นนั้นเลยถามกลับว่า “สรุปไม่กล้าบอกคุณครูเพราะกลัวเพื่อนล้อ กลัวคุณครูดุ แต่พอฉีรด อึรด ไม่โดนล้อมากกว่าหรอ ไม่กลัวคุณครูดุมากกว่าเดิมหรอ เรื่องแบบนี้มันไม่ใช่เรื่องน่าอายนะมันเป็นเรื่องปกติ ถ้าเราบอกคุณครู แล้วเราไปเข้าห้องน้ำทันเราก็จะไม่อายด้วย แถมคุณครูยังจะชมอีกว่าหนู ๆ เก่งมากที่กล้าขอเลยไม่ทำให้เลอะเทอะ แถมเราอาจจะจะเป็นตัวอย่างให้เพื่อน ๆ คนอื่นเห็นอีกนะว่าเราเก่งและกล้าบอกในเรื่องที่ถูกต้อง” หนูใหญ่ได้ยินเช่นนั้นเลยตกใจและกลัวมาก “ผมควรทำยังไงดีครับ” พี่แมวเหมียวเลยสอนว่า “อันดับแรกเราต้องกล้าบอกคุณครูหรือบอกผู้ใหญ่ก่อนว่า เราอยากเข้าห้องน้ำ เพื่อให้เขาพาไป ส่วนเรื่องการใช้ห้องน้ำเดี๋ยวพี่แมวเหมียวจะสอนให้ เราไปเรียนรู้เรื่องการใช้ห้องน้ำกันเถอะ” หนูใหญ่รับคำ “ครับ”

(จบ เข้าสู่การสอนใช้ห้องน้ำด้วยการร้องเพลงประกอบท่าทาง)

สอนร้องและทำท่าประกอบเพลง

“หนู ูกล้ำขอ”

(ทำนองนำมาจากเพลงช้างของอนุบาล1)

ปาด ๆ ๆ ฉี่	ต้องขอครูเข้าห้องน้ำ
ปาดอีกก็เหมือนกัน	ต้องขอคุณครูเข้าห้องน้ำ
ไม่อันเอาไว้	เดี๋ยวจะราด
ขอเข้าห้องน้ำ	ไม่ใช่เรื่องน่าอาย

“เมื่อหนูเข้าห้องน้ำ”

(ทำนองนำมาจากเพลงช้างของอนุบาล1)

เข้า ๆ ๆ ห้องน้ำ	ต้องถอดกางเกงให้เรียบร้อย
ผู้ชายหันหน้าเข้าโถส้วม	ส่วนผู้หญิงนั่งบนโถส้วม
เมื่อเสร็จกิจแล้ว	ต้องล้างด้วย
เมื่อเสร็จกิจแล้ว	ต้องราดด้วย
ล้างราดให้สะอาด	ใส่กางเกงให้เรียบร้อย

ประเมินผล (10 นาที)

1. พูดคุยกับเด็กทุกคนถึงเรื่องวันนี้ที่ทำกิจกรรมไปได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้างเพื่อมาแบ่งปันกันกับผู้อื่น

2. เล่นเกมส์ ทำให้ถูก ทำให้ไว

กติกา แบ่งเด็กเป็นสองแถวเท่าๆกันเพื่อแข่งเกมส์ทำให้ถูก ทำให้ไว โดยทำท่าทางประกอบเพลง หนู ูกล้ำขอ และ เมื่อหนูเข้าห้องน้ำ ต้องทำให้ถูกต้องและแถวไหนทำถูกต้องเป็นผู้ชนะ

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม จากในบ้านลูกหมู, เตียงนอนในบ้านลูกหมู, หุ่นมีลูกหมูใหญ่

ชุดแมว

Lesson Plan ลูกหมูชอบทำอะไร สัปดาห์ที่ 3 วันพฤหัสบดี

“ลูกหมูชอบทำอะไร”

โดย โกมล ศรีทองสุข

กลุ่มเป้าหมาย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 – 4 ปี จำนวน 25 คน

เป้าหมาย เพื่อทบทวนความรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติด้านการรับประทานอาหาร
และด้านการขับถ่าย อย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทวนความจำ ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้อย่างถูกวิธี
2. เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ

เวลา 40 นาที

กิจกรรมจูงใจ (5 นาที)

ละลายพฤติกรรม เกมส์ : หมูทำอะไรได้

กติกา เลือกเด็กออกมาแข่งเกมส์เป็นรอบ ๆ รอบละ 3-4 คน เพื่อมา
แข่งกินขนมที่อยู่ในถ้วยด้วยช้อน และตักนมจากแก้ว ใครทำเสร็จเร็วและเรียบร้อย
ที่สุด คนนั้นเป็นผู้ชนะของรอบนั้นๆ

คำถามให้เด็ก ๆ ตอบเกี่ยวกับด้านการรับประทานอาหารและด้านการขับถ่าย

คำถาม

1. รู้ไหมว่าช้อนมีไว้ทำอะไร ?
2. รู้ไหมเวลาเราตักน้ำจากแก้วเราต้องจับแก้วยังไงไม่ให้น้ำหก ?
3. เวลาหนูปวดฉี่หรือปวดอึหนูจะต้องทำอย่างไร ?

ชั้นสอน (10 นาที)

1. เล่านิทานทั้ง 3 เรื่องโดยเริ่มจากเรื่องซ่อนของลูกหมูและต่อด้วยเรื่องหมูกลางเล็กขวนนมและเรื่องสุดท้ายหมูใหญ่กลับอกขอเข้าห้องน้ำ
2. จับเด็กเป็นกลุ่ม เพื่อนำมาเล่นละครจากนิทานเรื่องซ่อนของลูกหมู เรื่องหมูกลางเล็กขวนนม เรื่องหมูใหญ่กลับอกขอเข้าห้องน้ำ
3. ให้พี่ที่ดูแลแต่ละกลุ่ม พาเด็กไปซ้อมละครและซ้อมทำท่าทางประกอบเพลงตามละครเรื่องที่ได้ไป เพื่อนำมาเล่นให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นดู

เล่านิทานเรื่องที่ 1

“ซ่อน ของลูกหมู”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัวที่มีแม่หมูและลูกหมูกำลังทานข้าว หมูกลางและหมูใหญ่ต่างรับประทานอาหารด้วยตัวเอง แต่มีหมูเล็กตัวเดียวที่แม่หมูกำลังป้อนข้าวอยู่ หมูกลางเห็นว่าแม่หมูยังไม่ได้ทานข้าวเพราะมัวแต่ป้อนข้าวให้หมูเล็ก เลยพูดขึ้นว่า “นี่หมูเล็ก นายไม่คิดจะทานข้าวเองบ้างหรือให้คุณแม่ป้อนอยู่นั่นแหละ เห็นไหมคุณแม่ยังไม่ได้ทานข้าวเลย นายไม่สงสารคุณแม่หรือ” แม่หมูเห็นว่าหมูกลางเริ่มโกรธน้องเลยพูดว่า “ไม่เป็นไรหรือลูก น้องยังทานข้าวเองไม่เป็น ค่อย ๆ หัดไปก็ได้ลูก” หมูใหญ่ได้ยินแม่พูดแบบนั้นเลยแย้งว่า “ก็แม่มัวแต่ป้อนน้อง น้องก็ทานเองไม่เป็นหรือครับ” หมูเล็กรีบพูดสวนขึ้นมาเลยว่า “ตัวอิจจาเขาละสิที่มีแม่คอยป้อนข้าว ไม่ต้องตกเองแบบตัว” หมูใหญ่และหมูกลางได้ยินเช่นนั้นเลยเดินหนีออกไป เช้าวันต่อมาหมูใหญ่และหมูกลางลงมาข้างล่าง ไม่เจอแม่หมูแต่เจอข้าวต้มที่แม่หมูทำไว้ให้ ลูกหมูทั้งสองต่างแปลกใจเลยรีบวิ่งขึ้นไปดูที่ห้องแม่หมู ทั้งสองเห็นแม่หมูนอนป่วยอยู่ จึงรีบเดินเข้าไปหา “แม่ครับ แม่เป็นอะไรครับ” แม่หมูตอบว่า “แม่เวียนหัวนิดหน่อยลูก พักผ่อนเดี๋ยวก็หาย หมูเล็กตื่นหรือยังลูก แม่จะได้ไปป้อนข้าวเช้า” หมูใหญ่เห็นแม่กำลังจะลุกจากเตียงจึงรีบปรามพร้อมบอกว่า “แม่พักผ่อนเถอะครับ แม่ไม่ต้องห่วง เดี่ยวพวกผมดูแลน้องเอง” พูดเสร็จทั้งสองเดินออกมาเพื่อให้คุณแม่ได้พักผ่อน เมื่อทั้งสองเดินมาข้างล่างก็พบว่าหมูเล็กนั่งรอแม่มาป้อนข้าว หมูเล็กไม่เห็นแม่จึงถาม “พี่ ๆ แม่ไปไหน ผมรอแม่มาป้อนข้าวจนหิว ตาเลยไปหมดแล้ว” เมื่อหมูกลางได้ยินเช่นนั้นจึงตอบกลับ “ทำไมนายไม่กินเองล่ะ จะรอแม่ทำไม วันนี้แม่มาป้อนข้าวนายไม่ได้หรอก แม่ไม่สบาย” หมูเล็กเลยบอกว่า “พี่ ๆ ต้องป้อนข้าว

ผมแทนแม่” หมูกกลางและหมูใหญ่เป็นไม่สนใจที่หมูเล็กพูด ต่างกินข้าวกันอย่างเอร็ดอร่อย “ว้าวว อร่อยจริง ๆ เลย” หมูเล็กได้แต่มองพี่ๆ กิน ทำให้ยิ่งหิวเข้าไปใหญ่และร้องเรียกให้พี่ๆ ป้อนข้าว พี่ๆ ทั้งสองทำเป็นไม่สนใจ หมูเล็กลองตักอาหารเข้าปากก็ดกไม่เป็น ช้อนตัก หกเลอะเทอะ หมูกกลางและหมูใหญ่ต่างก็อยากเข้าไปช่วยน้อง แต่ต้องทำใจแข็งเพื่อให้น้องทำเองและทั้งคู่ก็เดินไปเก็บจาน หมูเล็กหิวมากๆ และน้อยใจที่ไม่มีคนป้อน “อือออ ถ้าทำเองได้ก็คงไม่ต้องมานั่งหิวแบบนี้ พี่หมูกกลาง พี่หมูใหญ่ช่วยสอนผมหน่อยครับ” หมูกกลางได้ยินแบบนี้เลยพูดกับหมูใหญ่ว่า “พี่หมูใหญ่ พวกเรามาช่วยกันสอนน้องหมูเล็กให้ฝึกร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงหมา ๆ ด้วยตัวเองกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)”

“หมา ๆ ด้วยตัวเองกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงตึ่มนมกันเถอะของอนุบาล1)

กิน ๆ ๆ เรามากิน ข้าวเองกันเถอะ	ใช้มือจับช้อนให้แน่น ตักข้าวเองแล้วนำเข้าปาก
กิน ๆ ๆ เรามากิน ข้าวเองกันเถอะ	ใช้ช้อนตักข้าวเข้าปาก ไม่อมเลอะเทอะ เคี้ยวมัน ๆ
กิน ๆ ๆ เรามากิน ข้าวเองกันเถอะ	กินข้าวให้เรียบร้อย ไม่หกเลอะเทอะ เด็กดี เด็กดี

เล่านิทานเรื่องที่ 2

“หมูกกลางเลิกขวดนม”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัวที่มีหมูกกลางกำลังร้องไห้อยู่ “อือ ๆ ๆ ๆ ๆ อือ ๆ ๆ” หมูใหญ่กำลังเดินลงมาจากข้างบนเห็นหมูกกลางกำลังร้องไห้เลยเข้าไปถามด้วยความห่วงใย “เป็นอะไรหมูกกลาง ร้องให้ทำไม” หมูกกลางซึ่งกำลังร้องไห้ตอบว่า “อือ ๆ ๆ ก็วันนี้ หมูกกลางลืมนำขวดนมไปก็เลยยังไม่ได้กินน้ำ กินนมเลย เพราะกินจากแก้วไม่เป็น แกมเพื่อน ๆ ยังล้ออีกว่าหมูกกลางติดขวดนม โตแล้วยังกินขวดนมอีก อือ ๆ อือ ๆ” หมูใหญ่สงสารน้องเลยบอกว่า “เอาอย่างนี้ไหม นายต้องเริ่มจากเลิกขวดนมก่อนและมาฝึกกินจากแก้ว” หมูกกลางตอบว่า “ก็ต้องเป็นแบบนี้แหละเพราะเพื่อน ๆ เขาเลิกกินขวดนมกันหมดแล้ว มีแต่ผมที่ยังกินอยู่ ผมอายเขา แต่พี่หมูใหญ่ต้องช่วยสอนผมนะ เพราะวันนั้นผมลองกินแล้ว ก็หก เลอะเทอะหมดเลย” หมูใหญ่ได้ยินเช่นนั้นเลยตอบว่า “มานั่งเดี๋ยวพี่จะช่วยสอนร้องเพลง

และทำท่าทางประกอบเพลง“ตีม ๆจากแก้วกันเถอะ เพื่อที่หมูกกลางจะได้ทำได้” (และชวนเพื่อน ๆที่หนึ่งดูทำไปพร้อม ๆกัน)

“ตีม ๆจากแก้วกันเถอะ”

(ทำนองนำมาจากเพลงตีมนมกันเถอะของอนุบาล1)

ตีม ๆ เรามาตีมจากแก้วกันเถอะ

แล้วยกขอบแก้วให้มาตรงปาก

ตีม ๆ เรามาตีมจากแก้วกันเถอะ

แล้วกระดกแก้วเข้าปาก

ใช้มือจับแก้วให้แน่น ใช้มือจับแก้วให้แน่น

แล้วยกขอบแก้วให้มาตรงปาก

แล้วกระดกแก้วเข้าปาก

ตีมให้เรียบร้อย ไม่หกเลอะเทอะ

เล่านิทานเรื่องที่ 3

“หมูใหญ่กลับอกขอเข้าห้องน้ำ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ บ้านของลูกหมูสามตัว เวลากลางดึก ลูกหมูทั้งสามและแม่หมูได้นอนกันหมดแล้วแต่อยู่ดี ๆ หมูใหญ่สะดุ้งตื่นขึ้นมาและพูดว่า “เราไม่ได้ฉี่รดนะ อย่าล้อเรา เราไม่ได้ฉี่รด” หมูใหญ่กลัวทุกคนในบ้านตื่นเลยแอบไปร้องไห้ในมุมมืด ๆ ของบ้าน “ฮือ ๆ ฮือ ๆ พี่แมวเหมียวอยู่ไหมครับ ออกมาหาผมหน่อย ฮือ ๆ” ทันใดนั้นพี่แมวเหมียวก็กระโดดออกมา ฟัง “เป็นอะไรหมูใหญ่ ร้องให้ทำไม” หมูใหญ่ตอบว่า “เมื่อกี้ผมฝันร้าย ฝันว่าถูกเพื่อน ๆ ล้อเรื่องฉี่รดที่นอน ฮือ ๆ” พี่แมวเหมียวสงสัยเลยถามต่อว่า “แล้วเขาล้อลูกหมูใหญ่ทำไมล่ะ” หมูใหญ่ตอบว่า “ก็เมื่อวันก่อนตอนนอนกลางวัน ผมฉี่รดที่นอน เพื่อน ๆ เห็นก็ล้อ ครูก็ดูผม ส่วนวันนี้ตอนที่นั่งเรียนอยู่ผมปวดฉี่ แต่ไม่กลับอกคุณครูเพราะในห้องจะมีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง เขาชอบแกล้งคุณครู โทกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ แต่พอคุณครูพาไปก็ไม่มีปวด คุณครูเลยโกรธและมาบอกเด็ก ๆ ในห้องว่า ห้ามขบอ่ย ถ้าไม่ปวดไม่ต้องมาขอ ผมได้ยืนแบบนั้น ผมก็เลยกลัวคุณครูไม่เชื่อและคุณครูจะดุ ผมเลยไม่กลับอก และผมก็กลัวเพื่อนล้อด้วย” พี่แมวเหมียวได้ยืนเช่นนั้นเลยถามกลับว่า “สรุปไม่กลับอกคุณครูเพราะกลัวเพื่อนล้อ กลัวคุณครูดุ แต่พอฉี่รด อีรด ไม่โดนล้อมากกว่าหรอ ไม่กลัวคุณครูดุมากกว่าเดิมหรอ เรื่องแบบนี้มันไม่ใช่เรื่องน่าอายนะมันเป็นเรื่องปกติ ถ้าเราบอกคุณครู แล้วเราไปเข้าห้องน้ำทันเราก็จะไม่อายด้วย แถมคุณครูยังจะชมอีกว่าหนู ๆ เก่งมากที่กลัขอเลยไม่ทำให้เลอะเทอะ แถมเรา

อาจจะเป็นตัวช่วยให้เพื่อน ๆ คนอื่นเห็นอีกนะว่าเราเก่งและกล้าบอกในเรื่องที่ถูกต้อง”หมูใหญ่ได้ยีนเช่นนั้นเลยตกใจและกลัวมาก “ผมควรทำยังไงดีครับ” พี่แมวเหมียวเลยสอนว่า “อันดับแรกเราต้องกล้าบอกคุณครูหรือบอกผู้ใหญ่ก่อนว่า เราอยากเข้าห้องน้ำ เพื่อให้เขาพาไป ส่วนเรื่องการใช้ห้องน้ำเดียวพี่แมวเหมียวจะสอนเอง มาเรามาฝึกร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงหนู ๆ กล้าขอและเพลงเมื่อหนูเข้าห้องน้ำเองกันเถอะ” (และชวนเพื่อน ๆ ที่นั่งดูทำไปพร้อม ๆ กัน)

“หนู ๆ กล้าขอ”

(ทำนองนำมาจากเพลงช้างของอนุบาล1)

ปาด ๆ ๆ ๆ ฉี่	ต้องขอครูเข้าห้องน้ำ
ปาดอีกก็เหมือนกัน	ต้องขอคุณครูเข้าห้องน้ำ
ไม่อันเอาไว	เดี๋ยวจะราด
ขอเข้าห้องน้ำ	ไม่ใช่เรื่องน่าอาย

“เมื่อหนูเข้าห้องน้ำเอง”

(ทำนองนำมาจากเพลงช้างของอนุบาล1)

เข้า ๆ ๆ ห้องน้ำ	ต้องถอดกางเกงให้เรียบร้อย
ผู้ชายหันหน้าเข้าโถส้วม	ส่วนผู้หญิงนั่งบนโถส้วม
เมื่อเสร็จกิจแล้ว	ต้องล้างด้วย
เมื่อเสร็จกิจแล้ว	ต้องราดด้วย
ล้างราดให้สะอาด	ใส่กางเกงให้เรียบร้อย

กิจกรรมก่อนละคร (10 นาที)

1. ฝึกดูแลแต่ละกลุ่มทบทวนการดำเนินเรื่องและเพลงพร้อมท่าประกอบเพลงของกลุ่มตัวเอง
2. จัดสถานที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมสำหรับบรรยากาศบ้านของลูกหมูทั้งสามตัว
3. คัดเลือกว่าใครจะแสดงเป็นตัวละครตัวไหน ลูกหมูทั้งสามตัวสามารถเป็นได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

4. และซ้อมละครโดยให้เด็กแสดงไปตามการบรรยายของพี่ดูแลกลุ่ม

กิจกรรมละคร (10 นาที)

ผู้ดูแลแต่ละกลุ่มเป็นผู้บรรยายเรื่อง และให้เด็กๆแสดงไปตามการบรรยาย

ประเมินผล (5 นาที)

1. โดยการสังเกตพฤติกรรม ว่าเด็กสามารถร่วมมือในการร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงได้ถูกต้องหรือไม่

2. ตั้งคำถามและพูดคุยเกี่ยวกับละครที่เพื่อนๆแสดง

1. รู้ไหมว่าช้อนมีไว้ทำอะไร ?

2. รู้ไหมเวลาเราเติมน้ำจากแก้วเราต้องจับแก้วยังไงไม่ให้น้ำหก ?

3. เวลาหนูปาดฉี่หรือปาดอ๊หนูจะต้องทำอย่างไร ?

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ถ้วยขนมพลาสติก, แก้วน้ำพลาสติก, ช้อนพลาสติก

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านความสะอาด)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การล้างมือ

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถล้างมือได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถใช้สบู่ในการล้างมือ				
3. เด็กสามารถใช้สบู่ถูมือด้านหน้าและด้านหลัง				
4. เด็กสามารถล้างมือทั้งสองจนหมดฟองสบู่				
5. เด็กสามารถเช็ดมือที่เปียกให้แห้งได้อย่างเรียบร้อย				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านความสะอาด)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การแปรงฟัน

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถแปรงฟันได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถบ้วนปากด้วยน้ำเปล่าก่อนแปรงฟัน				
3. เด็กสามารถแปรงฟันได้ทั้งด้านหน้าด้านซ้ายและด้านขวา (ฟันบนแปรงลง ฟันล่างแปรงขึ้น)				
4. เด็กสามารถอ้าปาก แปรงฟันด้านในข้างบนและด้านในข้างล่าง				
5. เด็กสามารถอมน้ำและบ้วนฟองยาสีฟันทิ้ง บ้วนจนปากสะอาดหลังจากแปรงฟันเสร็จ				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านความสะอาด)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การอาบน้ำ

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถอาบน้ำได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถยกขันน้ำขึ้นมาราดให้ทั่ว ตัว				
3. เด็กสามารถใช้สบู่ในการอาบน้ำ				
4. เด็กสามารถใช้มือที่มีสบู่ถูทั้งตัวเริ่ม จากคอไล่ลงไปเรื่อยๆจนถึงเท้า				
5. เด็กสามารถตักน้ำราดตัวจนฟองสบู่ที่ ตัวออกหมดได้สะอาด				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านการแต่งตัว)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การสวมเสื้อยืด

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถสวมเสื้อยืดได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างรวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ				
3. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างสวมเสื้อลงบนศีรษะ				
4. เด็กสามารถสอดแขนทีละข้างเข้าไปในแขนเสื้อ				
5. เด็กสามารถดึงชายเสื้อลงมาให้เรียบร้อย				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านการแต่งตัว)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การสวมกางเกงยาลัด

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถสวมกางเกงยาลัดได้ด้วยตัวเอง				
2. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกง				
3. เด็กสามารถสอดขาทั้งสองข้างใส่ในกางเกง				
4. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว				
5. เด็กสามารถจัดขอบกางเกงให้เรียบร้อย				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านการแต่งตัว)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การติดกระดุมเสื้อ

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถติดกระดุมเสื้อได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุม อีกข้างหนึ่งจับริมสาบเสื้อ				
3. เด็กสามารถจับกระดุมใส่ในรู้งัดได้ อย่างเรียบร้อย				
4. เด็กสามารถไม่ร้องขอความช่วยเหลือ จากผู้อื่น				
5. เด็กสามารถติดกระดุมทุกเม็ดได้อย่าง เรียบร้อย				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านการแต่งตัว)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การสวมถุงเท้า

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถใส่ถุงเท้าได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างจับขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก				
3. เด็กสามารถสอดนิ้วเท้าลงไปในถุงเท้า				
4. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้ามาถึงส้นเท้า				
5. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายถุงเท้าจากส้นเท้าขึ้นมาจนสุดความยาวของถุงเท้า				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านการแต่งตัว)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1
☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การสวมรองเท้า

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถใส่รองเท้าได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถใช้มือยกลิ้นรองเท้า				
3. เด็กสามารถยกเท้าสอดเข้าไปในรองเท้าจน นิ้วเท้าโดนหัวรองเท้า				
4. เด็กสามารถใช้มือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า				
5. เด็กสามารถติดแปะรองเท้าได้เรียบร้อย				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านรับประทานอาหาร)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การรับประทานอาหารด้วยตนเอง

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถรับประทานอาหารจากช้อนได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถใช้มือจับช้อนได้ด้วยตนเอง				
3. เด็กสามารถใช้ช้อนตักอาหารเป็นคำๆได้ด้วยตนเอง				
4. เด็กสามารถใช้มือยกช้อนที่มีอาหารขึ้นนำเข้าปากและนำออกจากปากโดยไม่อมช้อนคาไว้ที่ปาก				
5. เด็กสามารถรับประทานอาหารเรียบร้อย โดยไม่หกเลอะเทอะ				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านรับประทานอาหาร)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การดื่มจากแก้วด้วยตนเอง

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้ บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถดื่มน้ำหรือนมจากแก้วได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กสามารถไม่เรียกร้องหาขวดนม				
3. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างจับแก้วอย่างมั่นคง				
4. เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างยกแก้วให้ขอบแก้วอยู่ตรงริมฝีปาก				
5. เด็กสามารถกระดกแก้วให้น้ำหรือนมเข้าปากโดยไม่หกเลอะเทอะ				

แบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน(ด้านการขับถ่าย)

ชื่อ _____ วันที่ _____

ผู้ประเมิน _____ ครั้งที่ประเมิน ☐ ก่อนเริ่มกิจกรรม

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 1

☐ หลังทำกิจกรรมครั้งที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของเด็ก

การขับถ่ายด้วยตนเอง

ขั้นตอนการทดสอบ	ทำได้	ทำได้บ้าง	ทำไม่ได้	หมายเหตุ
1. เด็กสามารถมีกิริยาไม่เขินอายเวลาบอกคุณครูว่าขอเข้าห้องน้ำ				
2. เด็กสามารถถอดกางเกงให้เรียบร้อยก่อนทำธุระส่วนตัว				
3. เด็กสามารถยื่นหันหน้าเข้าโถส้วมหรือนั่งบนโถส้วมได้อย่างถูกต้อง				
4. เด็กสามารถล้างอวัยวะขับถ่ายและราดน้ำให้สะอาดเรียบร้อย				
5. เด็กสามารถสวมกางเกงให้เรียบร้อยหลังทำธุระส่วนตัวเสร็จ				

ภาคผนวก ค

- หนังสือขอลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลงานวิจัย
- หนังสือยินยอมการยกเว้นการรับรอง คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- หนังสือให้ความยินยอมในโครงการวิจัย

ที่ ศบ 0519.12/ ๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

| ๕ พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กับข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานรับเลี้ยงเด็กทุพพลภาพ

เนื่องด้วย นางสาวโกลด์ ศรีทองสุข นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์กับข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง ทักษะการช่วยเหลือตัวเอง และแผนการสอนกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวัน กับนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 15 คน จำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ สถานรับเลี้ยงเด็ก ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2559 ถึงเดือนธันวาคม 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จิตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086 341 7135

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยนี้)

ชื่อโครงการวิจัย : กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
ของเด็กก่อนวัยเรียน
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวโกมล ศรีทองสุข
หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศิลปกรรมศาสตร์
รหัสโครงการวิจัย : 167/59X

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่เข้าข่ายยกเว้น (Research with Exemption from SWUEC)

วันที่ยืนยัน : 4 ส.ค. 2559

ยืนยันโดย : คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดำเนินการรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of
Helsinki, the Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in
Good Clinical Practice (ICH-GCP)

ออกให้ ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2559

(ลงชื่อ).....

(อาจารย์แพทย์หญิงจันทร์ตรา ดนันทยุทวงศ์)
เลขาธิการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุวิพร ภัทรสุวรรณ)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

แบบเอกสารที่ MF 10-3

**หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย
สำหรับผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัยที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
หรือ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถแสดงความยินยอมได้ด้วยตนเอง**

วันที่ 16/11/59

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่ ถนน หมู่ที่

แขวง/ตำบล เขตอำเภอ จังหวัด กทม.

โทรศัพท์

เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทน นาย/ นาง/ นางสาว/ เด็กชาย/ เด็กหญิง

มีความเกี่ยวข้องกับ พี่สาว

ขอทำหนังสือนี้ให้ไว้ต่อหัวหน้าโครงการวิจัยเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า

ข้อ 1. ข้าพเจ้าได้รับทราบโครงการวิจัยของ นางสาวโสมม...ศิริทองสุข

เรื่อง กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน

ข้อ 2. ข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ด้วยความสมัครใจ โดยมิได้มีการบังคับขู่เข็ญ หลอกลวงแต่ประการใด และจะให้ความร่วมมือในการวิจัยทุกประการ

ข้อ 3. ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย อาการหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางป้องกัน และแก้ไข หากเกิดอันตราย ค่าตอบแทนที่จะได้รับ ค่าใช้จ่ายที่ข้าพเจ้าจะต้องรับผิดชอบจ่ายเอง โดยได้อ่านข้อความที่มีรายละเอียดอยู่ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดยตลอด อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และตกลงรับผิดชอบตามคำรับรองในข้อ 5 ทุกประการ

ข้อ 4. ข้าพเจ้าได้รับการรับรองจากผู้วิจัยว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยเฉพาะผลสรุปการวิจัยเท่านั้น

ข้อ 5. ข้าพเจ้า ได้รับทราบแล้วว่าข้าพเจ้ามีสิทธิ์จะบอกเลิกการร่วมโครงการวิจัยนี้ และการบอกเลิกการร่วมโครงการวิจัย จะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การปฏิบัติงานใด ๆ ของข้าพเจ้า หรือส่งผลกระทบต่อการศึกษา การเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนของนิสิต

ข้อ 6. หากข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย หรือหากเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัย สามารถติดต่อกับ (หัวหน้าโครงการวิจัย และผู้ร่วมวิจัยที่สามารถติดต่อได้ระบุสถานที่ติดต่อได้สะดวกพร้อมเบอร์โทรศัพท์ โทรสาร) 086-341-7135

ข้อ 7. หากข้าพเจ้า ได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าจะสามารถติดต่อกับประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับการพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์หรือผู้แทน ได้ที่สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทรศัพท์ 02-649-5000 ต่อ 11015-11018

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความตามหนังสือนี้โดยตลอดแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามเจตนาของข้าพเจ้า จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญพร้อมกับหัวหน้าโครงการวิจัยและต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ
(.....)

ผู้มีอำนาจทำการแทน

ลงชื่อ
(.....)

ผู้ให้ข้อมูลและขอความยินยอม / หัวหน้าโครงการวิจัย

ลงชื่อพยาน
(.....)

ลงชื่อพยาน
(.....)

ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการวิจัย อ่านหนังสือไม่ออก ผู้ที่อ่านข้อความทั้งหมดแทนผู้เข้าร่วมการวิจัยคือ.....

จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นพยาน

ลงชื่อพยาน
(.....)

ภาคผนวก ง

- ภาพการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์

ก่อนการประเมินกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 1 ด้านความสะอาด เรื่องการล้างมือ

สัปดาห์ที่ 1 ด้านความสะอาด เรื่องการแปรงฟัน

สัปดาห์ที่ 1 ด้านความสะอาด เรื่องการอาบน้ำ

สัปดาห์ที่ 2 ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมเสื้อยืด

สัปดาห์ที่ 2 ด้านการแต่งตัว เรื่องการกางเกงขาสั้น

สัปดาห์ที่ 2 ด้านการแต่งตัว เรื่องการติดกระดุมเสื้อ

สัปดาห์ที่ 2 ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมถุงเท้า

สัปดาห์ที่ 2 ด้านการแต่งตัว เรื่องการสวมรองเท้า

สัปดาห์ที่ 3 ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เรื่องการรับประทานอาหารด้วยตนเอง

สัปดาห์ที่ 3 ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เรื่องการดื่มจากแก้วด้วยตนเอง

สัปดาห์ที่ 3 ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย เรื่องการขับถ่ายด้วยตนเอง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวโกมล ศรีทองสุข
 วันเดือนปีเกิด 17 กันยายน 2535
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 304 หมู่ 8 หมู่บ้านเสตะนิเวศน์ ซอยกำนันแมน 7 ถนนเอกชัย
 เขตบางบอน แขวงบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150
 โทรศัพท์ 086-341-7135
 ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2556 ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะการแสดง เอกการแสดงและ
 กำกับการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์
 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พ.ศ.2560 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะการแสดงศึกษา
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ